

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Piliscsaba

.....
Város/Község Önkormányzata

2022 - 2027

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	17
Célok.....	18
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	19
1. Jogszabályi háttér bemutatása	21
2. Stratégiai környezet bemutatása	21
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	24
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	70
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	97
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	104
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	113
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	120
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	122
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	123
1. A HEP IT részletei	123
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	123
Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)	125
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	126
3. Megvalósítás.....	130
3.1 A megvalósítás előkészítése	130
3.2 A megvalósítás folyamata.....	130
3.3 Monitoring és visszacsatolás	133
3.4 Nyilvánosság.....	133
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	134
4. Elfogadás módja és dátuma.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Piliscsaba Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Fekvése

Piliscsaba 8.234 (2019.) lakosú város Pest megyében, Budapesttől északnyugatra. A település a 10-es számú fő közlekedési út és a 2-es számú vasútvonal mentén fekszik, 15 km-re a főváros határától és 13 km-re Dorog központjától. Egykoron része volt a Budát nyugatról övező, lényegében egybefüggő német települések övezetének, sváb lakosainak kitelepítése és a szlovák lakosságcsere után magyarnak tekintették őket. A 20. században az ország egyik legszebb korai kertvárosáról lett ismert, 1990 után pedig itt épült fel a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karának campusa, amely a nemrégiben elhunyt Makovecz Imre tervezésében a hazai organikus építészet egyik legmarkánsabb alkotása. Napjainkban városunk a dinamikus növekedéséről, gyarapodó lakóparkjairól is ismert országszerte.

Piliscsabát a Pilisvörösvári kistérségben találjuk. A Pilisvörösvári kistérség teljes területe hozzávetőleg 24541 hektár, amelyen nagyjából 76.878 lakos él. Területének népsűrűsége körülbelül 313 fő egy négyzetkilométeren. A kistérség központja Pilisvörösvár.

Nevének eredete

A rómaiak az „Ad lucum felicem” (Boldog-liget) nevet adták az erdős hegyoldalakkal körülvett helynek. A falu neve a Csaba – bizonyára török eredetű (caba: ajándék) – személynévből keletkezett. A „Pilis” előtag a Pilis-hegységre utal. A néphagyomány a község nevét Csaba királyfitól származtatja.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Piliscsaba címere

forrás:

<http://www.nemzetijelkepek.hu/onkormanyzat-piliscsaba.shtml>

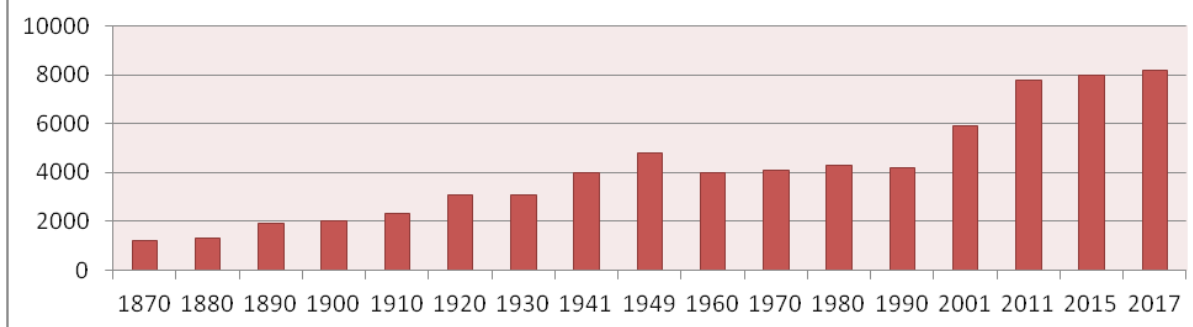
Felső szélén vízszintes, alul csúcsosan végződő a címerpajzs, melyet két oldalról barokkos ornamentikát képző stilizált tölgyfahajtások ölelnek közre. A két hajtás külön-külön 4-4 levelet és 1-1 termést ábrázol. A hajtások a pajzs alsó csúcsa mellől indulnak. A két alsó levél az íves szegélynél, a két felső levél a vízszintes felső peremén kissé beletakar a pajzs felületébe. A pajzs alsó felében hármasdomb előtt hármas búzakarász, melynek alul hármasfonatot alkotó szára előtt stilizált eke helyezkedik el, közvetlenül a pajzs alsó csúcsa fölött. A két oldalsó kalász a pajzs jobb és bal felső irányába, a középső, függőleges kalász a felső vízszintes perem közepén nyugalmi állapotban lévő oldalnézetben ábrázolt, balra tekintő sólyom felé mutat.

A címer színei: az ornamentika, a kalászok és a sólyom arany színű, a pajzs felső fele kék felület, míg a hármasdombot jelképező felület színe megegyezik a nemzeti zászlónk zöld színével. A stilizált eke ezüst (fehér) alapon fekete rajzolatú úgy, mint a grafikai kontúrok.

Demográfiai adatai

Piliscsaba a bronzkor óta lakott hely, amely a török hódoltság végére elnéptelenedett; 1690-ben egy összeírás pusztaként említi. Az 1700-as évektől népesült be ismét, amelyben jelentős szerep jutott a szlovák és német betelepülőknek. Az elmúlt háromszáz év során a település mindig több nemzetiségű volt. Kezdetben a szlovákok, majd a németek voltak többségben, míg a magyarok lélekszámuk szerint sokáig csak a harmadik legnagyobb etnikai csoportot képviselték. A betelepülőknek köszönhetően közel száz év alatt a település lakosság száma elérte az ezer főt. Ezt követően a 19. században lassú népességnövekedés következett. Az első magyarországi népszámlálás és a 2001-es census között a település lakosság száma 491%-ra növekedett (és a legújabb népszámlálás adataival már jócskán 600% felett lenne). Ez az arány meghaladja a kistérség (335%), a megye (328%), de a megye városainak (401%) átlagát is.

Piliscsaba népességének alakulása

Piliscsaba népességszámának alakulása 1870-2017-ig

*1960-1990 között a hozzácsatolt Pilisjászfalu és Tinnye lakosságszáma nélkül

A fenti ábra tanúsága szerint a város hosszú távú demográfiai fejlődésében legalább három (esetleg négy) szakasz figyelhető meg. 1890-től az első világháború végéig Piliscsaba lakosságszáma megduplázódott. Ez az időszak egybevág az ország demográfiai robbanásával, emellett a népesség gyors növekedése elsősorban a betelepüléseknek köszönhető. Ennek a folyamatnak fontos katalizátora volt, hogy 1895-ben a település bekapcsolódott az ország vasúti vérkeringésébe, és ezzel párhuzamosan kiépült egy villanegyed, ami igazán vonzóvá tette Piliscsabát.

Az 1920-as és 1930-as népszámlálás közti „megtorpanás” oka a fentebb említett üdülőtelep, Klotildliget önállósá válása (1925-ben). Ez a hiány jól láthatóan csak pillanatnyi volt, hiszen 1941-re a népességszám visszazárkózik a trendnek megfelelő ívhez; az üdülőtelep a falusiak számára fontos munkalehetőséget jelentett, ezért pozitív hatása még önállósodva is jelentékeny volt. Komoly növekmény figyelhető meg a II. világháború évtizedében annak dacára is, hogy Piliscsabát a háborús veszteségek és a holokauszt áldozatai mellett nagyon komolyan érintette a német lakosság kitelepítése 1946-ban. Magyarazatként szolgál, hogy az önállósult villanegyedet 1949-ben visszacsatolták Piliscsabához. Az államszocializmus évtizedeiben az addig szárnyaló növekedés nagyon lassú gyarapodásba ment át, melynek magyarázata az egyház által „uralt” település klerikális „bélyege”.

A rendszerváltást követően újabb távlatok nyíltak a település előtt. A szuburbanizációval és a budapesti agglomeráció fejlődésével összefüggésben a lakosságszám drasztikusan növekedni kezdett, és két évtized alatt (napjainkra) az itt élők száma gyakorlatilag megduplázódott. Ilyen mértékű robbanás természetesen a betelepüléseknek köszönhető, az elmúlt húsz évben nem kevesebb, mint nyolc lakópark épült az itt letelepedni vágyók számára.

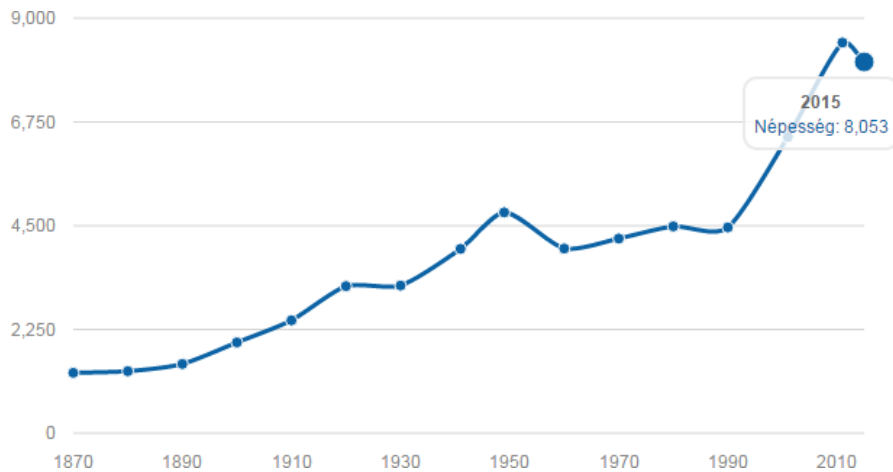
Lakóparkok 2018-ban:

- Magdolnavölgy I-II.
- Garancstető
- Csabagyöngye
- Fényesliget
- Álomvölgy

1. Demográfiai folyamatok

1.1 Népesedési folyamatok, kormegoszlás

2. ábra: A lakónépesség számának alakulása Piliscsabán 1870-2015 között

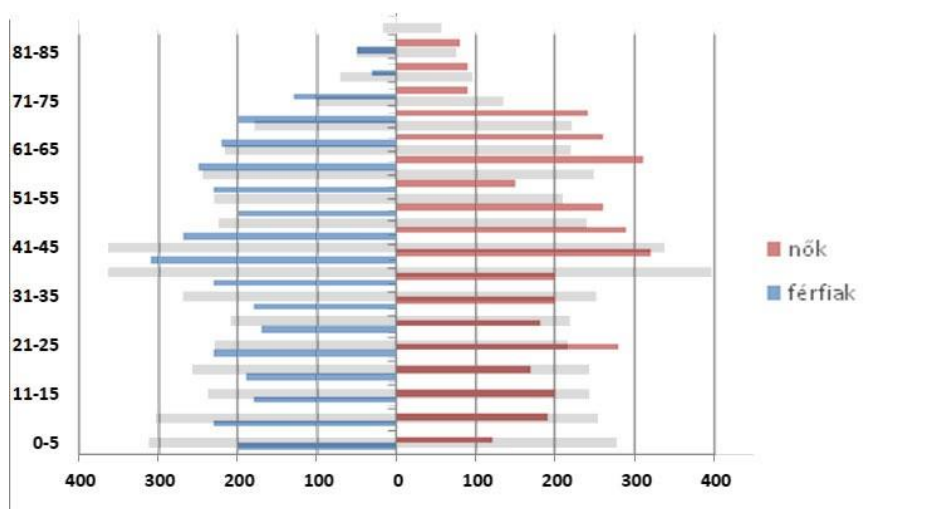
Forrás: népesség.com

Piliscsaba egy dinamikusan növekvő, fiatal város. Népessége az utolsó adatok szerint (2015- ben) 8053 fő, a népességszám a rendszerváltás óta dinamikusan (kb. évi 3%-kal) növekszik. Ez a növekvő tendencia csak az elmúlt néhány évben fordult meg, 2011-2015 között a város népessége 1,26%-kal, kb. 400 fővel csökkent. „Bár magas a településen az elveszületések száma – az elvándorlók és az idevándorlók különbözetét nem számítva fogyna a népesség.” (Piliscsaba egészségterv 2015.)

A településen sok fiatal és gyermek él (évente kb. 100 gyermek születik), az öregedési index messze az országos átlag alatt van: 100 gyermekkorú lakosra 123 időskorú (65 év feletti) jut (az országos átlag 161). A város demográfiai szerkezete szélsőségesen eltérő képet mutat a település-részeket külön-külön vizsgálva.

3. ábra: Vizsgálati mintánk (színes) kormegoszlásának illeszkedése Piliscsaba korfájához

Szembevetendő, hogy a régebbi település részekén az idős emberek vannak többségben, itt az öregedési index messze meghaladja az országos átlagot, a rendszerváltás után épült és benépesült lakóparkokban pedig a fiatalok és a gyermekkorúak vannak túlsúlyban (Magdolnavölgy helyzete ebből a szempontból extrém, itt

nem élnek 65 évnél idősebb emberek)

A 70 év felettiek 47% házastársával vagy egyedül él: számításunk szerint a városban mintegy 170 idős ember él egyszemélyes háztartásban, további 330 fő él 70 év feletti párjával. Az egyedül élő idősök jövedelme, lakáshelyzete, egészségi állapota rosszabb az itt élők átlagánál, a szociális szolgáltatások (összességében) kevésbé érik el őket. Az egyedül élő idős emberek többsége a régi község területén, az idős párok legnagyobb számban Klotildligeten élnek.

Hazánkban a 18 és 34 év közötti korosztály kétharmada nem tud, vagy nem akar elköltözni családjától. Az önálló életkezdés kitolódása a Piliscsabán élő fiatalok körében ennél is magasabb, a 18-34 éves fiatalok 80%-a a szüleivel él.

A gyermeket nevelő családok között a 3 és több gyermekesek aránya (14%) Piliscsabán egy kicsit magasabb az országos átlagnál (12%). Kb. 120 olyan család él itt, ahol 3 és több 18 év alatti gyermeket nevelnek. A sokgyerekes családok a legnagyobb arányban a csabai „slum” területén és a magdolnavölgyi lakóparkban (a város legszegényebb és leggazdagabb részén) élnek. E két városrész lélekszáma a település egészéhez viszonyítva viszonylag alacsony, A 120 sokgyermekes háztartásból kb. 60 él ebben a két városrészben, legtöbb (kb. 50 család) Klotildligeten lakik.

1. táblázat: A háztartások összetétele Piliscsabán (háztartások száma)

60 év							velük
alatt	Egyszemélyes háztartás	81	235			316	élő
	Pár gyerek nélkül	140	385	42		567	
		18 év alatti	18 év alatti	18 év alatti			együtt
		gyerek(ek)	gyerek(ek)	gyerek(ek)			(nagy)
		11	11	11			szülő(
							k)
	Egy szülő + gyerek(ek)			88		273	
	Pár + 1 gyerek	186	321	73		580	
	Pár + 2 gyerek	163	196	53		412	
	Pár + 3 és több gyerek	126	92	47		265	
	egyéb				125	125	
	összesen	707	1403	303	125	2538	
			60 év felett				

1.2 Migráció

A város társadalmi folyamatainak megértéséhez fontos tudnunk, hogy Piliscsaba demográfiai szerkezetének meghatározó eleme a szuburbanizáció rendszerváltás utáni ugrásszerű felgyorsulása. A 2011-es népszámlálás adataiból érzékelhető, hogy a migráció mértéke a rendszerváltás után nőtt meg jelentősen Piliscsabán.

2. táblázat: A migráció hatása Piliscsaba népességnövekedésére 1980-2011 között (fő)

év	lakónépesség az időszak végén	vándorlási különbség
1980-1989	4463	57
1990-2001	6425	2025
2001-2011	8472	2017

Forrás: KSH

Bár az új beköltözők nagyobb része ezekben az új építésű lakóparkokban él, a migráció csaknem ugyanekkora mértékben irányul a régi városrészekbe is. A 2000 után ide költözött családok egyharmada (31%) Magdolnavölgyben, 22%-uk a többi lakóparkban telepedett le, de 26%-uk Klotildligeten 21%-uk pedig a csabai Ófaluban talált magának lakást.

Bár sokak véleménye szerint Piliscsaba központjába nem nagyon költöznek, kutatásunk adatai szerint 2000 óta ide is csaknem 100 család költözött be.

A betelepülés elmúlt 15 évre jellemző mértékéről saját adatfelvételünk alapján készítettünk becslést (felmérésünkben arra kérdeztünk rá, hogy a jelenleg itt élő családok mikor költöztek a városba). Adataink arra utalnak, hogy a városba történő beköltözések száma az elmúlt években csökkenő tendenciát mutat.

3. táblázat: A Piliscsabára beköltöző népesség számának alakulása 2000-2016 között (fő)

év beköltözők száma** (évi átlag)

2000-2009	193
2010-2014	149
2015-2016	123

* a jelenleg itt élők közül (az adat nem tartalmazza azoknak a számát, akik jelenleg már nem élnek a városban)

** az adatfelvétel 2016 júniusában történt, ezt az évet fél évnek számítottuk (duplán vettük figyelembe)

A beköltözők társadalmi összetétele jelentősen különbözik az őslakosokétól: 1990 óta jellemzően magas társadalmi státuszú, fiatal és jómódú családok választották a várost. A helyi esélyegyenlőségi program ² megállapítása szerint az egy főre jutó személyi jövedelemadó mértékét tekintve Piliscsaba az ország „leggazdagabb településeinek” elitjébe tartozik (2008-ban 1054 ezer Ft/fő)

² Helyi Esélyegyenlőségi Program Piliscsaba Nagyközség Önkormányzata. Piliscsaba 2013-201

4. táblázat: A népesség jellemzői a beköltözés időszaka szerint

mikor költözött Piliscsabára	diplomások aránya	átlag életkor	ekvivalens* jövedelem
itt született	16%	41 év	117.200 Ft
1989 előtt	21%	53 év	144.700 Ft
1990-1999	26%	44 év	115.800 Ft
2000-2009	43%	37 év	199.000 Ft
2010-2016	43%	36 év	206.200 Ft

* egy fogyasztási egységre jutó jövedelem (OECD2 skála)

A város gyors növekedése és a népesség társadalmi szerkezetének átalakulása komoly terheket ró Piliscsabára. Az infrastruktúra elégtelensége (utak, járdák, vízelvezető árkok, csatornázás, bolthálózat stb.), a helyi munkalehetőségek száma és szerkezete, a közlekedés nehézségei (tömeges ingázás, a 10-es út áteresztő képessége), a helyben működő szolgáltatásokra (egészségügy, oktatás, szabadidő) nehezedő terhek növekedése, a helyi közösségek szétforgácsolódása komoly konfliktusokat teremt, teremthet a város életében. Ezeket a kérdéseket a tanulmány későbbi fejezeteiben érintjük.

5. táblázat: A 7 éves és idősebb népesség megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint

Száz gyermekkorúra jutó időskorú

Csaba, slum	118
Csaba régi falu	184
Klotildliget	195
többi lakópark	63
Magdolnavölgy	0
országos átlag	

A népesség életkori összetételének és a beköltözők átlagosan magas társadalmi státuszának következtében a település lakóinak iskolázottsága magasabb a magyarországi átlagnál.

6. táblázat: A 7 éves és idősebb népesség megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint

kevesebb, még iskolás	Piliscsaba	országos*
	9,6	12,4
8 általános	16,2	25,0
szakmunkásképző	16,2	19,5
érettségi	28,5	25,0
diploma	29,6	18,1
összesen	100,0	100,0

* KSH Népszámlálás 2011.

Nemzetiségei

Pusztán a statisztikai számadatokat tekintve a város lakossága etnikailag viszonylag homogénnek tekinthető, 2001-ben a piliscsabaiak 12%-a (769 fő) vallotta csak magát valamely hazai kisebbséghez tartozónak (emellett pedig 91% magyarnak). Természetesen a helyzet ennél lényegesen árnyaltabb. Többször szóba került már, hogy a település többnemzetiségű, jelenlegi létében a *szlovákoknak* és a *németeknek* elévülhetetlen érdemeik vannak. Az elmúlt évszázadokban Piliscsabát tót, később német, illetve német-tót faluként tartották nyilván, a magyarok csak a 20. századi nagy betelepedési hullámok során, majd a *németek kitelepítése* és a *szlovák-magyar lakosságcsere* következtében kerültek relatív, illetve abszolút többségbe.

A három nagy nemzetiség mellett azonban meg kell említeni még kettő kisebbet is, amelyek szintén részét képezik a település történetileg kialakult többnemzetiségű identitástudatának. A helyi izraelita közösség gyakorlatilag eltűnt. A cigányságot az 1770-es évek óta számon tartják a településen, s noha számarányuk sokáig alacsony volt, mára már a statisztikák szerint is a település jelentős számú kisebbségéhez tartoznak; a 2001-es népszámlálás során egy kicsivel többen vallották romának magukat, mint szlováknak.

A 2001-es census alkalmával a legtöbben (a lakosság 5,7%-a) a német kisebbségi identitást vállalták fel, persze ez az arány messze elmarad az egykori többségtől, de valószínűleg még a valós viszonyoktól is. A másik nagy történelmi nemzetiség – a szlovákság – aránya (2,6%) szintén jelentősen csökkent az önbevallás szerint, de ez a folyamat régebbi eredetű és kevésbé drasztikus, mint a németiség esetén.

A város nemzetiségi megoszlása

nemzetiség	létszám (fő)	részarány (%)	
magyar	7323	86,44	
német	598	7,06	
cigány, romani, beás	348	4,11	
szlovák	124	1,46	

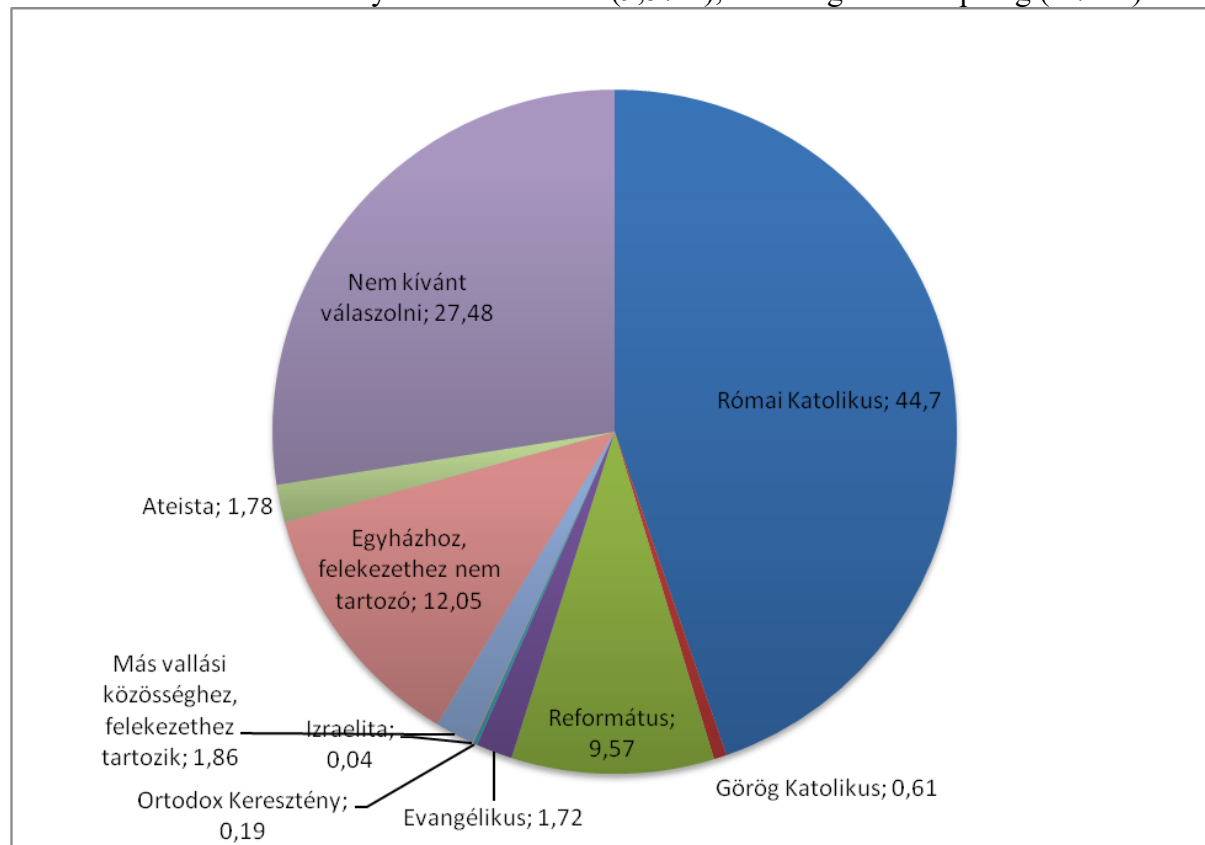
Forrás: KSH Népszámlálás, 2011.

A fentebb felsorolt kisebbségeken kívül a bolgáron kívül az összes hazai nemzetiség képviseltette magát pár fővel Piliscsabán. Összességében létszámuk a lakosság 1%-át sem érte el 2011-ben.

A népszámláláson kívül értékes információval szolgál az önkormányzati választások előtt felvett kisebbségi választói névjegyzék. Ennek tanúsága szerint a kisebbségi identitás felvállalása jelentősen csökkenő tendenciát mutat a városban.

A valós helyzetenél vélhetően mérsékeltebb, illetve a jelek szerint csökkenő identitástudat okai között mindenképpen szerepet játszik egyfajta félelem (vagy inkább óvatosság), amely mindhárom kisebbség esetén mélyen gyökerezik. Emellett pedig mindenképpen fontos tényező lehet a csalódottság a választott érdekképviselőben, hiszen a választói névjegyzék inkább erről tesz tanúbizonyságot.

A népesség vallási hovatartozás szerinti megoszlása is alátámasztja a **katolikus egyház fontos szerepét a település életében**. A 2011-ben közel négyezer piliscsabai vallotta magát római katolikusnak; számarányuk (44,7%), a város hitéletében szintén fontos, másik két keresztény felekezet híveinek számaránya a reformátusok (9,57%), az evangélikusok pedig (1,72%).

A város népességének vallási megoszlása 2011-ben

Nagy számban 2.328 (27,48%) nem kívánt válaszolni arra a kérdésre, hogy melyik valláshoz, felekezethez tartozónak vallja magát.

Egyházai

Katolikus egyház

Piliscsabán a katolikus szerzetesrendek már a szocializmus előtt is jelen voltak Piliscsabán. A rendszerváltást követően lehetőség nyílt a szerzetesrendek visszaköltözésére, tevékenységük folytatására, illetve újabb intézmények létrehozására is, ezáltal válhatott Piliscsaba oktatási-kulturális központtá. 2020. évig az óvodától az egyetemig terjedő teljes katolikus intézményrendszer működött a városban. Az elmúlt évek bizonytalanságai után végül az egyetem elköltözött a városból, a campus épülete jelenleg üresen áll. Az új intézmény koordinálása céljából megalakul a Makovecz Campus Alapítvány. A terület hamarosan a Magyar Állam tulajdonába kerül, három egymással szorosan együttműködő intézmény kapja meg az épületeket. A volt Iosephinum területén a Tűzoltóság és a Katasztrófavédelem épületei és bázisai, energiaépület, speciális uszoda és sportcentrum épül. Emellett a már működő Avicenna Közel-Kelet Kutatások Intézete mellett létrejön a Moravcsik Gyula Intézet és a Magyar Nemzeti Levéltár Módszertani Intézete is ott létesül.

A Szent László Óvodát a Megváltós nővérek működtetik, ugyancsak ők hozták létre nővérotthonukat, a Nagyboldogasszony Házat.

Katolikus Caritas

A Caritas szó jelentése: irgalmas szeretet.

A karitás szervezet tevékenysége: szeretetszolgálat, amelyet mindig önkéntes alapon látnak el a tagok.

Feladata: a működéséhez szükséges anyagi javak előteremtése adományokból és gyűjtésekből, valamint az idősek, szegények, rászoruló felkutatása és támogatása. Fizikai segítség és lelki gondozás nyújtása egyaránt. A Caritas tevékenységét mindig az adódó probléma jellege határozza meg. A Caritas tevékenységi köre például: babaholmi gyűjtése nehéz helyzetbe került édesanyáknak, idősek, betegek gondozása, gyógyszerellátás, ha ügyintézés, hátrányos helyzetű gyermekek oktatása, látogatás idősotthonba, karitász-vásárt szervezése, melynek bevételéből sok helyi rászoruló megajándékozása válik lehetségessé Karácsony alkalmával.

Magyarországon a karitás szervezet a nagy gazdasági válsághoz kapcsolódóan 1932-ben jött létre.

Piliscsabán a rendszerváltás után 1996-ban Nobilis Mario plébános atya szervezte meg ezt a segítő munkát. Csaba Györgyné és Bólya Rózsika indították el az első csoportot.

2010-ben püspöki rendelet értelmében a karitás csoportokat templomokhoz rendelték.

Így jött létre a csabai csoport Szeliné Gollup Márta, és a klotildligeti Farkas Márta vezetésével, ez utóbbi 15 taggal.

Református egyház

A gyülekezet

Klotildligeten az 1920-as évek elejétől jelent meg a református lelkeség és kezdődött az egyházi élet. A reformátusok jelenléte ekkor abban mutatkozott meg, hogy a piliscsabai állami iskolába járó református gyerekek hittanoktatásban vehettek részt.

1928. február 12-én a klotildligeti gyülekezet hivatalosan is a tinnyi egyházközség fiókegyházává alakult.

A gyülekezet megnövekedett létszáma egyre sürgetőbbé tette a vágyat, hogy saját temploma legyen. Az áldozatos adakozók jóvoltából 1939 tavaszán, húsvét után megkezdődhetek az építési munkálatok.

A második világháború a gyülekezetet igencsak megpróbálta. Tagjai részben szétszóródtak, az anyagi lehetőségek szinte teljesen beszűkültek.

A továbbiakban a klotildligeti lelkipásztorra bízott a tinnyi gyülekezet is, a feladatok tehát megsokasodtak.

1997 után Szép Mónika és Csoma Áron kezdték el életüket és áldozatos tevékenységüket közösségünkben. Immáron húszéves munkájuk gyümölcse, hogy a gyülekezet lélekszámban gyarapodott, életkorban is sokszínűbbé vált. A gyülekezeti munkák köre kibővült: baba-mama kör, Alfa-csoportok, bibliaolvasó körök szerveződtek. A Lázár Református Házi Segítségnyújtó Szolgálat nyolc évig működött a gyülekezet fenntartásában. Ma is hozzánk tartozik a hátrányos helyzetű diákokat segítő tanoda. Templomunk gyakran színhelye kulturális eseményeknek. Az immár várossá vált Piliscsaba lakói több éven keresztül lehettek az Ősz esti koncertek koncertsorozat vendégei. 2014-ben a református egyház segítségével és a gyülekezet tagjainak adományaiból megújult templomunk épülete is.

Lassan százéves közösségünk életét a szeretet nyitottságának és az összetartozás örömeinek folytonossága határozza meg. Mert hisszük: „Az Úrtól lett ez, és csodálatos a mi szemünk előtt!” (Zsolt 118,23)

Evangelikus egyház

A Fété Evangelikus Diakonissza Egyesületet Pauer Irma főnök asszony 1924. október 1-jén alapította meg Piliscsabán. Több telket vásároltak, így alakult ki az a terület, amely ma alapvetően két részből, a Béthel Evangelikus Missziói Otthonból és a Siló Társas Lakóotthon és Önálló Élet Központból áll.

Az intézmény kizárólag missziói célú hitéleti tevékenységnek ad helyet: konferenciákat rendeznek itt családok, fiatalok, gyerekek és különböző közösségek részére, illetve a hitélettel összefüggő szakirányú képzéseket tartanak például keresztény orvosok, diakóniában tevékenykedők, családsegítők vagy lelkészek részére, sok esetben nemzetközi szervezéssel. A vendégek számára teljes ellátást, az-az napi háromszori étkezést biztosítanak. A gépkocsival érkezők az intézmény területén parkolhatnak. Az evangelikus gyülekezet 2005-től napjainkig egy Németországból adományba kapott fatemplomot használ istentiszteleti alkalmakra. Nagy szó Piliscsaba és az evangelikus egyház számára egyaránt, hogy 2021. évben megkezdődött az új templom építése.

A készülő háromezázharminc négyzetméteres alapterületű épület nem csupán szakrális, hitéleti alkalmak színteréül szolgál majd, hanem kulturális és közösségi események tartására, befogadására is alkalmas lesz. A templomtér mellett két terem, teakonyha és mellékhelyiségek szolgálják majd ki nem csupán az evangelikus gyülekezet tagjait, hanem a város lakóit is, új helyszínt teremtve Piliscsaba életében. A beruházás összköltsége 345 110 648 forint. Az új

templom építését az MEE önköltségi vállalása és a hívek adományai mellett külső források teszik lehetővé.

Táblák: 1. 2. 3. 4. 5.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	8 194	bázis év
2016	8 337	101,75%
2017	8 391	100,65%
2018	8 534	101,70%
2019	8 723	102,21%
2020	8 441	96,77%

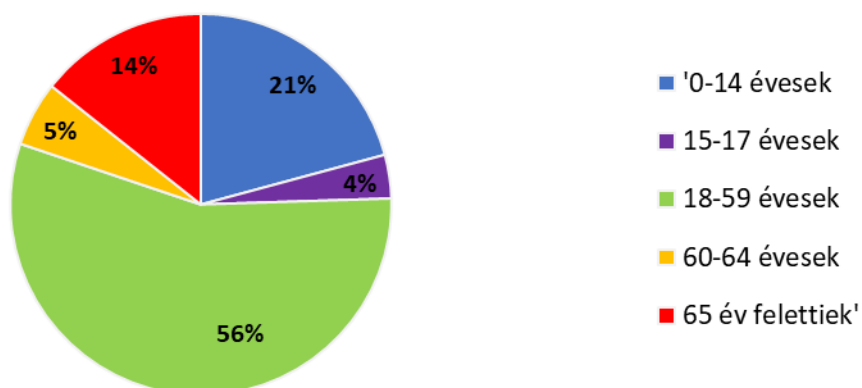
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, önkormányzat

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	4033	4201	8034	50,20%	52,29%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			281	3,50%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	839	742		10,44%	9,24%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	149	150	8234	1,85%	1,87%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	2245	2302	8356	27,94%	28,65%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	222	241	463	2,76%	3,00%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	578	766	1344	7,19%	9,53%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

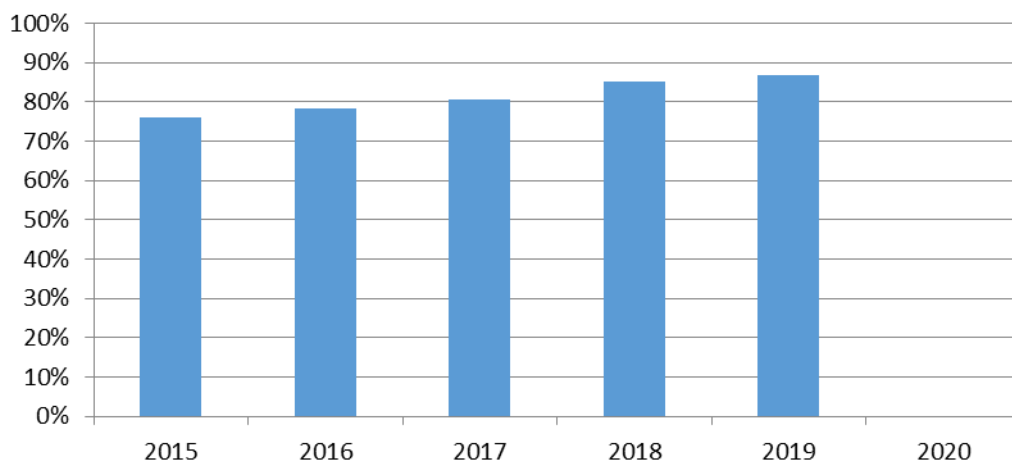

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	1 198	1 579	75,87%
2016	1 229	1 570	78,28%
2017	1 249	1 553	80,42%
2018	1 344	1 581	85,01%
2019	1 395	1 606	86,86%
2020	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	18,34
2016	16,21
2017	10,40
2018	13,12
2019	19,70
2020	n.a.
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-2,22
2016	-3,39
2017	-4,42
2018	-3,55
2019	-3,36
2020	n.a.
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

Értékeink, küldetésünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák szegregációját továbbra is elkerüljük, megfelelő foglalkoztatottságukat elősegítjük, életkörülményeiket javítjuk, felzárkózásukat, beilleszkedésüket előmozdítjuk. Feladatunknak tekintjük a romák élethelyzetének, társadalmi esélyegyenlőségének javítását.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzetének folyamatos javulásának elérése, munkaerőpiaci integrációjuk elősegítését.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségének érvényesítése érdekében, hogy különös figyelem forduljon minden infrastrukturális és szakmai fejlesztés támogatása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, és a sajátos nevelési igényűek oktatási helyzetére a beruházásban, fejlesztésben is. Kiemelten fontos az érintett intézmények oktatásszervezési gyakorlatának áttekintésével, illetve az intézmények tanulói összetételének összehasonlításával annak vizsgálata, hogy érvényesül-e Piliscsabán a diszkriminációmentesség, a szegregációmentesség, és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlősége előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan támogató lépések, szolgáltatások megteremtése, és meghonosítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket.

Az esélyegyenlőségi programban a következő hangsúlyos elemek megvalósítására kelljen a településnek törekednie:

- teljes körű óvodáztatás, kiemelten koncentrálna a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre,
- az általános iskolákban képesség-kibontakoztatási oktatásra épülő integrált oktatás bevezetése,
- a közoktatási törvény 66. §-ában megfogalmazott elvek betartatása,
- a társadalmi és szakmai környezet jobb megismerése, megismertetése, együttműködés érdekében fórumok szervezése akár a HEP-fórum keretében is.

A közoktatásban megvalósítandó egyes további esélyegyenlőségi feladatok meghatározása és végrehajtása az érintett intézmények feladata.

Folyamatosan odafigyelünk az idős emberek problémáira, az egyre bővülő számú egyszemélyes háztartások állapotára, hiszen ezeket igen alacsony nyugellátással rendelkező özvegy nők alkotják. Az, hogy az idős emberek hogyan élik meg az idő elmúlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a

társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősokkal szemben tanúsított társadalmi magatartástól. Ezen a téren a közeljövőben is jelentős össztársadalmi összefogás szükséges a megoldásra váró problémák nagy száma, a nyugdíjak reálértékének megőrzése, emelése, az idősök biztonságérzetének növelése, az elszegényedés, a megélhetési gondok elleni küzdelemben.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a törvényben ugyan nem rögzített nemek közötti egyenlőség társadalmasítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők prevenciójára, a fogyatékossgot okozó betegségek, balesetek megelőzésére. Elő kell segíteni minél több támogató szolgálat részvételét a fogyatékos személyek lakókörnyezetében történő ellátására, a lakáson kívüli közszolgáltatások könnyebb elérésére, valamint életvitelük önállóságának megőrzésére tett erőfeszítéseiket. Cél a fogyatékkal élő személyek integrációjának megvalósítása, intézményeink és a szolgáltatók intézményei minél teljesebb körű akadálymentesítése, esetleg a gazdasági élet szereplőinek ebben való támogatása. Az Önkormányzat vállalja, hogy elősegíti a fogyatékkal élők minél könnyebb információhoz jutását, különösen a helyi médiában (feliratozás, gyengén látók számára jobban látható honlap-felület, stb.), valamint az elektronikus ügyintézés lehetőségének megteremtését.

Célok

Piliscsaba Város Önkormányzata jelen Helyi Esélyegyenlőségi Programjával kifejezésre juttatja elkötelezettségét az esélyegyenlőség elvei mellett, valamint kinyilvánítja az egyenlő bánásmód elveinek maradéktalan tiszteletben tartására vonatkozó szándékát. E két elv érvényre juttatása, valamint az esélyegyenlőség elősegítése érdekében jelen programban a hátrányos helyzetű célcsoportokhoz tartozók (mélyszegénységben élők, romák; gyermekek; nők; idősök; fogyatékkal élők) társadalmi esélyeinek növelését célzó támogató intézkedéseket hoz.

Etikai elvek:

Egyenlő bánásmód elve, hátrányos megkülönböztetés tilalma

Az önkormányzat működése során megelőzi és megakadályozza a lakosok hátrányos megkülönböztetését. A hátrányos megkülönböztetés tilalma és az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed a település minden csoportjára, lakosára, és tilalmazza különösen a koruk, nemük, bőrszínük, családi állapotuk, nemzetiségük, etnikai hovatartozásuk, származásuk, vallásuk és világnézetük, politikai meggyőződésük, szexuális irányultságuk, nemi identitásuk miatti megkülönböztetést. Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a településhez tartozó állampolgárok és intézményeiben dolgozók életkora, neme, nemzetiségi hovatartozása, családi vagy egészségügyi állapota miatt bekövetkező közvetlen és közvetett megkülönböztetés megelőzésére, megszüntetésére.

Az emberi méltóság tiszteletben tartása

Piliscsaba Város Önkormányzata elismeri minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, tiszteletben tartja lakosainak emberi méltóságát, egyedi értékeit.

Együttműködés

Piliscsaba Város Önkormányzata törekszik arra, hogy a település lakosait bevonja az őket közvetlenül érintő, az esélyegyenlőségük és az egyenlő bánásmód elvének megtartását célzó intézkedések meghozatalába.

Egyenlőtlenségek felszámolását célzó intézkedések

A megkülönböztetés tilalma önmagában nem elegendő az egyenlőtlenségek felszámolásához, ezért szükség van olyan helyi intézkedések kidolgozására, amelyek elősegítik az érintett célcsoportok pozíciójának javulását.

Egyéb szempontból hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyeinek javítása

A helyi esélyegyenlőségi program fő esélyegyenlőségi célcsoportjai mellett az egyéb szempontból hátrányos helyzetű réteg társadalmi és munkaerő-piaci részvételét is elő kívánjuk segíteni.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint azt, hogy az önkormányzat fenntartásában lévő intézményeket a fenti elvek figyelembevételével működteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)
--

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Piliscsaba település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Ebktv. 63 5(2) bekezdésében foglaltak alapján az önkormányzatnak gondoskodnia kell a Helyi Esélyegyenlőségi Program, valamint települési önkormányzat által készített fejlesztési tervek, programok, valamint egyéb dokumentumok és koncepciók összhangjáról.

Az Esélyegyenlőségi Program készítése során az alábbi stratégiákat, fejlesztési terveket, programokat, koncepciókat tekintettük át és gondoskodunk a Helyi Esélyegyenlőségi Program és a felsoroltak összhangjának megteremtéséről a komplex esélyegyenlőség biztosítása érdekében:

Költségvetési terv — A törvényi kötelezettség szerint az önkormányzat gazdálkodását költségvetés alapján kell lefolytatni. Ez biztosítja, hogy érvényesülhessen a pénzügyi forrásoknak a feladatellátás követelményeihez történő igazítása. A koncepcióban a következő évre vonatkozóan átfogóan tervezésre kerülnek az egyéb tervek mellett a szociális juttatások. Valamennyi az esélyegyenlőség szempontjából számításba vehető költségtervezés itt összponstosul.

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. 5-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A fejlesztési terv azt a célkitűzést szolgálja, hogy egy előre kidolgozott terv alapján legyenek konkrét célmeghatározások, ennek mentén keres az Önkormányzat pályázati lehetőségeket, egyéb forrást a megvalósításhoz. Gyakran egy gazdasági program tartalmazza az esélyegyenlőség szempontjából érintett területek hiánykompenzációját, például az akadálymentesítés, az egészségügy, a szociális ellátás, az idősgondozás területén, de természetesen más számtalan területet érinthet.

Településrendezési terv — Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6. 5-a alapján a települési önkormányzat — a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint — a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. 5-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

Településfejlesztési koncepció - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. S-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Programunk helyzetelemzésének alapját elsősorban az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (továbbiakban TEIR) adatbázisból kinyerhető statisztikai adatok, valamint a helyi nyilvántartások szolgáltatták. Továbbá a problémák beazonosításához felhasználásra kerültek a szakmai ágazati beszámolók, valamint a helyi szakemberek tapasztalatai is. Azon adatok vonatkozásában, amelyek esetében nem állt rendelkezésre éves bontású nyilvántartás, ott a 2011. évi népszámlálás adatait vettük alapul. A 2019. évre vonatkozó adatok több területen hiányosnak mutatkoztak. Továbbá számos olyan mutatóra vonatkozóan sem sikerült releváns adatot gyűjteni, mint az eladósodottság, a fogyatékos személyek és idősek foglalkoztatása, iskolai végzettségek, a nők munkaerő-piacon elfoglalt szerepe, felnőttképzésben résztvevők számaránya stb.

A nemzetiségi hovatartozásra vonatkozó adatok szenzitív adatnak minősülnek, ezért azok nem tarthatók nyilván, ennek okán csupán a népszámlálási adatokból indulhattunk ki.

Az adatnyerésre az alábbi adatbázisok álltak rendelkezésre:

- KSH — adatbázis
- KSH — népszámlálási adatok 2011.
- TelR — Szociális Ágazati Információs Rendszer
- TelR — Települési adatgyűjtő
- Önkormányzat helyi adatbázisa
- Önkormányzati társulások beszámolói
- Civil és egyéb szervezetek és intézmények adatszolgáltatásai

Önkormányzatunk komoly adathiánnyal küzd egyes hátrányos helyzetű célcsoportokra és célterületekre vonatkozóan, helyi kutatás hiányában számos témában nem áll rendelkezésre felhasználható adat.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mindennapi szóhasználat során a szegénység fogalma különböző jelentéstartalommal bír. A „szegény” kifejezés jelzőként való használata vonatkozhat egy emberre és emberek csoportjára egyaránt. Az, hogy kit és milyen esetben vagy miért tartunk szegénynek, minden esetben viszonylagos.

Cserti Csapó Tibor és Orsós Anna szerint „szegénynek kell tekinteni egy személyt, egy családot, illetve egy embercsoportot abban az esetben, ha a rendelkezésükre álló erőforrások (anyagi, kulturális, társadalmi) oly mértékben korlátozottak, hogy kizárják őket a minimálisan megkövetelhető életformából.”

Általános jelenség, hogy a szegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. „Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a szegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden szegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a szegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak kíméletlen érvényesülése miatt.” (Cserti Csapó Tibor — Orsós Anna: A mélyszegénységben élők és a cigányok/romák helyzete, esélyegyenlősége. 2013.)

A tudományos elemzések általában a szegénység kapcsán egy-egy csoport jövedelmi illetve vagyoni helyzetét vizsgálják. Jelen programunk e fejezetében az adott célcsoport tekintetében ezen túlmenően megvizsgáljuk a foglalkoztatottságot, az iskolai végzettséget, a képzettségbeli és egyéb elhelyezkedési esélyeket, a különböző támogatásokat, a lakhatási helyzetet, az egészségügyi és szociális, valamint az egyéb ellátásokhoz és programokhoz való hozzáférést.

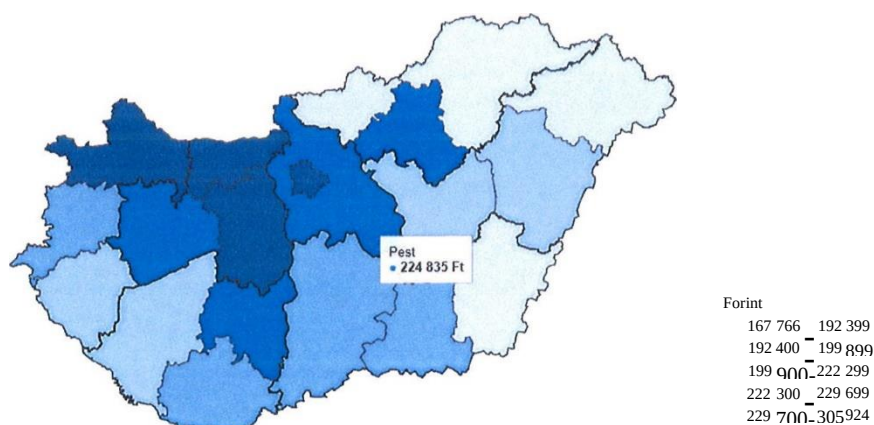
Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jólétnek, vagy annak hiányának (szegénység) meghatározásában leggyakrabban alkalmazott mérőszám a jövedelem.

Hazai viszonylatban jelentősen eltérő a háztartások jövedelmi helyzete attól függően, hogy az ország melyik részén találhatók. Míg Budapesten a legmagasabb az egy főre jutó jövedelem, addig az Észak-Alföldön a legalacsonyabb. Szegénységet illetően pedig több régió is igen kedvezőtlen helyzetben van, az Észak-Magyarországon, az Észak-Alföldön és a Dél-Dunántúlon élők közel egynegyede tartozik a szegénység által érintettek körébe.

Pest megyében a jövedelmi helyzet pozitívabb képet mutat. A havi átlag nettó kereset a megyében 2019-ben 224.835.- Ft volt.

Havinettó átlagkereset, 2019. I–IVnegyedév

Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem (Ft)

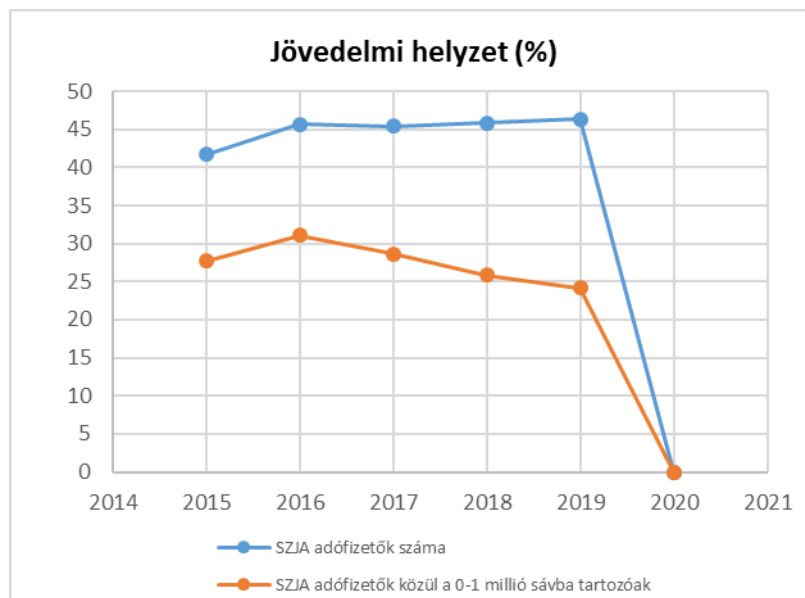
A lakosság jövedelmi helyzetének egyik legmeghatározóbb szegmense a család aktív korú tagjainak foglalkoztatottsága. A foglalkoztatottsági, munkanélküliségi és iskolázottsági adatok szoros összefüggést mutatnak az egyéb, elsősorban anyagi biztonságot és fejlődést biztosító tényezőkkel, illetve társadalomban betöltött pozíciót jelentő jövedelemadatokkal.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Tábla:3.1

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	41,69	27,71
2016	45,67	31,04
2017	45,41	28,60
2018	45,82	25,87
2019	46,30	24,14
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek

változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A munkakereslet és a munkakínálat Piliscsabán egyszerre változott meg radikálisan a rendszerváltáskor. Ahogyan azt korábban bemutattuk, a településen élő emberek száma néhány éven belül megduplázódott, ezzel egy időben a helyieket hagyományosan foglalkoztató gazdasági struktúra is szétesett.

Piliscsabán ma az aktív korúak (15-64 évesek) foglalkoztatottsági rátája 58%, ami jelentősen elmarad az ugyanerre az időszakra vonatkozó országos átlagtól (67,1%). Miközben a városban élő családok magas iskolázottságúak és magas jövedelműek, első látásra meglepőnek tűnhet a foglalkoztatottság alacsony mértéke.

Ha részleteiben vizsgáljuk meg a településen élők gazdasági aktivitását, akkor kiderül, hogy épp az itt élők magas státusza – és a lakosságon belül a fiatalok magas aránya – magyarázza ezt. Piliscsabán a nem aktív keresők között az országos átlagnál jóval magasabb arányban vannak a tanulók (elsősorban felsőfokú tanulmányaikat végzők), és a kisgyermekes, gyermekgondozási ellátásban részesülő felnőttek.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Tábla: 3.2.1.; 3.2.2.; 3.2.3.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott állás keresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	2,80%	2,79%	2,80%
2016	2,06%	2,77%	2,42%
2017	1,68%	2,42%	2,05%
2018	1,53%	1,93%	1,73%
2019	1,55%	1,51%	1,53%
2020	-	-	0,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

A következő években a kisgyermekes édesanyák és a jelenleg (zömmel felsőfokú) tanulmányaikat befejezők várhatóan nagy számban jelennek meg a munkapiacra, a településen belül mindkét társadalmi csoport foglalkoztatási esélyei problematikusak.

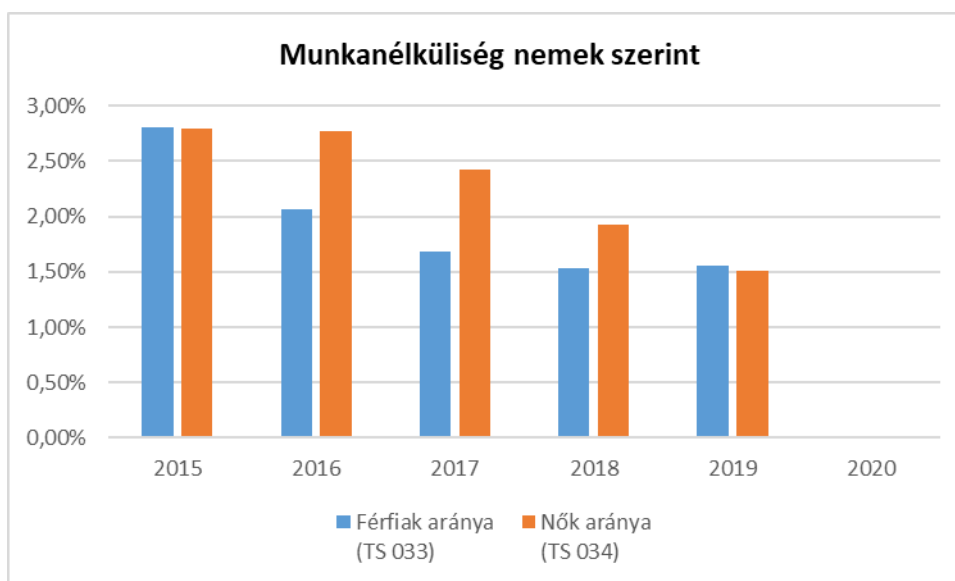
Kutatási adataink szerint, a Piliscsabán élők közül kb. 850 fő dolgozik a településen alkalmazottként ⁵. A piliscsabai álláslehetőségekről nem áll rendelkezésünkre pontos adatbázis. A már korábban idézett, a településfejlesztési stratégiát megalapozó vizsgálat⁶ alapján tett becslés szerint a városban működő ipari vállalkozásokban kb. 250-300 fő, a kereskedelemben további 200 fő dolgozik. Az önkormányzat, és az általa fenntartott intézmények illetve az egyetem tekinthető még nagy foglalkoztatónak a városban, de ezek a

lehetőségek nem elegendőek a helyiek foglalkoztatására, főként ha figyelembe vesszük, hogy a város nagyon sok nem helybeli számára is vonzó lehetőségeket kínál.

A munkanélküliségi ráta Piliscsabán kutatásunk adatai szerint 4,2%, ami alacsonyabb az országosnál (az országos adat 2016 júniusában 5,1%), és körülbelül megfelel a közép-magyarországi 3,9%-os mértéknek.

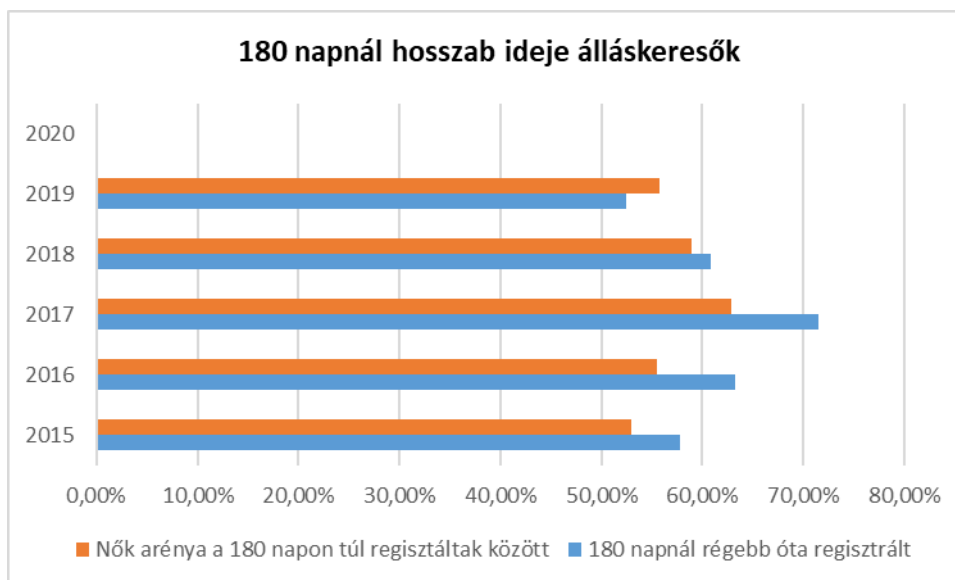
A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adminisztratív adatai szerint Piliscsabán 2016. júniusban a nyilvántartott álláskereső létszáma 133 fő volt (kutatásunk adatai is összhangban vannak ezzel a számmal). A munkanélküliség problémáját sokan egyfajta devianciának tekintik, és gyakran azonosítják a munkanélkülieket a romákkal.

Bár Piliscsabán a romák foglalkoztatottságának adatai rosszabbak a településen élő nem roma népességénél, de ez a különbség nem igazolja a fenti véleményeket.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	147	128	109	92	82	0
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	5,00	2,00	4,00	3,00	2,00	n.a.
	%	3,40%	1,56%	3,67%	3,26%	2,44%	-
21-25 év (TS 038)	Fő	17,00	14,00	7,00	14,00	8,00	n.a.
	%	%	10,94%	6,42%	15,22%	9,76%	-
26-30 év (TS 039)	Fő	8,00	5,00	8,00	5,00	7,00	n.a.
	%	5,44%	3,91%	7,34%	5,00%	8,54%	-
31-35 év (TS 040)	Fő	13,00	11,00	8,00	6,00	6,00	n.a.
	%	8,84%	8,59%	7,34%	6,52%	7,32%	-
36-40 év (TS 041)	Fő	12,00	9,00	10,00	9,00	7,00	n.a.
	%	8,16%	7,03%	9,17%	9,78%	8,54%	-
41-45 év (TS 042)	Fő	21,00	18,00	11,00	4,00	6,00	n.a.
	%	14,29%	14,06%	10,09%	4,35%	7,32%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	16,00	15,00	14,00	14,00	14,00	n.a.
	%	10,88%	11,72%	12,84%	15,22%	17,07%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	15,00	18,00	15,00	15,00	13,00	n.a.
	%	10,20%	14,06%	13,76%	16,30%	15,85%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	15,00	19,00	15,00	11,00	6,00	n.a.
	%	10,20%	14,84%	13,76%	11,96%	7,32%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	25,00	17,00	17,00	11,00	13,00	n.a.
	%	17,01%	13,28%	15,60%	11,96%	15,85%	-
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

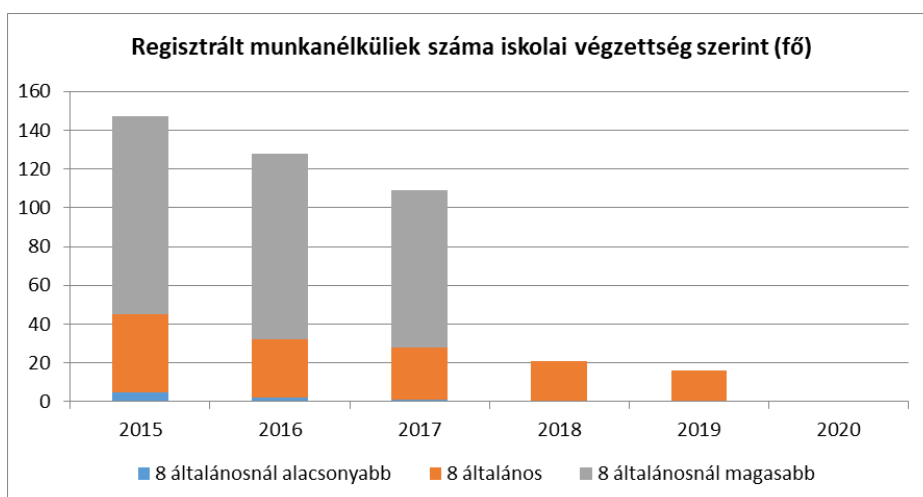
3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	57,82%	52,94%
2016	63,28%	55,56%
2017	71,56%	62,82%
2018	60,87%	58,93%
2019	52,44%	55,81%
2020	-	-
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Tábla: 3.2.4.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	147	5	3,40%	40	27,21%	102	69,39%
2016	128	2	1,56%	30	23,44%	96	75,00%
2017	109	1	0,92%	27	24,77%	81	74,31%
2018	92	n.a.	-	21	22,83%	-	-
2019	82	n.a.	-	16	19,51%	-	-
2020	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	-	-
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

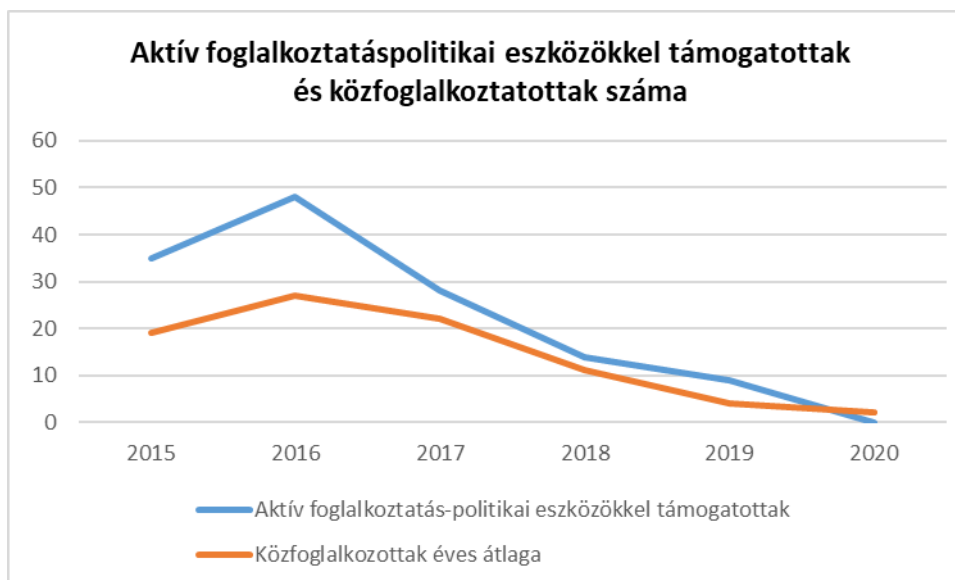
- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Tábla: 3.2.5.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	35	19
2016	48	27
2017	28	22
2018	14	11
2019	9	4
2020	n.a.	2
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

Az alacsony foglalkoztatási rátához az is hozzájárul, hogy a közfoglalkoztatottak aránya töredéke az országosan jellemzőnek. Piliscsaba közfoglalkoztatási rátája (a közfoglalkoztatottak létszámát viszonyítja a közfoglalkoztatottak és a nyilvántartott álláskereső létszámához) vizsgálatunk időpontjában 20% volt, kevesebb, mint a fele az országos arálynak (47,1%). A közmunkások létszáma az elmúlt 3-4 évben csaknem felére csökkent, jelenleg 30 fő körüli.

A közfoglalkoztatás jelentősége tehát elenyésző a településen, ennek ellenére az itt dolgozó szakemberek véleménye a közmunkáról szélsőségesen különböző, és meglehetősen nagy érzelmekkel teli. Az interjúkban általában a közmunkaprogram egészére – nem speciálisan a településre – vonatkozó bírálatok fogalmazódtak meg. Azok a gondolatok, amelyek a településen dolgozó közmunkásokkal kapcsolatosak, szélsőségesen különböző véleményeket tükröznek.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Piliscsaba speciális munkaerőpiaci helyzete kétségtelenül Budapest közelségéből fakad. A településen élő aktív keresők több mint fele (53%uk) ingázik, jelentős részüknek Budapesten van a munkahelye. Az ingázók aránya a magyar városokban ennél jóval alacsonyabb (37%), a piliscsabai arány a hazai községekre (61,9%) jellemző képet mutatja.

7. táblázat: Az aktív keresők megoszlása munkahelyük települése szerint Piliscsabán (%)

%	
a településen	42,0
Budapesten	30,7
más településen	22,0
külföldön	5,1
összesen	100,0

Az ingázással kapcsolatban az egyik legnagyobb probléma a munkahelyre való eljutás. Az utazás megnöveli a családok kiadásait, az utazással töltött idő csökkenti a családdal való együttlét, a kultúra, a közösségi élet stb. lehetőségét.

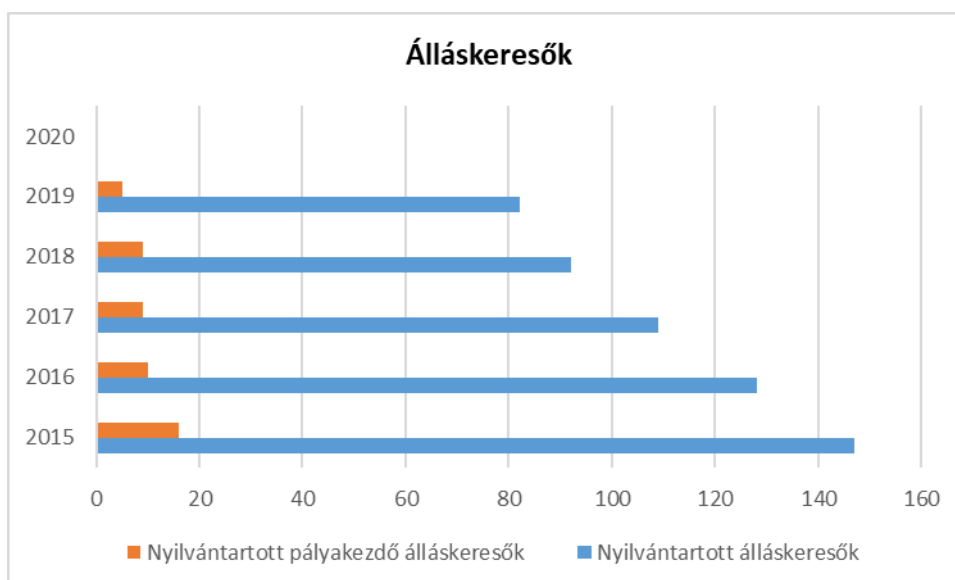
A naponta órákat utazni kényszerülő emberek sokkal elégedetlenebbek a közlekedési lehetőségekkel – és általában azzal, hogy Piliscsabán laknak – mint azok, akiknek sikerült a városban elhelyezkedniük.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Tábla:3.2.6.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	147	16
2016	128	10
2017	109	9
2018	92	9
2019	82	5
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

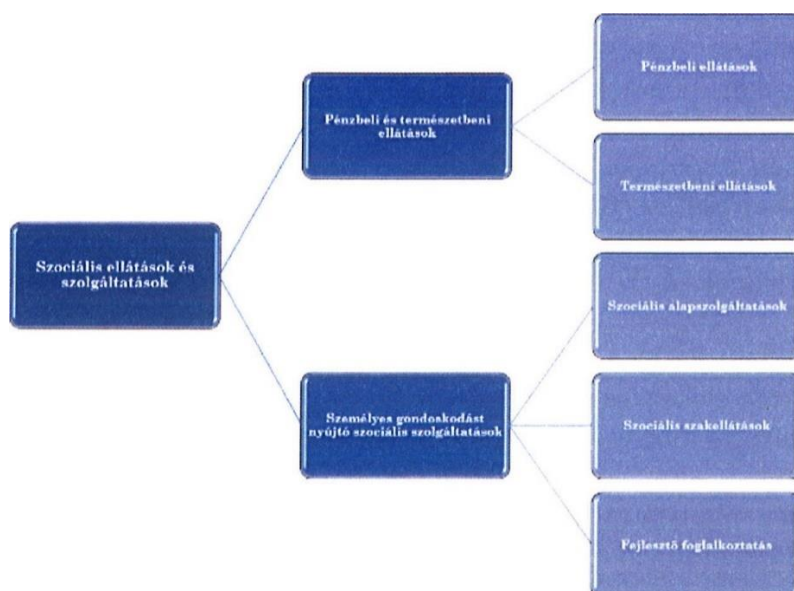

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;
Korábban a helyi szinten is előtérbe került a közfoglalkoztatás, mint az állás keresők számára az átmeneti megoldás, azonban napjainkban az állás keresők a helyi illetve a térségi foglalkoztatókhoz helyezkedtek el.
A megváltozott munkaképességűek számára a Sztehlo Gábor Evangélikus Szeretszolgálat Fébé-Siló tagintézménye, valamint a Summa Vitae intézmény nyújt aktív segítséget.
- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;
A korábbi közfoglalkoztató többen átkerültek a helyi hivatal állományába.
- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén:
Ilyet nem tapasztaltunk Piliscsabán.
- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei: A városi könyvtár számítógépéhez és internet kapcsolatához bárki szabadon hozzáférhet.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A hazai szociális ellátórendszer működésének alapját a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény jelenti, de számos végrehajtási rendelet, ágazati jogszabály és helyi rendelet is szabályozza. A rendszer szereplői között megtalálható az állam és az önkormányzatok is.

A rendszer részét képezik a pénzben és/vagy természetben nyújtható szociális ellátások, valamint a szociális szolgáltatások.

Forrás: <https://tamogatoweb.hu/index.php/olvasniva101/infograf/382-szocialis-szakellatasok>

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások egy részét a területileg illetékes járási hivatalok, más részét a helyi önkormányzatok állapítják meg.

A **járási hivatalok** által folyósított ellátások a következők lehetnek:

- *aktív korúak ellátása*, (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás)
- *időskorúak járadéka*,
- *ápolási díj* (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj),

- *közfgygyellátás* (alanyi és normatív formák),

- *egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság*.

Az ellátások egyik formája az aktív korúak ellátása, amely a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás.

Ezen pénzbeli támogatásban részesülők száma évek óta folyamatosan csökken országos, járási és Pest megyei szinten egyaránt.

Hasonlóan a fent említett tendenciához a pilisvörösvári járási hivatal által megállapított, aktív korúak ellátásában részesülő piliscsabai lakosok száma is 2018 óta jelentős mértékű csökkenést mutat.

	2018	2019	2020
piliscsabai FHT	54	37	26
száma			

Az előzőekben említett jogszabály értelmében az önkormányzatok biztosítják azokat az ellátásokat, amelyeket számukra a jogszabályok előírnak, illetve azokat, amelyeket képviselőtestületi határozat alapján költségvetésük terhére felvállalnak. Az önkormányzatok számára elsődlegesen a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvény határozza meg (keretjelleggel) az ellátási kötelezettségeket. Ezek a települési támogatások, melyek részben pénzben és/vagy természetben nyújtható szociális ellátások, részben pedig szociális szolgáltatásokra terjednek ki.

Piliscsaba Város Önkormányzatának képviselő-testülete munkája során kiemelt céljának tekinti, hogy lehetőségeihez mérten elősegítse a településen élő, segítségre szoruló élethelyzetének javítását. E célból vezérelve alkotta meg a 4/2015 (11.27.) ??rendeletét a települési támogatásokról, melyek a következők lehetnek:

- o eseti települési támogatás
- o rendszeres települési támogatás
- o szociális célú tűzifa támogatás
- o a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás

A polgármester jár el első fokon az alábbi ügyekben:

- rendkívüli települési támogatás
- köztemetés elrendelése

Piliscsaba Város Önkormányzatának képviselő-testülete munkája során kiemelt céljának tekinti, hogy lehetőségeihez mérten elősegítse a településen élő, segítségre szorulóknak élethelyzetének javítását. E célból vezérelve adta be minden évben pályázatát szociális célú tűzifa beszerzésre, különféle közfoglalkoztatási programok támogatására, illetve rendszeres élelmiszer adományt juttat el a Családsegítő a rászorulóknak, az Élelmiszer Bank jóvoltából.

Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

A társadalmi egyenlőtlenség - az egyének, családok, csoportok társadalomban betöltött helyzetét meghatározó - egyik dimenziója a lakóhely, a lakásviszonyok alakulása.

A nem megfelelő lakáskörülményekből adódó alacsony társadalmi és gazdasági státusz, valamint az ehhez kapcsolódó előítéletek együttesen és egymással kölcsönhatásban többszörös társadalmi kirekesztettséget okozhatnak.

Önkormányzati bérlakások

Piliscsaba bérlakás-állománya 2012. évben 4, 2018 évben 3 db, amiből 1 komfort nélküli. Ez az állapot évek óta stagnál, a ráfordítható keret hiányában az Önkormányzat nem tudja növelni a szociálisan rászorulóknak elhelyezése biztosítását, viszont nyilvántartott helyi hajléktalan 2017 óta Piliscsabán nincs, mint ahogyan más célú ingatlan sem használnak lakáscélra. (Nem mondható ez el a volt üdülőkre, melyeket egyre több nyugdíjas korú használ lakásnak, noha megközelítése is nehézkes számukra, de korábbi állandó lakásukat már nem tudják fenntartani, vagy családtagjaira hagyják.)

Külterületen szociálisan rászorulóknak nem laknak Piliscsaba területén, ahol a közlekedés sem megoldott – kivéve a vasút mentén, ahol a lakott külterületnél új vasúti megállóhely létesül ez évben.

Piliscsaba Város Önkormányzata 1 db bérlakással rendelkezik, melyben laknak is 2000.11.29-től.

1. Piliscsaba Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2013. (II. 14.) rendelete a gyermekjóléti ellátásokról

A gyermekek védelmének rendszere

(1) Piliscsaba Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a következő gyermekjóléti ellátásokat állapítja meg

a) *pénzbeli ellátások:*

aa) rendszeres gyermekvédelmi támogatás

ab) rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

b) *természetben nyújtott ellátás:*

ba) tanszer- és taneszköz támogatás

bb) intézményi térítési díj hozzájárulás

2. Piliscsaba Város Önkormányzata Képviselő-testületének

5/2015. (II. 25.) önkormányzati rendelete

a szociális ellátásokról *(egységes szerkezetben, hatályos 2021. február 2. napjától)*

2.1. A települési támogatás

A települési támogatás típusai

A jogosult részére szociális rászorultság esetén pénzbeli és természetbeni szociális ellátás nyújtható települési támogatás formájában.

A pénzbeli települési támogatás

- az ápoláshoz nyújtott támogatás

A természetbeni települési támogatás formái

- a gyógyszerkiadásokhoz nyújtott támogatás

- a lakhatáshoz nyújtott támogatás

A támogatás összege legfeljebb havi 20.000,- Ft.

A lakhatáshoz nyújtott támogatás külön szabályai

A lakhatáshoz nyújtott támogatás természetbeni ellátásként havi rendszerességgel adható. A támogatás nyújtásának formája a szolgáltatóhoz történő átutalás. A támogatás villanyáram, víz- és gázfogyasztás, távhőszolgáltatás díjához igényelhető. A támogatás egy év időtartamra kerül megállapításra. A támogatás összege a lakás nagyságtól függ.

A rendkívüli települési támogatás

A rendkívüli települési támogatás általános szabályai

Rendkívüli települési támogatás nyújtható annak, aki önmaga vagy a háztartásában élők létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni, vagy gyermeke hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorul.

A rendkívüli települési támogatás részben vagy egészben a Polgármesteri Hivatal által kiállított élelmiszervásárlási utalvány formájában is nyújtható

A rendkívüli támogatás temetési költségekre is igénybe vehető. A köztemetéssel kapcsolatos hatáskört a polgármester gyakorolja.

Az önhibán kívül felhalmozott közműtartozás esetén nyújtott települési támogatás

Három hónapot, vagy 100.000 forintot meghaladó mértékű önhibáján kívül felhalmozott közműtartozás (víz, gáz, villany, csatorna, szemétszállítás) fennállása esetén rendkívüli települési támogatás nyújtható.

Karácsonyi támogatás

Év végén a piliscsabai lakosok részére, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők részére karácsonyi támogatás állapítható meg, melynek formája lehet pénzbeli és természetbeni.

A rendkívüli, indokolt élethelyzet esetén nyújtott rendkívüli települési támogatás

Rendkívüli, indokolt élethelyzet

- a kérelmezőt ért elemi kár bekövetkezése esetén,
- a kérelmező vagy hozzátartozójának súlyos betegsége esetén, rendkívüli mértékű orvosi, kezelési költségek felmerülésekor,
- baleset, vagyon elleni bűncselekmény bekövetkezésekor, gyermekkel kapcsolatos rendkívüli kiadások (gyermek megtartásának, fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások, ikergyermek születése, gyermekintézmény térítési díja, utazási költség) bekövetkezésekor,
- létfenntartást veszélyeztető váratlan többletkiadás, munkahely váratlan elvesztése bekövetkezésekor állhat fenn.

A rendkívüli, indokolt élethelyzet fennállásának megállapítása, valamint a nyújtandó összeg meghatározása kizárólag az adott eset összes körülményeinek mérlegelésével, az SZMSZ-ben erre felhatalmazott bizottság átruházott hatáskörébe utalt döntéssel történik.

A természetben nyújtott rendkívüli települési támogatás külön szabályai

- Tűzifa támogatás

Ugyanazon naptári évben ugyanazon kérelmezőnek legfeljebb kettő alkalommal ítélt meg a támogatás. A támogatás mértéke alkalmanként nem haladhatja meg az 1 kalodát.

- Hulladék elszállítás

Jelentős mennyiségű inert és egyéb hulladék ingatlanon történő felhalmozódása esetén a hulladék elszállítás költségeinek a biztosítására kérelem nyújtható be.

3. Piliscsaba Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének

9/2013. (IV. 16.) önkormányzati rendelete

a gyermekvédelmi és szociális személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról
(egységes szerkezetben, hatályos 2020. október 1. napjától)

-Gyermekvédelmi gondoskodást nyújtó ellátások, család- és gyermekjóléti szolgálat

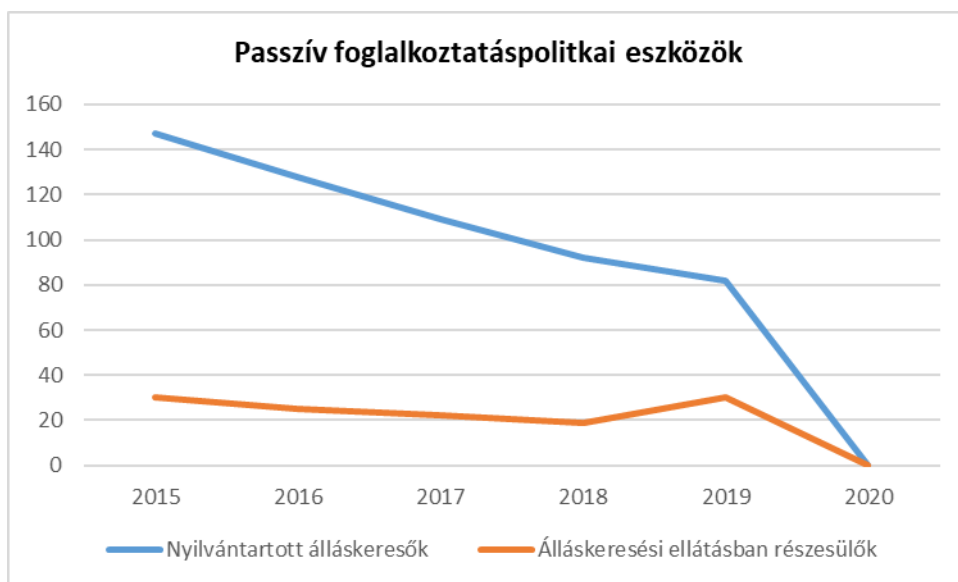
-Szociális szolgáltatások

Étkeztetés
Házi segítségnyújtás
Nappali ellátás
Támogató szolgáltatás

Tábla:3.3.1.; 3.3.2.; 3.3.3.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	147	2,71%	30	20,41%
2016	128	2,31%	25	19,53%
2017	109	1,95%	22	20,18%
2018	92	1,64%	19	20,65%
2019	82	1,43%	30	36,59%
2020	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

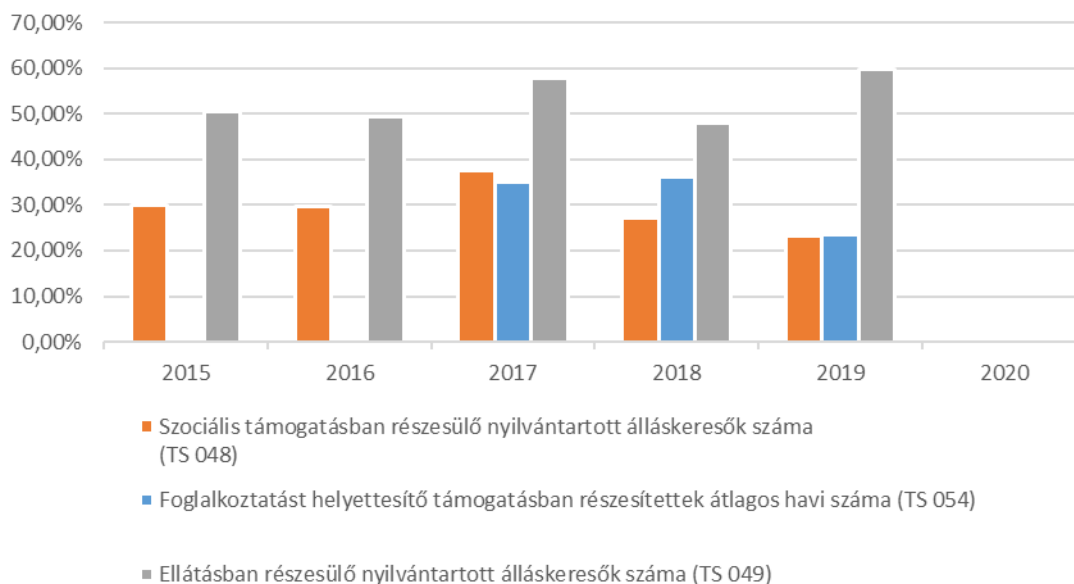

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőek ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	44	29,93%	n.a.	-	74	50,34%
2016	38	29,69%	n.a.	-	63	49,22%
2017	41	37,61%	38	35,06%	63	57,80%
2018	25	27,17%	33	36,04%	44	47,83%
2019	19	23,17%	19	23,44%	49	59,76%
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	6
2018	8
2019	8
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

A városban a lakásállomány túlnyomó részt jó minőségű, új építésű és tágas lakásokat tartalmaz. A lakások kb. fele a rendszerváltás után (nagyobb részben 2000 után) épült, az összes lakás átlagos alapterülete 107 m², és átlagosan 3,5 szobásak.

A pozitív összkép mellett látnunk kell, hogy a lakások egy része zsúfoltság, komfort vagy minőség szempontjából elfogadhatatlan. A zsúfoltság a roma és sokgyerekes családok esetében gyakori, a víz, WC, fürdőszoba nélküli lakások a szegénységhez kapcsolódnak.

A lakással kapcsolatos minőségi problémák (sötét, nedves, beázik a tető) mind a vizsgált hátrányok mindegyikével együtt járnak. A lakás minősége mellett azt is felmértük, hogy a család

lakóhelyének környezete mennyire megfelelő: zajosak-e a szomszédok, jellemző-e a környékre az erőszak, a vandalizmus. Ez a problémaforrás kiemelkedően a szegénységgel kapcsolható össze.

	zsúfolt	szub- standard	rossz minőségű	nem megfelelő lakókörnyezet
szegény	8,3	12,1	26,8	44,2
roma	20,6	7,6	27,5	17,6
egyedül élő idős	0	9,4	23,4	13,6
3 és több gyerekes család	42,0	0	26,9	0
teljes lakosság	4,9	5,3	9,0	20,7

Lakásproblémák gyakorisága a lakó társadalmi jellemzői szerint (%)

A fenti lakásjellemzőket összegző mutató (lakásfaktor) bemutatja, hogy a lakásproblémák a település mely részében sűrűsödnek. A lakásproblémák a régi faluban azon belül is a Kálvária utca környékén sűrűsödnek. A rossz anyagi helyzetű családok számára komoly megterhelést jelent a lakásfenntartás költségeinek fedezése, a lakáshelyzet problémái, a lakásfenntartás nehézségei külső segítség nélkül elképzelhetetlenek.

Piliscsabán a háztartások 7%-a (kb. 170 háztartás) a rezsi, a bérleti díj vagy hiteltörlesztés fizetésében hátralékkal rendelkezik. A településen adósságkezelési szolgáltatás nem működik, a lakásfenntartási támogatás évről évre csökken.

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

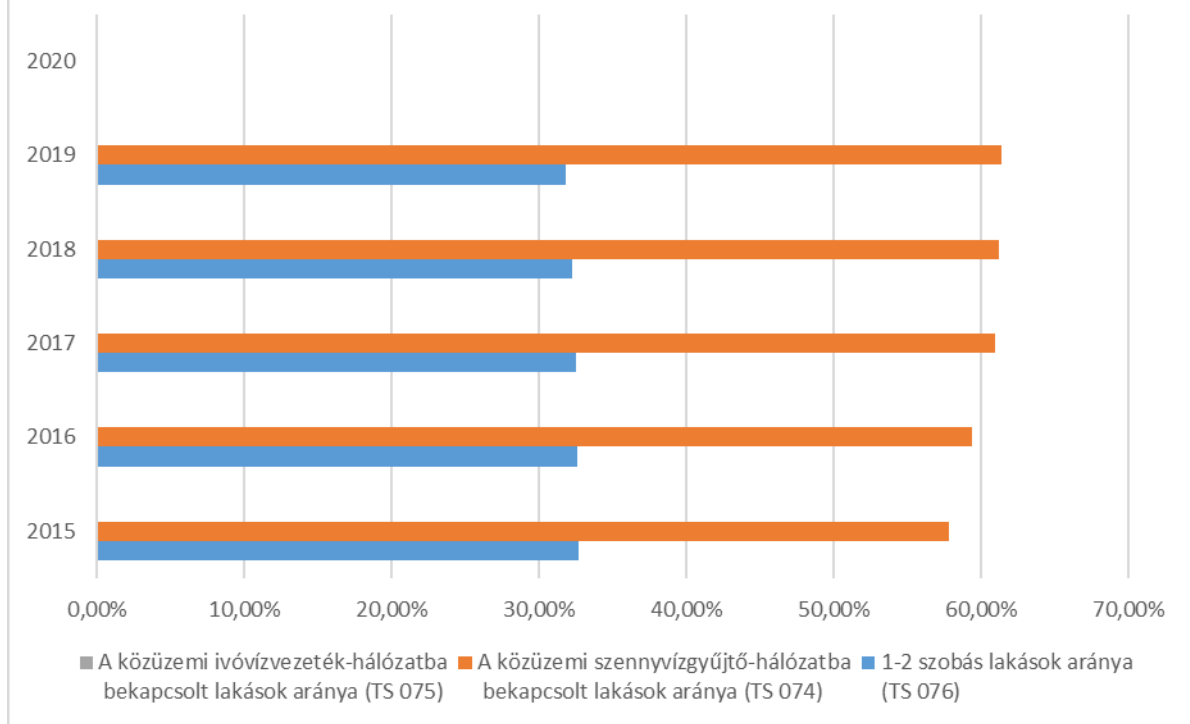
Tábla: 3.4.1.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	2891	n.a.	n.a.	32,65%	57,80%	-
2016	2891	1	0	32,62%	59,36%	-
2017	2898	11	4	32,51%	60,94%	-
2018	2926	28	10	32,23%	61,18%	-
2019	2960	36	12	31,82%	61,35%	-
2020	n.a.	n.a.	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

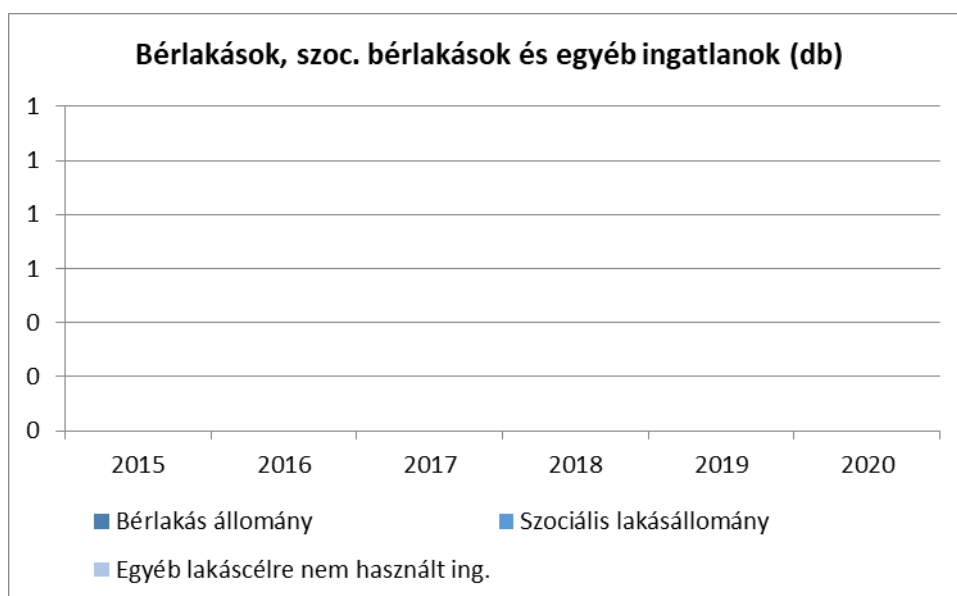

a) bérlakás-állomány

Tábla: 3.4.2. opcionális

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2015	2 891						
2016	2 891						
2017	2 898						
2018	2 926						
2019	2 960						
2020	n.a.						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Az önkormányzat egy bérlakással rendelkezik, amelyben az elejétől kezdve ugyanaz a személy lakik. Ezért nincs részletesebb adat mennyiség.

b) szociális lakhatás

Az Önkormányzat egyetlen egy bérlakással rendelkezik, melyben a kezdetektől ugyanaz a személy lakik.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Ilyen ingatlannal nem rendelkezik az önkormányzat.

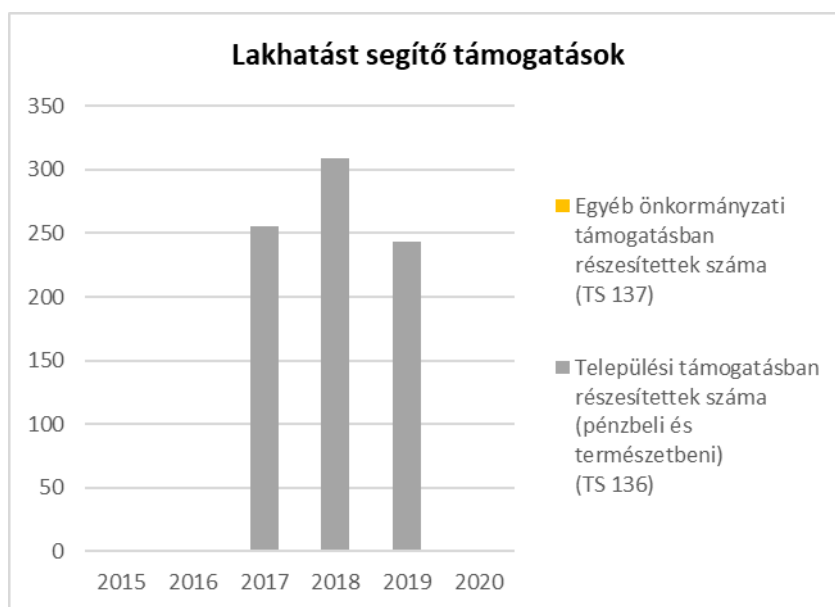
e) lakhatást segítő támogatások

Tábla:3.4.3.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	255	n.a.
2018	309	n.a.
2019	243	n.a.
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nincsen pontosabb adat.

f) eladósodottság:

Nincsen mérhető adatunk.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása:

A megfelelő adattal nem rendelkezünk.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Piliscsabán nincsen szegregátum.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;

Piliscsabán nincsen szegregátum.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai:

Piliscsabán nincsen szegregátum.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A magyarországi jóléti rendszer meghatározó területei az egészségügy és a szociális ellátás.

A szociális és egészségügyi szolgáltatások az egyén alapvető szükségleteinek kielégítését célozzák.

Az egészség fejlesztését, megőrzését és helyreállítását az egészségügy eszközzrendszere csak a szociális ellátórendszerrel kiegészülve képes megvalósítani.

Egészségügyi ellátások:

Az egészségügyi ellátások célja, hogy segítsék az egészség fejlesztését, helyreállítását, megakadályozzák az egészségromlást, valamint hogy könnyítsék a megváltozott egészségi állapotú emberek munkába, illetve a közösségbe való beilleszkedését. Az egészségügyi ellátások rendszerében tartoznak a megelőző ellátások is, amelyek a betegségek megelőzését, illetőleg azok korai felismerését szolgáló ellátásokat foglalják magukba.

Szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátások:

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás a szociális alapszolgáltatásokat foglalja magában.

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az esélyegyenlőség elvének az élet valamennyi területén érvényesülnie kell, így az az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés kapcsán is.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény értelmében a beteg lakóhelyén, illetve annak közelében biztosítani kell számára, hogy hosszú távú, személyes kapcsolaton alapuló, a páciens nemétől, korától és betegségétől függetlenül folyamatos egészségügyi ellátásban részesüljön.

Piliscsaba lakossága számára az egészségügyi alapellátásokhoz, való hozzáférés helyben biztosított az alábbi szolgáltatási formákban:

A városban az egészségügyi alapellátás intézményei érhetők el három háziorvosi és egy gyermekorvosi körzetben, a fogászati ellátást két orvos végzi. Központi orvosi ügyelet, valamint mentőszolgálat Zsámbékon, a Szakorvosi rendelőintézetben érhető el. A védőnői szolgálatban jelenleg három védőnő és egy iskolavédőnő dolgozik. Szakellátás igénybevételére a járásközpontban, Pilisvörösváron van lehetőség.

A három háziiorvosi körzetben élő családok összetétele jelentősen különböző. Az I. számú körzetben (Magdolnavölgy valamint Klotildligetnek és a régi falunak az ezzel határos északnyugati része) élnek a legfiatalabb és legjobb anyagi helyzetű családok. Ebben a körzetben a krónikus betegek aránya is a legalacsonyabb (13%).

A II. körzetbe túlnyomórészt a Klotild- és a Fényesligeten élők tartoznak. A klientúra itt idősebb, mint a másik két körzetben: a 65 év felettiek aránya 30% ennek megfelelően a krónikus betegek aránya is magasabb (21%). A körzetben élő családok anyagi helyzete a település átlagának megfelelő.

A III. körzet (Álomvölgy, Garancs, Csabagyöngye és a régi Piliscsaba „slumosodó” régiójának környéke). Noha Álomvölgy, Garancs és Csabagyöngye mind nemrég létesített lakóövezetek, melyeket főként beköltöző fiatal, gyermekes családok lakják, a régi Piliscsaba „slum” (szegénynegyed) a körzetet egészségügyi szempontból is megterheli. Az itt élő családok anyagi helyzete a legrosszabb a három körzet között (az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem átlagosan 60%-a az I-es körzetben élőkénél), és ebbe a körzetbe tartozik a városban élő roma családok 85%-a. A családok alacsonyabb társadalmi státusza is magyarázza, hogy a krónikus betegek aránya a három körzetben itt a legmagasabb, bár a kliensek átlagéletkora alig magasabb az I-es körzetben élőkénél. Az alapellátásban a körzetek közül itt nehezedik a legnagyobb teher a háziiorvosra.

A településen működő háziiorvosi ellátással általában mindenki elégedett, az egy gyermekorvosi körzetet azonban kevésnek tartják.

Az egészségügy neuralgikus pontja Piliscsabán a sürgősségi ellátás Zsámbékra kerülése. szükségmegoldással.

b) Szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátások:

Szociális ellátás Piliscsabán

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat általános feladatai

A családsegítés szolgáltatás elemei

- szociális segítőmunka,
- szociális információs szolgáltatás biztosítása,
- a legkorábbi segítségnyújtás érdekében a családok körében fellépő szociális feszültségek okainak feltárása, a felszámolásukra javaslat készítése,
- a veszélyeztetettség okainak megelőzése, egyéni és csoportos preventív módszerek tervezése,
- javaslattétel a terület sajátos szociális problémáinak megoldására,
- a szolgáltatáshoz kapcsolódó közérdekű és meghatározott célú felajánlások összehangolása,
- a természetbeni és anyagi támogatások közvetítése,
- a szociális válságkezelés (krízisintervenció),
- jogi, pszichológiai tanácsadás szervezése,
- szociális, életvezetési, mentálhigiénés és ügyintézési tanácsadás nyújtása,
- az egyének és családtagok kapcsolatkézségének javítása (konzultáció), konfliktuskezelési stratégiák közvetítése
- a veszélyeztetettség észlelő és jelző rendszer működtetése

A gyermekjóléti szolgáltatás elemei

1. A szülő, illetve szükség/lehetőség esetén a gyermek tájékoztatása mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő

nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével,

2. A válsághelyzetben lévő várandós anya tájékoztatása az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról,
3. a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anya tájékoztatása a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól.

Szociális segítőmunka, Családsegítés

4. A családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében való segítség,
 5. Az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrások mozgósítása
 6. Az esetkezelésben közreműködő szakemberek együttműködésének koordinálása,
 7. esetkonferenciát szervezése,
- Az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás
 1. A klienst, illetve a családot veszélyeztető körülményeket figyelemmel kísérése, illetve a szolgáltatások és ellátások iránti szükségletek felmérése,
 2. A gyermek, illetve a család segítése az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.
 - A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében
 1. segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez,
 2. tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről,
 3. a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére környezettanulmányt készít,
 4. a gyámhivatal felkérésére tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a szolgálat haladéktalanul, a központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

Jelzőrendszeri felelős feladatai:

- tájékoztatja a jelzésre kötelezetteket a jelzési lehetőségéről, továbbá felhívja jelzési kötelezettségük írásban történő teljesítésére,
- folyamatos kapcsolattartást tart fenn a jelzőrendszer tagjai között

Családok segítése Piliscsabán számokban

Az ellátott családok száma a 2020.évben az előző évi 123 főről 139 főre emelkedett.

Ebből együttműködési megállapodás alapján (rendszeres napi kapcsolat) ellátottak száma: 104 fő helyett 109 főre emelkedett, 78 család helyett 100 család gondozását látta el a szolgálat.

Jelenleg 63 család áll gondozzunk és 16 család ellátása szűnt meg.

Az egy-egy alkalommal segítséget kérők aránya magasabb volt a tavalyinál (30).

A családsegítő szolgálat kliensei és jellemző problémátípusok:

Az utóbbi évek tendenciája, hogy az új kliensek száma a marganizált településrészen stagnál, a többi településrészen megugrottak az esetszámok.

Az esetek típusos megoszlása szerint a rendszeresen ellátott családok esetében elsődleges problémaként anyagi problémák (19 családnál), családi-kapcsolati konfliktusok (12 családnál), gyermeknevelési problémák (9 családnál), ügyintézésel- életviteli nehézséggel kapcsolatos problémák (9 családnál) voltak.

Egyéb problémák más területeken pl. egészségügyi probléma, lelki-mentális probléma, beilleszkedési nehézség intézményekben, életviteli nehézség jellemzőek, ezek száma a korábbiakhoz képest emelkedni látszik. A gyermekjóléti területen egyre markánsabban mutatkozik meg a válások számának emelkedése, illetve az ebből adódó beilleszkedési, magatartási, illetve lelki probléma a gyerekeknél.

A Családsegítő által közvetített ételmiszeradomány az esélyegyenlőség érdekében

Az utóbbi években a Családsegítő Szolgálat az alapellátáson felül (az Önkormányzat és az Élelmiszerbankon keresztül az Aldival kötött szerződésnek megfelelően) **minden munkanapon ételmiszeradományt közvetít Piliscsaba rászorultjai felé.** A rászorultsági alapot nem vizsgálják, mindenki részesülhet ételmiszeradományban, ezt szükségesnek érzi. A főként pékáruból és zöldségekből álló adományt a családsegítő épületében lehet átvenni. A Covid ideje alatt a családsegítők az önkormányzat költségére házhoz szállították a veszélyhelyzet csökkentése érdekében.

A rászorultak szükségleteit jól ismerve a családsegítők igyekeznek motiválni és szélesíteni az adományozók körét más tekintetben is. A rászorultak segítése érdekében facebook oldalán és személyesen is közvetítenek háztartási gépeket, háztartási eszközöket, bútorokat, tüzelőanyagot, építőanyagot, sok esetben ezek eljuttatásában is aktív szerepet vállalva.

A családsegítő önkormányzati segítséggel jutott hozzá az adomány szállítását lehetővé tevő gépkocsihoz.

Az esélyegyenlőség megteremtését szolgálja az is, hogy az autót gyakran használják mozgásukban korlátozott, illetve idős, vagy más probléma miatt megsegítésre szoruló klienseik szállítására is (kórházba, vizsgálatra eljuttatás stb.).

A Családsegítő többször működik eredményesen katalizátorként, amikor valamelyik piliscsabai család hirtelen komoly eseti bajba kerül. Több esetben sikerült összefogással, erőforrások mozgósításával (lakossági, önkormányzati), gyűjtés szervezésével és bonyolításával végül megoldani a problémát **(családi ház leégett teteje, család komoly autóbalesete, fűtés nélkül maradt többgyermekes család)**, amire enélkül semmi esély nem lett volna.

A Családsegítő önkormányzati és a helyi vállalkozói szféra anyagi segítségével rászorult családjai számára évek óta karácsonykor komoly ételmiszercsomagot juttat el. A lakosság felé való kommunikáció eredményeként egyre gyakoribbak a legkülönbözőbb magán felajánlások is (készpénz , munka, karácsonyfa, közüzemi számla kifizetése stb.)

Pszichológiai tanácsadás

A családsegítő szolgálat pszichológus heti 6 órában látja el a családsegítő szolgálat klienseit. A szolgáltatás ingyenes.

Jogi tanácsadás

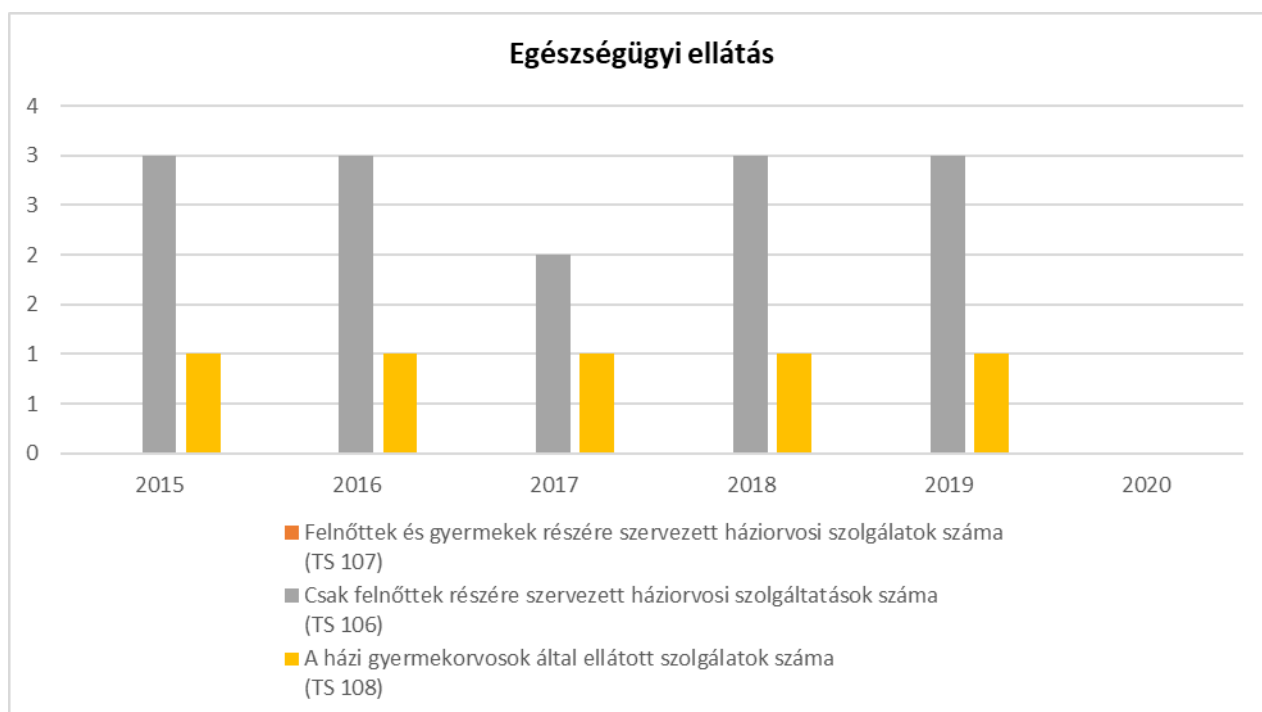
A szolgáltatás igénybevétele az ügyfelek számára ingyenes.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Tábla: 3.6.1.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	n.a.	3	1	2	171	n.a.
2016	n.a.	3	1	2	147	n.a.
2017	n.a.	2	1	2	n.a.	24
2018	n.a.	3	1	2	n.a.	25
2019	n.a.	3	1	2	n.a.	10
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés:

Évente egy alkalommal a településen Egészségnapot szerveznek, ahol különböző szűréseken, ismeretterjesztő előadásokon lehet részt venni.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés:

0-3 éves korig korai fejlesztő szolgáltatást tart fenn az önkormányzat a helyi rendelőintézet épületében.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az egészséges táplálkozás alapja, hogy a különféle ételek és italok megfelelő arányban és mennyiségben és kellő változatossággal történő fogyasztása. Annak érdekében, hogy mindezek a közétkeztetésben is megvalósuljanak alkotta meg rendeletét az Emberi Erőforrások Minisztériuma a 2015. szeptember 1-jétől kötelezően alkalmazandó 37/2014. (IV. 30.) rendeletét. A

közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló célja, hogy mindenki a szükségleteinek és az egészséges táplálkozás irányelveinek megfelelő ételt kapjon a közétkeztetésben.

A rendelet meghatározza, hogy bizonyos korcsoportban, bizonyos étkeztetési típus mellett mit kell biztosítaniuk a közétkeztetést szolgáltatóknak (mennyi zöldség, gyümölcs, mennyi tejtermék, gabonaféle szükséges), és megszabja azt is, hogy a sótartalomnak miként kell alakulnia.

Piliscsaba Város közintézményeiben étkezést biztosító szolgáltatóknak is a rendeletben foglaltak és az életkori sajátosságok figyelembevételével kell elkészíteniük az ételeket.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sport minden életkorban az egészséges életmód fontos része, és betegségmegelőző hatásán túl számos közvetlen gyógyhatása ismert.

A sportolás, mint aktív kikapcsolódás szerves része városunk életének.

Egészségnap és Sportágválasztó program

A sportok népszerűsítése érdekében a város évek óta minden évben megrendezi az Egészségnap és Sportágválasztó programot, melynek keretében a gyerekek, szülők, érdeklődők megismerhetik a városban utolérhető lehetőségeket. Emellett a túrázás, illetve valamennyi szabadtéri rekreációs program.

Piliscsabai Atlétikai és Futball Club Sportegyesület

Célunk a piliscsabai gyermekek és felnőttek részére tartalmas kikapcsolódási lehetőség biztosításán felül a versenysport felé is irányítani azon gyermekeket és felnőtteket akik a szabadidősportnál több versenyzésre vágnak el.

Négy szakosztály működik az egyesületben:

- Aerobik
- Futsal (teremlabdarúgás)
- Kézilabda
- Kosárlabda

Aerobik versenyzőink utánpótlás és felnőtt versenyeken folyamatosan bizonyítják rátermettségüket és országos szinten versenysorozatokon érmes helyezéseket érnek el.

Futsal szakosztályunk női és férfi vonalon is számos csapattal büszkélkedhet, amely nem csak létszámát tekintve, de eredményeiben is egyre magasabbra tör. Együttműködés kialakítása van folyamatban a város legrégebbi egyesületével a Piliscsaba SE-vel, ahol elsősorban labdarúgóink kaphatnak lehetőséget "nagypályás" foci üzésére.

Kézilabda leány csapatunk a legfiatalabb szakosztályaink közül. 2016-ban indítottuk a képzést 20 fő leány jelentkezését követően. 2017-ben már hivatalos versenyeken (nem csak házi tornákon) is indulni fognak csapataink.

Kosárlabda szakosztályunkban leány és fiú csapatokban szép számmal találni utánpótlás és versenyző korosztályban játékosokat. E szakág létszáma jelentősen megugrott az elmúlt években a majd 400 fős teljes taglétszám felét teszik ki. Minden megyei és országos bajnokságban legalább egy csapattal képviseltetik magukat, és egyre jobb eredményeket érnek el.

Piliscsabai Sport Egyesület

PILISCSABA SE FŐBB JELLEMZŐI, SPECIÁLIS TEVÉKENYSÉGEI ÉS JELLEGZETESSÉGEI

Az Egyesület a labdarúgószakosztályra épül. Több, mint 150 gyerek játszik a klubban - U7, U9, U11, U13, U16, U19, U17 leány – és mintegy 50-60 felnőtt a felnőtt és az öregfiúk csapatokban.

A futball mellett **darts** szakosztály is üzemel, mely a magyar élvonalban játszik, valamint újraindul a **sakk** szakosztály is.

Jogilag nem tartozik egyelőre az egyesülethez az a mintegy száz sportoló, akik rendszeresen a sportcentrum tornapályájának vendégei.

Hasonlóképp „vendég” a **Piliscsabai Taekwondo Klub**, akik terem híján a az Egyesület klubhelyiségében találtak otthonra.

Mindezek beleillenek abba a célul kitűzött sokszínű klubmodellbe. A labdarúgás női szekciója is részben azért indult el, hogy a nők, lányok jelen legyenek, hiszen nem igazi közösség az, ahonnan ők hiányoznak. Ma már megszokott, hogy a meccseken egymást bíztassák, és persze a fiúk-lányok egészséges szocializációja is szempont.

Az Egyesület egy előfüves nagypályával, egy 15x30 méteres és egy 20x40 m-es műfüves kispályával rendelkezik. Mindhárom világítással rendelkezik, így alkalmasak az esti sportolásra.

A nagypályás csapatokkall a létszám és pályaadottságok miatt a felső határokat súroljuk, ám a kispályás fociban rejlenek még tartalékok. Itt szeretnénk növekedni. A cél igazi élményfoci szolgáltatása a munka után mozogni vágyóknak programokkal, tornákkal. Az épületben létesítendő büfével igazi közösségi hely kialakítása a cél.

2. A SPORTEGYESÜLET FUTBALLRÓL ALKOTOTT NÉZETE ÉS FILOZÓFIÁJA

„A futballról tudjuk, nem csak gondoljuk, hogy nem egyszerűen egy sport, nem csak a legnépszerűbb és szerintünk legkomplexebb, legszórakoztatóbb sportág, hanem társadalmi kérdés, a kultúra része.

Jellemzőivel - ismertség, szórakoztatóság, fizikai, szellemi összetevők – nem ismerünk a mai társadalomban jobb életre nevelő eszközt, mint a versenyszerű futballt. Gyakorlatilag minden olyan elemet tartalmaz, ami az élethez alapvetés.

Filozófiai alapelveink is ebből táplálkoznak:

- A sikert nem elsősorban a tabellán elfoglalt hellyel definiáljuk. Fontosabb, hogy minél többen játszanak, sportoljanak, és csapat és egyéni szinteken is önmagunkból a legtöbbet hozzuk ki úgy, hogy mindez szórakoztató legyen.

- A PSE elsősorban helybéli, környékbeli kizárólag a játék, mozgás, társaság öröméért sportolók gyűjtőhelye. Tehát a játéért SENKINEK sem fizetünk, a legtisztább amatőr feltételekkel működünk a klub zászlóshajójának számító felnőttcsapatban is.

- Nem kergetünk felhőket. A mi helyünk a megyei szintű bajnokságokban van. Magasabb szintre sem a forrásaink, sem a valós érdekeink nem engednek bennünket, egyedül a becsvágy lehetne motiváció, de ehelyett inkább a tehetségeinket magasabb szintű egyesületekhez irányítjuk. A példák azt mutatják, hogy ezt jól is tesszük, minden évben akadnak akadémiába, vagy NB1-es klubhoz igazoló fiataljaink.

- *Az összes társadalmi réteg találjon olyan közösségre, ahol a különbségek nem számítanak. A futball ebben is csodálatos.*

Az Egyesület figyel arra, hogy más sportágaknak is segítsen. Szerencsére, a labdarúgás finanszírozása évek óta megoldott, így a magunk módján igyekeznek más sportágakat segíteni. Évekig a PSE-Shindo karatésait segítették a nagy klubhelyiségünkkel, miután találtak egy nagyobb termet, a Piliscsaba Taekwondo Egyesületet fogadtak „inkubátorba”.

Az Egyesület alapelve, hogy egységben kell lenniük: „*Ahol az egység, ott az áldás.*”

3. A SPORTEGYESÜLET HELYI KÖZÖSSÉGBEN KÉPVISELT HITVALLÁSA ÉS ALAPVETŐ ÉRTÉKEI

A sportegyesületek fontos részét képezik a lakóhelyeknek. Esetünkben ez fokozottan így van, hiszen mi a városi egyesület vagyunk, és persze a legnépszerűbb sportág otthona.

Fentiek értelmében többszáz sportoló - többségük gyermek - mozog, versenyez, tanul, képződik, pallérozódik nálunk. Ez azt is jelenti, hogy jelentős időt töltenek velünk, az edzőinkkel. Ezalatt értékeket kapnak, valamint biztonságban vannak, a családjuk nyugodt lehet. Ez nem kis felelősség, ugyanakkor megtisztelő feladat.

A mai társadalom kütyü-világában olyan színvonalú elfoglaltságot kell nyújtanunk, ami által a fiatalok leteszik az okostelefonokat, és a videójátékokat. Valódi élményt biztosítunk nekik. Ha ezt elérjük, itt a három pont...

Nemcsak a sportolóknak vagyunk fontosak. Sokaknak számít, hogy hogyan szerepelnek a csapataink. Közösségi oldalainkon tisztán megjelenik, hogy még azoknak is érdekesek az eseményeink, akik nem járnak se meccsre, se edzésre: hogy mit csinált a „Csaba”, az nem mindegy.

4. A SPORTEGYESÜLET NEVELÉSI CÉLKITŰZÉSEI ÉS ALAPELVEI

Az egyesületben a sporton kívül a viselkedési normákra és az élethelyzetekben való helyes reakciókra is neveljük a gyerekeket. Maga a sportág pedig tökéletesen fejleszti a fizikai és szellemi képességeket is. A játékban rejlő kombinációk elsajátítása, fejlesztése, olvasása rendkívüli képességeket hoz ki.

Valljuk, hogy a sportolás nem hat rosszul a tanulásra, épp fordítva. Az a rendszer, amit a sportban kap segíti a tanulási folyamatot is, illetve a mozgás, a szabad levegő kimondottan jót tesz a tanulásnak. Helytelennek tartjuk, ha a gyerekektől megvonják a sportolást a rossz jegyek miatt, tapasztalataink szerint elég, ha megköveteljük, hogy tréning után egyenest hazajöjjenek.

A Sportegyesület nem csak a sporton keresztül neveli a sportolóit és a tagjait, hanem alkalmazottjaitól is elvárja a példamutató, közösségépítő magatartást. Célja, hogy a test fejlesztése mellett a szellemi fejlődéshez is hozzájáruljon a sporton keresztül.

Szabályozza:

- Az önkormányzat sportfeladatait
- A sporttal foglalkozó helyi szervezetekkel való együttműködést
- Az önkormányzat tulajdonában álló sportlétesítmények fenntartását, működtetését
- Az önkormányzati iskolai sporttevékenység támogatását
- Az önkormányzat önként vállalt sportfeladatait (fejlesztések, sporttevékenységek irányítása, támogatása, sportvagyon működtetése, hasznosítása, stb.)

Városunkban az elmúlt években számos sporttal kapcsolatos fejlesztésre került sor.

- o Az elmúlt időszakban a települési játszóterek felújítása is megkezdődött.

A szeptember 18-án megrendezett Egészségnap és Sportágválasztó keretében átadták az újonnan elkészült fitnessparkot a Csaba-kertben. Célja, hogy a gyermekek, felnőttek sportolási lehetőségeit bővítse, illetve akár a közösségteremtés céljait is szolgálja. Az ingyenesen használható, szabadtéri fitnesspark 100%-os állami támogatással jött létre, és a 2016-ban útnak indult Nemzeti Szabadidős Egészség Sportpark Program keretében valósult meg. A csaknem 90 négyzetméteres sportparkban bordásfal, valamint húzódzkodásra, tolódzkodásra, fekvőtámaszra, hasizom- és hátizom-erősítésre, lépcsőzésre és függeszkedésre alkalmas eszközök találhatók.

Kép forrása: Piliscsabai Polgár

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

g) drogprevenciós szolgáltatások: D.A.D.A program, Rendőrség által prevenciós iksolai és óvodai előadások szervezése

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtása Az önkormányzatnak nincs tudomása arról, hogy a településen bármely személy vagy szolgáltató megsértette az egyenlő bánásmódról szóló törvényben foglaltakat. Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére vonatkozó bejelentés nem érkezett.kor;

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A pozitív diszkrimináció szociológiai megközelítésben olyan csoportra, személyre vonatkozó jogi, adminisztratív vagy egyéb hátrányt csökkentő megkülönböztetést, segítséget jelent, melyre a csoport vagy személy valamilyen szempontból a többséghez képest hátrányos helyzete miatt van szükség. Célja a szolidaritás, az embercsoportok közötti gazdasági vagy társadalmi igazságtalanság enyhítése, vagyis az esélyegyenlőség megteremtésére.

Piliscsaba Város Önkormányzata az egyenlő esélyek megteremtésének elv figyelembevételével alakította ki a 5/2015 (02.25.)a szociális ellátásokról szóló rendeleteit, valamint 9/2013. (IV. 16.)gyermekvédelmi és szociális személyes gondoskodást nyújtó ellátást, és a 4/2013 (02.14.) rendeleteit, amelyek — többek között - a programban nevesített célcsoportok hátrányainak kompenzálását is szolgálja.

Az egyenlő bánásmód követelményét az egészségügyi ellátással összefüggésben is érvényesíteni kell az egészségügyi szolgáltatásnyújtás, kiemelten

- a) a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel,
- b) a gyógyító-megelőző ellátás,
- c) a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata,
- d) az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során

Önkormányzatunk e téren is igyekszik mindent megtenni annak érdekében, hogy a településen élő hátrányos helyzetű lakosok szolgáltatásokhoz való hozzáférését segítse.

Tábla:3.6.2.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2015	
2016	
2017	
2018	
2019	
2020	
Forrás: Önkormányzati adat	

Piliscsabán jelenleg nincsen népkonyha, ezért nem rendelkezünk semmilyen adattal.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A helyi közösségek a társadalom fontos érték- és közösségteremtő tényezői, a hagyományok ápolásával, az összetartás erősítésével fontos szerepet töltenek be az egyenlő esélyek tényleges megteremtésében, ezáltal pedig a helyi esélyegyenlőségi program intézkedéseinek megvalósításában is.

A városban több nemzetiség (német, szlovák, roma) is ápolja a hagyományait, ez a törekvés is színesíti a város rendezvényeinek bőségét.

Ilyen program például a német nemzetiség által megrendezett Szüreti Fesztivál, vagy a roma nemzetiség által szervezett Roma-nap, vagy a szlovákok által rendezett Nemzetiségi Délután.

A városi rendezvények megrendezését a Művelődési és Információs Központ és Könyvtár koordinálja.

A városi rendezvények nemzetiségtől függetlenül látogatókat a piliscsabaiak körében, ami a közös identitást segíti.

Ilyenek például:

- Egészségnap és sportválasztó
- Lecsófesztivál
- Csaba-napok
- Idősek napja/ -idősek Karácsonya
- Gyerek napja
- Augusztus 20.
- Nemzeti Összetartozás Napja
- Nemzeti ünnepek, október 6., november 4., március 15., július 4.
- Adventi koncert
- Adventi hangolódás
- Piliscsabai Táncházak és Mesterkurzus megrendezése

A 2019. -ben átadott Városi Piac téren a szombati piac napján szezonálisan kb. kétheti rendszerességgel szerepel a gyerekek számára megrendezett kézműves foglalkozás, időnként kiegészülve egyéb rendezvénnyel (Kalap Jakab - koncert és bábszínház).

Múzeum

A városban működő német és szlovák nemzetiség hagyományörzésének ékes bizonyítéka az állandó helytörténeti kiállítás.

Az itt található tárgyakat a helyi német és szlovák lakosság adta a múzeum részére. A gyűjtemény a piliscsabai parasztság és iparosság munkaeszközeit, hétköznapijait és ünnepnapjait mutatja be, használati tárgyak és korabeli fényképek segítségével.

A tárgyak nagy része az 1900-as évektől 1946-ig való.

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

Tábla:3.7.1.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
5	1	6464	2
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;
- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;
- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei:

Piliscsaba Város Önkormányzata tevékenysége során minél szélesebb körben igyekszik bevonni a lakosság mellett a helyi civil szervezeteket, valamint a helyi vállalkozásokat.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A népességre vonatkozóan kevés adatunk van: a 2001. évi népszámlálási adatok szerint Piliscsabán 174 fő (a lakosság 2,7%-a vallotta magát cigány származásúnak. A cigány lakosság szociális helyzetére vonatkozóan sincsenek pontos adatok, azonban megállapítható, hogy a cigány népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb. Munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltoztatási piacgazdasági átalakulás legnagyobb vesztese a cigány népesség: a szakképzetlen munkát igénylő munkahelyek megszűnésével a munkanélküliségi rátájuk jelentősen meghaladja a nem cigány származásúakét.

Pozitívumként mondható el azonban, hogy az arányok az általános iskola elvégzésével egyenes arányban nőnek. Ez köszönhető volt egy időben az ösztöndíj-programnak (Bursa Hungarica)-nak is, de sajnos két éve az Önkormányzat nem tudja biztosítani e programok önerejét.

A településen szegregátum nem található, a piliscsabai cigány lakosság a település belterületén több egymás melletti, vagy egymáshoz közeli utcában laknak, de ezek nem alkotnak összefüggő, teljeskörű lakókörnyezetet.

Szociális térkép készítése során a népesség 6,7%-a vallotta magát (önbevallás alapján) roma származásúnak (eszerint a városban 540 fő körül lehet a roma lakosok száma). Ez az adat magasabb a 2011-es népszámlálásban regisztrált 4%-os aránynál (a népszámlálási adatok az etnikai/nemzetiségi hovatartozás tekintetében mindig alul becsültek). Egy 2008-ban megjelent kutatás 800 főre becsülte létszámukat (Gyenes 2008).

Bár Piliscsabán nincs szegregátum, a roma családok a településen belül egy jól körül határolható városrészben élnek.

	2011	2016
magyar	84,7	82,9
német	6,9	6,0
szlovák	1,4	2,0
roma	4,0	6,7
egyéb	3,0	2,4

Piliscsaba népességének megoszlása nemzetiség szerint (%)

* KSH Népszámlálás

Romák jövedelmi és vagyoni helyzete

A cigányság helyzetét az tette nehezzé, hogy a kilencvenes években a szakképzetlen munkaerő iránti igény rohamosan csökkent, így az általános iskolai végzettséggel rendelkezők jelentős része már nem tud megkapaszkodni a munkaerőpiacon, sőt a foglalkoztatáshoz szokott munkaképes korúak között szakmunkásképzőt végzetek ötöde is kiszorult a munkaerőpiacról, mert a kilencvenes években leépülő iparágakban (bányászat, kohászat) szerezte a szakmáját. Ennek súlyos következménye, hogy a roma családokban élő eltartott gyermekek fele olyan háztartásban lakik, ahol nincsen egy aktív kereső sem, így nincs pozitív példa sem.

Az alacsonyabb iskolai végzettség, a településen levő lakóhely – a demográfiai eltérések- életkor, családi állapot, nem stb. figyelembevételével mellett – sem magyarázza meg teljes mértékben a munkanélküliség előfordulásának valószínűségében romák és nem romák között megfigyelhető különbséget, sem a foglalkoztatottak között megfigyelhető bérkülönbséget. Mindez azt is jelzi, hogy a munkaerő-piaci diszkrimináció is minden bizonnyal szerepet játszik ezeknek a különbségeknek a kialakításában.

A fentiekből is kitűnik, hogy a romák egyrészt többszörösen hátrányos helyzetűek és alacsony érdekérvényesítő képességűek, másrészt a velük szemben élő előítéletek miatt válhatnak gyakrabban diszkrimináció áldozataivá. A hazai nemzeti kisebbségek közül ráadásul a cigányság az egyetlen olyan csoport, amelynek tagjai szemmel látható rasszjegyekkel rendelkeznek.

PILISCSABA ROMA NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATA ÉS A BOLDOG EMÍLIA ROMA KULTURÁLIS ÉS HAGYOMÁNYŐRZŐ EGYESÜLET

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2019-ben, a Boldog Emília Roma Kulturális és Hagyományőrző Egyesület 2018-ban kezdte meg a működését.

Tevékenységek:

- Zarándoklatok szervezése
- Adománygyűjtés, adományosztás
- Községi programok szervezése
- Biblia óra
- Hagyományőrző napok
- Táborok
- Hagyományőrző roma táncoktatás
- Hitalapú lelkinapok-gyakorlatok
- Karácsonyi ünnepség, betlehemezés
- Mikulás ünnepség
- Kirándulások, közösségszervezés-építés országosan
- Szegények karácsonya (országos gyűjtés a hátrányos helyzetű családok részére)
- Roma Napok

Az Egyesület megalakulását megelőzően civil önszerveződés, illetve cigánypasztorációs munka indult meg Piliscsabán.

2016-tól kezdődően kisebb rendezvényeket, családi napokat szerveztek a helyiek, elkezdődte a pasztorációk, családlátogatás stb.

Az Egyesület 2018-as megalakulását követően a lakosság kérésére a pasztorációs tevékenységet végzők indultak a helyi nemzetiségi választásokon 2019-ben.

Az Egyesület fő tevékenysége a kultúra, hagyományőrzés és a hit megtartása, illetve továbbadása. A különböző programok által több korosztály is megszólítható személyenként és családokként is. Nagyon sok piliscsabai magánember és több szervezet is támogatta az adománygyűjtési akciókat. Fontos cél, hogy a programokon keresztül az emberek közösségre találjanak. Gyakran közös programokat szervez a Roma Nemzetiségi Önkormányzat és Boldog Emília Roma Kulturális és Hagyományőrző Egyesülettel. Működésük megkezdése előtt igényfelméréseket végeztek, hogy a lakosság milyen programokra, illetve milyen segítségnyújtásokra tart igényt. Sok esetben gondot okoz a hivatalos formanyomtatványok beszerzése, kitöltése, nagy részben a rokkant nyugdíjasok számára.

A kedvelt programok közé tartozik a táncoktatás, ügyfélfogadás, közös főzések, szakkörök, kulturális rendezvények, bibliaórák, lelki alkalmaknak. A további tervek közé tartozik a roma nyelvoktatás, roma hagyományörző ruhák vásárlása, cigánypasztorációs képzések, közösségsszervező képzések, bűnmegelőzési előadások, drogrevenió.

A munka hatékonyságát akadályozza, hogy nem áll rendelkezésre közösségi tér, illetve az adományok fogadása, gyűjtése illetve szétosztása is problémás.

Piliscsaba Önkormányzata pályázatot nyert a MIKK Piliscsaba a Művelődési Információs Központ és Könyvtár fejlesztésére, mely fejlesztés 2022-ben valósulhat majd meg, így várhatóan lehetővé teszi a roma kulturális programok lebonyolítását is.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<u>beazonosított problémák</u>	<u>fejlesztési lehetőségek</u>
alacsony iskolázottság	fejlesztő pedagógusok foglalkoztatása, lehetőség szerint roma származású tanítók/tanárok foglalkoztatása, speciális felzárkózási programok indítása, TANODA működése
növekvő vagy stagnáló munkanélküliség A munkanélküliség felszámolása	szoros együttműködés a Pest Megyei Kormányhivatal Budakeszi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával a munkaerő fejlesztési pályázatok kapcsán A helyi vállalkozások támogatása, segítése és ösztönzése arra, hogy a helyi lakosokat alkalmazzanak és ne ingázzanak Piliscsaba és a Főváros között.
családon belüli erőszak	felvilágosító előadások szervezése civil szervezetek bevonásával, családok átmeneti otthonába (CSÁO), Titkos Házba történő irányítása az áldozatoknak
rossz egészségügyi állapot a mélyszegénységben élők körében	rendszeres, ingyenes szűrővizsgálatok szervezése kampány keretében, támogatott védőoltások bevezetése
megfelelő beltéri közösségi tér biztosításának hiánya	a meglévő közösségi terek fejlesztése, felújítása
lakásfenntartás magas költségei	lakásfenntartás költségeinek fedezéséhez megfelelő segélyezés kialakítása, segélykeret biztosítása
önkormányzati bérlakások hiánya	több önkormányzati bérlakás
orvosi ügyelet helyszíne	orvosi ügyelet más helyszínen, vagy formában való biztosítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Általános jellemzők:

A szegény családok gyermekeinek támogatása az elmúlt években jelentősen átalakult. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek természetben juthatnak támogatáshoz (ingyenes étkezés a gyermek-intézményekben, ingyen tanszer stb.). Piliscsabán 2011-ben a városban 236-an részesültek ilyen támogatásban, azóta évről évre csökken a számuk (2014-ben 193 fő).

A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma 2008 évtől csökken, ugyanakkor nincs adatunk arról, hogy ebből mennyi a tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma.

Mivel nem figyelhető meg szegregált telepszerű lakókörnyezet, így az esetleg ilyen körülmények között élő gyermekek helyzetének, esélyegyenlőségi lehetőségeiknek a taglalása okafogyott.

Ingyenes szünidei étkezés

Az önkormányzat az utóbbi években átlagosan kérelemre 30-32 családnak biztosított ingyenes szünidei étkezést az iskolai szünetekben.

Korai fejlesztés:

Piliscsaba Város Önkormányzata érzekelte a gyermekek korai fejlesztésének szükségességét a későbbi problémák megelőzése érdekében. Több körös tárgyalások eredményeképpen 2018-tól kezdődően az Önkormányzat ingyenesen biztosítja a piliscsabai gyermekek számára a korai fejlesztést (önként vállalt feladatellátás keretén belül). A fejlesztés érdekében a Piliscsabai Orvosi Rendelő felújítása során kialakításra, felszerelésre került a speciális fejlesztésre alkalmas tornaterem.

3-6 éves korosztály megoszlása az intézményes nevelés típusa szerint:

A településen mintegy 200 három év alatti gyermek él. A főváros közelsége és/vagy a szülők magas iskolai végzettsége miatt az édesanyák (adataink szerint a családok 14%-ában) már a gyermek 2-3 éves korában visszamennek dolgozni.

A településen nincs bölcsőde, így a gyermekek elhelyezése gondot okoz a családoknak. Ez a kb.

nem jár	58
családi napközi	11
óvoda	239
általános iskola	54
összesen	362

30-40 gyermek a településen működő családi napköziben kerülhet elhelyezésre, ahol viszonylag magas térítési díjat kell fizetniük a szülőknek.

A 3-6 éves korosztály megoszlása az intézményes nevelés típusa szerint (fő)

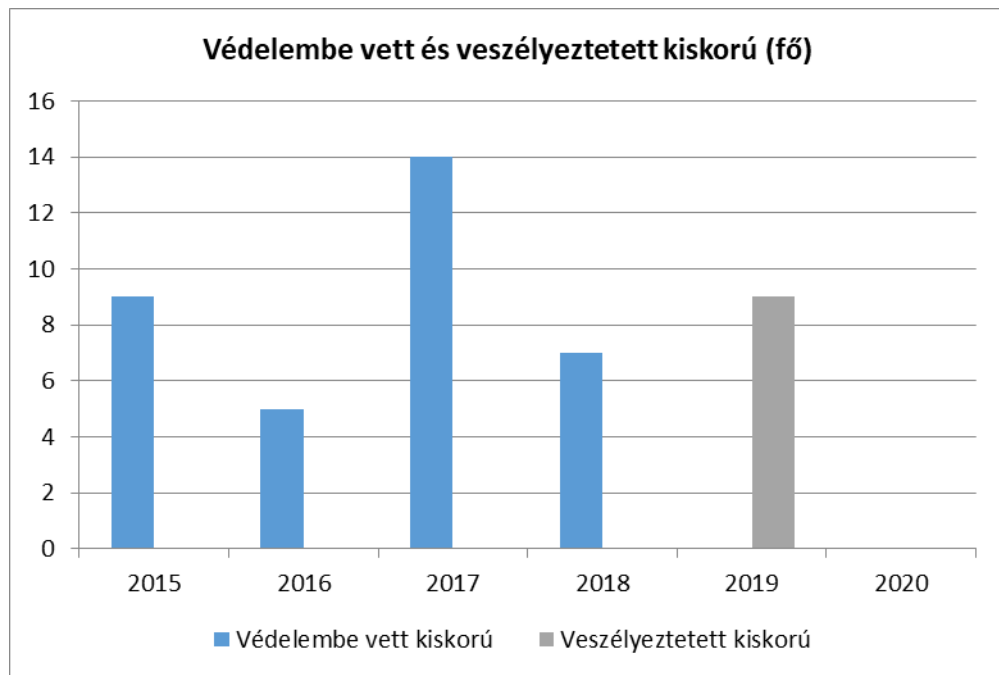
Tábla:4.1.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	4 033	4 201	8234	50,20%	52,29%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			281	3,50%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	839	742	1581	10,44%	9,24%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	149	150	299	1,85%	1,87%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Tábla:4.1.1.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	9	n.a.
2016	5	n.a.
2017	14	n.a.
2018	7	n.a.
2019	n.a.	9
2020	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

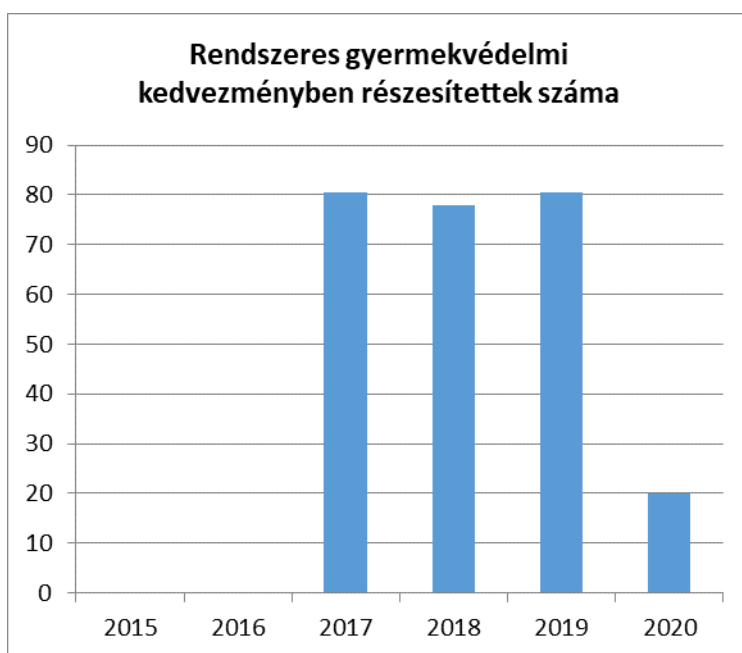

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

Tábla: 4.1.2.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	81
2018	78
2019	81
2020	20

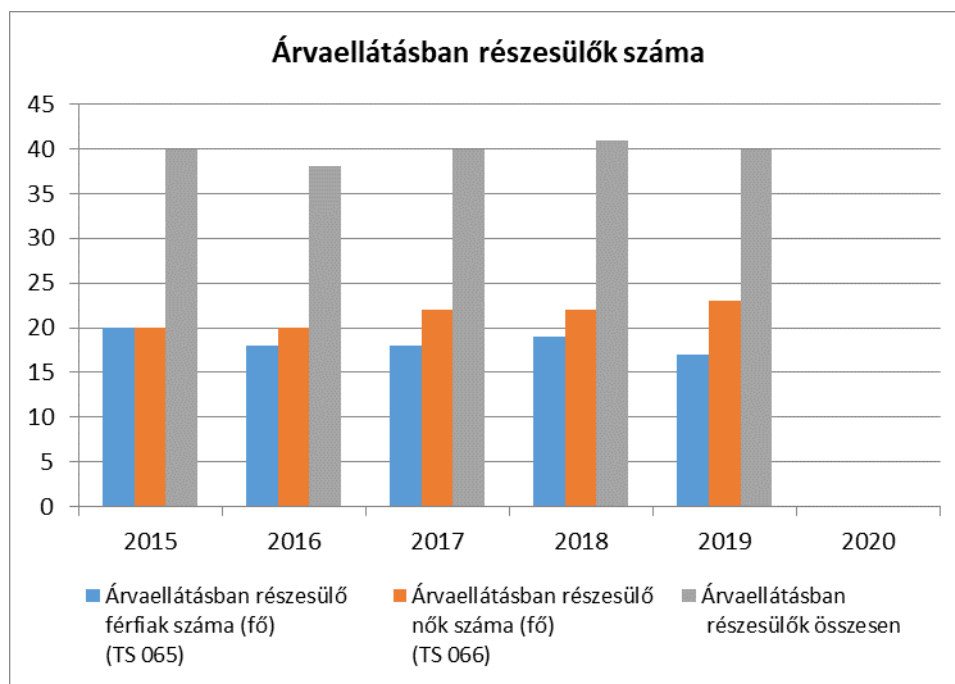
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Tábla: 4.1.3.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	20	20	40
2016	18	20	38
2017	18	22	40
2018	19	22	41
2019	17	23	40
2020	n.a.	n.a.	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Az egészséges táplálkozás alapja, hogy a különféle ételek és italok megfelelő arányban és mennyiségben és kellő változatossággal történő fogyasztása. Annak érdekében, hogy mindezek a közétkeztetésben is megvalósuljanak alkotta meg rendeletét az Emberi Erőforrások Minisztériuma a 2015. szeptember 1-jétől kötelezően alkalmazandó 37/2014. (IV. 30.) rendeletét. A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló célja, hogy mindenki a szükségleteinek és az egészséges táplálkozás irányelveinek megfelelő ételt kapjon a közétkeztetésben.

A rendelet meghatározza, hogy bizonyos korcsoportban, bizonyos étkeztetési típus mellett mit kell biztosítaniuk a közétkeztetést szolgáltatóknak (mennyi zöldség, gyümölcs, mennyi tejtermék, gabonaféle szükséges), és megszabja azt is, hogy a sótartalomnak miként kell alakulnia.

Piliscsaba Város közintézményeiben étkezést biztosító szolgáltatóknak is a rendeletben foglaltak és az életkori sajátosságok figyelembevételével kell elkészíteniük az ételeket

Jelenleg értékelhető adattal nem rendelkezünk.

- e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete:

Nem rendelkezünk megfelelő adattal.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői:

Nem rendelkezünk megfelelő adattal.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége:

Piliscsabán nincsen szegregált településrész.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

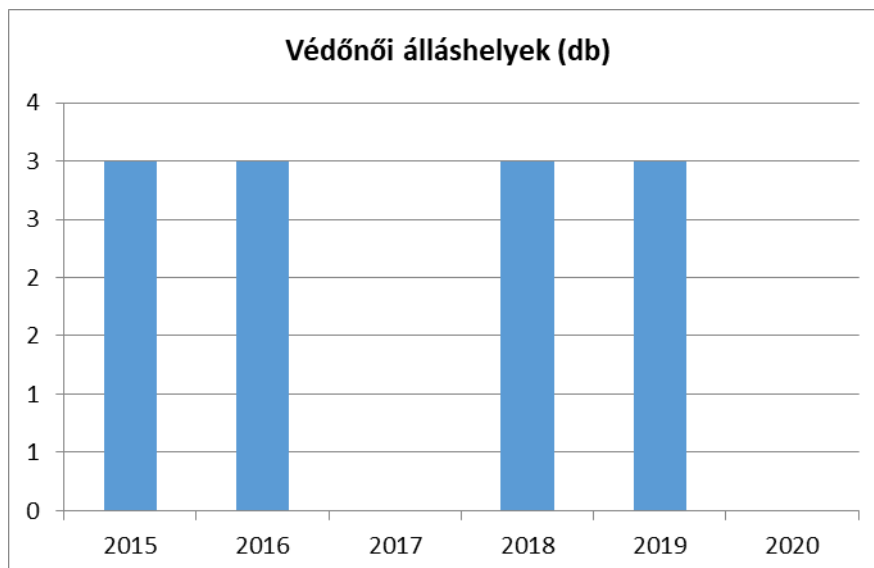
Védőnői Szolgálat

A városban jelenleg 3 területi védőnő dolgozik. Ellenben évek óta nő a családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma, ezek kizárólag magán működtetésűek. A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásra alkalmas személyzetről (gyógypedagógus, iskola pszichológus, terapeuta stb.) nincs adatunk, mint ahogy a hátrányos megkülönböztetésre, vagy jogellenes elkülönítésre akár az intézményeken belül, akár az egyes intézmények között, de a helyi általános iskolát a szülők kerülni igyekeznek. Ennek az az oka, hogy mind a nemzetiségi, mind az egyházi fenntartású intézményekben magasabb a tanulók eredményessége, különböző az oktatás intenzitása, hatékonysága, 2013. évtől azonban a városnak erre nincs opciója megváltoztatni az országos államszervezési változások miatt. Pozitív diszkriminációra (hátrányt kompenzáló juttatásokra, szolgáltatásokra) sem hozható Piliscsabán példa.

Tábla: 4.3.1.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	3		0
2016	3		0
2017	n.a.		-
2018	3		0
2019	3		0,00
2020	n.a.		-
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

A 2017-évi adat hiányos, ezért nincsen adatunk.

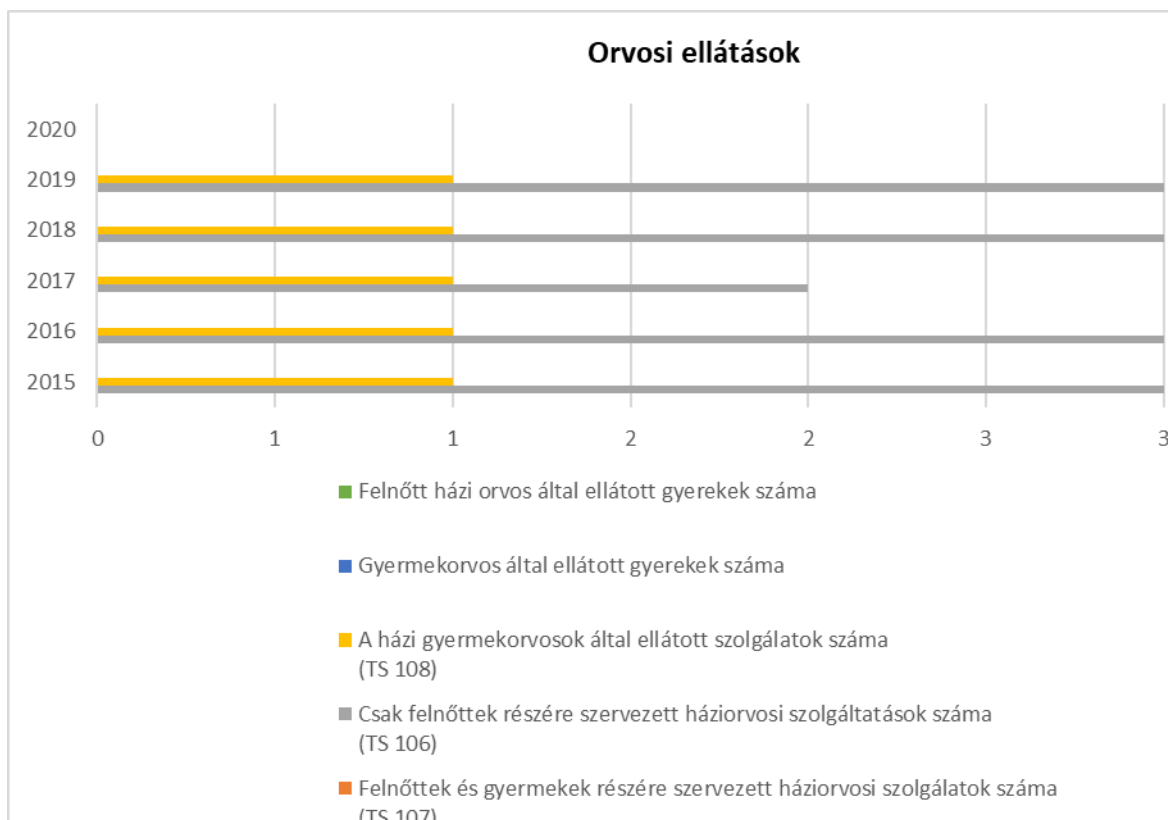
A 2017.évben a védőnői álláshelyek számmal, mint adattal nem rendelkezünk.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen működő háziorvosi ellátással általában mindenki elégedett, az egy gyermekorvosi körzetet azonban kevésnek tartják. A házigyermekorvos 1997-től látja el a településen a gyermekorvosi feladatot. A praxis mellett a településen található iskolákban az iskolai védőnővel együttműködve végez iskolaorvosi tevékenységet.

Tábla: 4.3.2.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	n.a.	3	1		
2016	n.a.	3	1		
2017	n.a.	2	1		
2018	n.a.	3	1		
2019	n.a.	3	1		
2020	n.a.	n.a.	n.a.		
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok					

A gyermekorvosi praxist a településen állandóan 1 fő gyermekorvos látja el, míg a háziorvosom száma 2- 3 fő között mozog.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Korai fejlesztés:

Piliscsaba Város Önkormányzata érzekelte a gyermekek korai fejlesztésének szükségességét a későbbi problémák megelőzése érdekében. Több körös tárgyalások eredményeképpen 2018-tól kezdődően az Önkormányzat ingyenesen biztosítja a piliscsabai gyermekek számára a korai fejlesztést (önként vállalt feladatellátás keretén belül). A fejlesztés érdekében a Piliscsabai Orvosi Rendelő felújítása során kialakításra, felszerelésre került a speciális fejlesztésre alkalmas tornaterem.

3-6 éves korosztály megoszlása az intézményes nevelés típusa szerint:

A településen mintegy 200 három év alatti gyermek él. A főváros közelsége és/vagy a szülők magas iskolai végzettsége miatt az édesanyák (adataink szerint a családok 14%-ában) már a gyermek 2-3 éves korában visszamennek dolgozni.

A településen nincs bölcsőde, így a gyermekek elhelyezése gondot okoz a családoknak. Ez a kb. 30-40 gyermek a településen működő családi napköziben kerülhet elhelyezésre, ahol viszonylag magas térítési díjat kell fizetniük a szülőknek.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A fentiekben a gyermekjóléti alapellátások szolgáltatásait részletesen taglaltuk (lásd. 37.old

Piliscsabai Tanoda

A tanoda komplex, hátránykompenzáló, esélyteremtő szolgáltatás, amely elsősorban (de nem kizárólag) hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikerességét és alap-kompetencia fejlesztését támogatja. Piliscsabán a jelenleg is működő tanoda először Ne Felejts! Tanoda néven, 2013 szeptemberében kezdte meg működését. A projekt fenntartója a budapesti Esély Községi Egyesület volt, a működést az Európai Unió által finanszírozott TÁMOP 3.3.9.A-12/1-2012-0026 azonosítójával pályázat tette lehetővé.

A projekt lezárását (2015. május) követően tanoda munkatársai, főleg a diákok miatt, a folytatás mellett döntöttek, ami a Tinnye-Piliscsabai Református Társegyházközség támogatásával, és a Svájci Protestáns Egyházak Segélyszervezete (német nyelvű rövidítése: HEKS) által kiírt pályázat elnyerésével valósult meg. Ekkortól a tanoda működéséhez már a települési önkormányzat is hozzájárult anyagilag, illetve egy idő múlva helyiségek biztosításával.

A HEKS projektet 2018 januárjában váltotta a VEKOP projekt, melynek fenntartója már a Magyarországi Református Egyház volt. A VEKOP-7.3.2-16-2016-00018 azonosítóval ellátott projekt, egy 24 hónapos tanoda program megvalósítását tette lehetővé, mely 30 általános- és középiskolás diák számára biztosított – szociális és oktatási téren fejlesztést egyaránt.

A tanoda jelenleg a Magyarországi Református Egyház Diakóniai Irodájának fenntartásában, a Belügyminisztérium által kiírt, hazai tanodapályázatból működik 2020. február 1-je óta. 25 tanulót vontunk be, köztük 18 rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, 9 tanuló hátrányos helyzetű. 6 szakember foglalkozik a tanulók fejlesztésével tantárgyi-, szociális-, digitális- és idegennyelvi kompetenciafejlesztéssel. Jelenleg 10 önkéntes dolgozik a tanodában, akik mind helybeliek. Ezzel erősíti a tanoda a város és a helyi hátrányos helyzetű közösségek közötti kommunikációt is. Tanítási időben heti 5 délután fogadja a gyerekeket 14.30-18.30 között, két korosztályban (alsós - felsős/középiskolás), amikor személyközpontú készség- és képességfejlesztő foglalkozások, szabadidős és közösségi tevékenységek támogatják a fiatalok fejlődését. A heti munka mellett számos kirándulás, szervezett hétvégi programok és nyári táborok jellemzik a tanoda működését.

A tanodai munka szakmai háttérét az iskolákkal, családsegítő központtal, helyi önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás és a munkatársak felkészültsége biztosítja.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

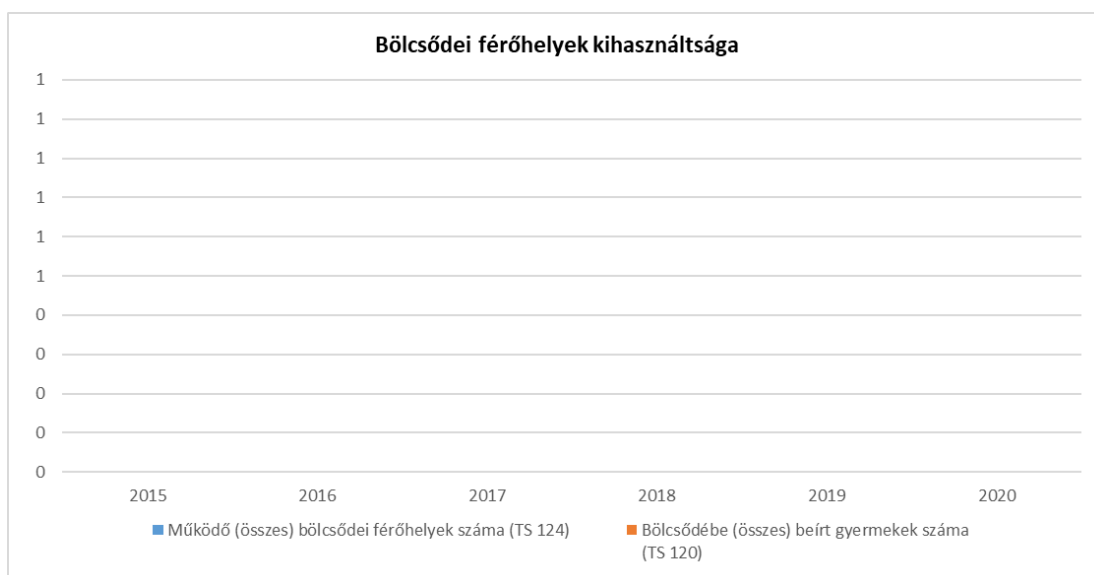
Tábla: 4.3.3.a) b)

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015		
2016		
2017		
2018		
2019		
2020		
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés		

Piliscsabán jelenleg nincs bölcsődei ellátás, jelenleg családi bölcsőde funkcionál, együttműködési megállapodás keretén belül. A közeli tervekben szerepel bölcsőde építése.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	26	24	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	31	34	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	33	35	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

Bölcsőde, mint intézmény hiánya miatt adat nem található.

A jövőben pályázat útján bölcsődei intézmény létesülhet, megoldva a bölcsődei férőhelyek problémáit.

f) gyermekvédelem; A fentiekben a gyermekjóléti alapellátások szolgáltatásait részletesen taglaltuk (lásd. 37.old).

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Készenléti szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Központ (Városi Napos Oldal Szociális Központ,Pilisvörösvár) a nyitvatartáson túli időben telefonos ügyeleti szolgálatot működtet.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az egészséges táplálkozás alapja, hogy a különféle ételek és italok megfelelő arányban és mennyiségben és kellő változatossággal történő fogyasztása. Annak érdekében, hogy mindezek a közétkeztetésben is megvalósuljanak alkotta meg rendeletét az Emberi Erőforrások Minisztériuma a 2015. szeptember 1-jétől kötelezően alkalmazandó 37/2014. (IV. 30.) rendeletét. A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló célja, hogy

mindenki a szükségleteinek és az egészséges táplálkozás irányelveinek megfelelő ételt kapjon a közétkeztetésben.

A rendelet meghatározza, hogy bizonyos korcsoportban, bizonyos étkeztetési típus mellett mit kell biztosítaniuk a közétkeztetést szolgáltatóknak (mennyi zöldség, gyümölcs, mennyi tejtermék, gabonaféle szükséges), és megszabja azt is, hogy a sótartalomnak miként kell alakulnia.

Piliscsaba Város közintézményeiben étkezést biztosító szolgáltatóknak is a rendeletben foglaltak és az életkori sajátosságok figyelembevételével kell elkészíteniük az ételeket.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;
- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;
- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Tábla:4.4.-es 4 db tábla

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	348	4	1,15%
2016	336	1	0,30%
2017	344	n.a.	-
2018	354	n.a.	-
2019	361	n.a.	-
2020	n.a.	n.a.	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

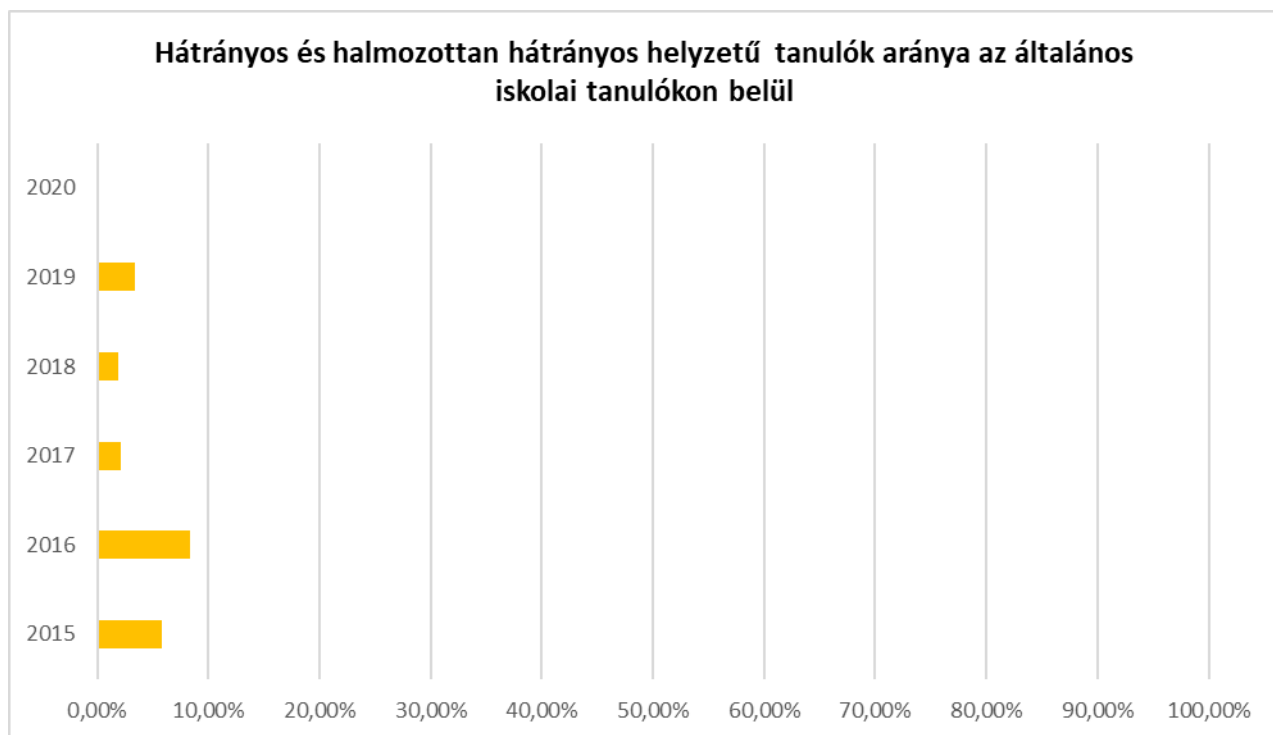

2015.évhez képest 2020-ban emelkedett a hátrányos helyzetű (2H, 3H) óvodás korú gyermekek száma.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015		31	5,84%
2016		44	8,30%
2017		11	2,12%
2018		10	1,94%
2019		18	3,38%
2020		n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

2015.évhez képest 2020-ban csökkent a hátrányos helyzetű (2H, 3H)iskolás korú gyermekek száma.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	2	0,88%	n.a.	-	n.a.	-
2016	9	3,85%	n.a.	-	1	0,45%
2017	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2018	n.a.	-	n.a.	-	7	3,23%
2019	n.a.	-	n.a.	-	2	1,60%
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TelR, KSH Tstar

A táblázatokon belül kevés adattal rendelkezünk, ezért az adott folyamatot nem lehet kiértékelni.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	n.a.	7
2016	4	n.a.
2017	5	n.a.
2018	15	n.a.
2019	15	n.a.
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Drasztikusan nőtt a nagykorú hátrányos helyzetű tanulók szám a településen.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az oktatási-kulturális intézményrendszer fejlődése mellett az időszak másik nagy hozadéka a jelentős népességszám-növekedés, amely természetesen a szuburbanizációval és a budapesti agglomeráció fejlődésével áll összefüggésben. A város az agglomeráció északnyugati szektorának egyik kedvelt letelepedési célpontjává vált. Már az 1980-as években megindult egyfajta kiköltözési hullám a fővárosból, de leginkább csak az 1990-es és a 2000-es években vált igazán tömegessé. Az elmúlt két évtizedben nyolc lakópark létesült a településen – a lakosságszám megduplázódott. Piliscsaba elsősorban az értelmiségi réteget és a művészeket vonzza, tehát elsősorban a szellemi elit talál itt új otthonra, amely jótékony hatással van a település társadalmi fejlődésére.

Piliscsaba egyik legnagyobb erőssége oktatási intézményeiben rejlik. Az 1989-es rendszerváltozással beköszöntő korszak alapjaiban változtatta meg a város életét. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem ideköltözése, a szerzetesrendek visszatelepülése és új intézmények létrehozása eldöntötte, hogy *Piliscsaba oktatási-kulturális központ lesz.*

A Szent László Óvodát a Megváltós nővérek működtetik, ugyancsak ők hozták létre nővérotthonukat, a Nagyboldogasszony Házat a Kálmán király utcában.

Katolikus iskolaként működik a Páduai Szent Antal Általános iskola és Gimnázium Alapfokú és Művészeti Iskola.

A településen működik az Egyházközségi Nővérek Társasága, amelynek tagjai világban élő szerzetesnővérek, akik a plébánosok munkáját segítik.

Óvodások számára elérhető az állami nevelés a Piliscsabai Napsugár Óvodában, valamint a waldorf pedagógia a Waldorf óvodában.

Általános iskolások számára nyújt alternatívát a Hauck János Német Nemzetiségi Általános Iskola, valamint az alternatív pedagógiát kialakító Piliscsabai Palánta Iskola, ami jelenleg csak a nevében piliscsabai, az iskola Pilisvörösváron működik.

Óvodai nevelés:

A településen önkormányzati, egyházi, illetve alapítványi fenntartású óvodák is részt vesznek a legkisebbek ellátásában.

Óvodáink:

- A Napsugár Óvoda tagintézményei: Piliscsabai Napsugár Óvoda Erdéskerti Tagóvoda, Benedek Elek Óvoda, Klotildligeti Óvoda, Piliscsabai Napsugár Óvoda
- Szent László Óvoda
- Waldorf Óvoda – dr. Göllner Mária Waldorf Egyesület

A bölcsődéskorú gyerekek ellátása a Piliscsabai Napsugár Óvoda Benedek Elek Óvoda (tagóvoda) mini csoportjában, illetve a városban működő Evangélikus Bölcsődében megoldott.

)

A négy helyszínen működő önkormányzati üzemeltetésű óvodát 2011 nyarán vonták össze, amely során át kellett dolgozni minden alapidokumentumot. Az óvodai fejlesztéseknek köszönhetően 2018-ra az óvodák mindegyike új, korszerű óvodai épülettel rendelkezik. Az óvodák udvarai és eszközkészlete folyamatosan bővül.

Piliscsabai Napsugár Óvoda

A Napsugár Óvoda a városközponti, óvodai székhelyintézménye.

Az óvoda helyi pedagógiai programja kompetencia alapú, mely az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának figyelembevételével összhangban készült el. Az intézmény szervezeti keretei megfelelően biztosítják a gyermekek fejlődését, a közösségi életre való felkészítést, a szociálisan hátrányos helyzetűek felzárkóztatását, a tehetségek gondozását, az egészséges életmódra és környezettudatosságra való nevelését. A gyermekeket összesen négy óvodapedagógus neveli-gondozza, két pedagógiai asszisztens és az óvodai dajkák segítségével. Az óvodában két német nemzetiségi csoport működik.

Integráltan nevelik a testi, értelmi, érzékszervi fogyatékkal élő gyermekeket, az óvodapedagógusok, gyógypedagógus, logopédus és mozgásfejlesztő szakember segítségével.

A gyermekcsoportok heterogén jellegűek, ebből mindkét csoport vegyes életkorú csoport.

Piliscsabai Napsugár Óvoda Benedek Elek Óvodája

Az óvoda épülete az Egyetem utcában helyezkedik el. Az óvoda két óvodai csoporttal működik, melyet 2010-ben alakítottak ki társasházak alagsorában, a csoportszobákon kívül, egy tornaszobával, valamint két fejlesztő szobával.

Az óvoda helyi pedagógiai programja egyezik a Napsugár Óvoda pedagógiai programjával, mivel a Benedek Elek Óvoda telephelyként működik.

A csoportok összetétele homogén, többségében kis- és mini csoportos korú gyermekek veszik igénybe.

Piliscsabai Napsugár Óvoda Klotildligeti Tagóvodája

A város második legrégebb óvodája a „Ligeti óvoda”. Az épület maga régi villaépület volt, szép környezetben fekszik. Napjainkban a 2014-es évi felújításnak köszönhetően már egy négy óvodai csoporttal rendelkező, korszerű, modern óvodává vált. Jelen pillanatban is szinte 100%-os kihasználtsággal működik. A négy vegyes életkorú csoporttal nyolc óvodapedagógus, egy pedagógiai asszisztens, négy dajka foglalkozik. Ebben a tagintézményben is integráltan nevelik a testi, értelmi, érzékszervi fogyatékkal élő gyermekeket, az óvodapedagógusok, gyógypedagógus, logopédus és mozgásfejlesztő szakember segítségével.

Az Óvoda célja a gyermek életkori és egyéni sajátosságainak szem előtt tartásával a harmonikus személyiségfejlesztés olyan szintű megvalósítása, amely biztosítja a sikeres iskolakezdéshez szükséges testi, szociális és értelmi érettség kialakítását az óvodai nevelés feltételeinek sajátos megteremtésével, az egyéni bánásmód és a differenciált módszerek alkalmazásával.

Piliscsabai Napsugár Óvoda Erdészkeri Tagóvodája

Az intézmény 2018. március 14-én került átadásra, a város egyik központi területén az Erdészkerben, amely szintén a Bajcsy-Zsilinszky Endre utcában helyezkedik el. Korszerű, modern, tágas, az előírásoknak megfelelő épület, melyben négy óvodai csoport került kialakításra. Az új intézmény a régi Hétszínvirág Tagóvoda épületét hivatott kiváltani.

A csoportok szervezési elve szintén a vegyes életkorú csoportok kialakítása. A négy óvodai csoportból kettőben német nemzetiségi nevelés folyik.

Az intézmény óvodapedagógusai körében az innováció és a kreatív gondolkodás elengedhetetlen, hiszen az óvoda helyi pedagógiai programjának – amely az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja alapján íródott – fontos részét képezi. A nevelés gyermekközpontú, s ennek megfelelően differenciáltan segítik a gyermekek személyiségfejlődését, egyéni képességeik kibontakoztatását, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő érési-fejlődési ütem figyelembevételével.

Az óvoda épülete két fejlesztőszobával, egy tornaszobával és korszerű játszóudvarral rendelkezik. A csoportokkal nyolc óvodapedagógus, egy pedagógiai asszisztens és négy dajka foglalkozik.

Ebben a tagintézményben is integráltan nevelik a testi, értelmi, érzékszervi fogyatékkal élő gyermekeket, az óvodapedagógusok, gyógypedagógus, logopédus és mozgásfejlesztő szakember segítségével.

Óvodai ellátási adatok – 2018

Növekvő gyermekszám miatt önkormányzati óvodaépítés zajlott 2018-ban, új

Óvoda megnevezése	Fenntartó	Férőhely száma (fő)	Beírt gyerekek száma (fő)	Bejáró gyerekek		Pedagógusok száma (fő)
				száma (fő)	aránya (%)	
Napsugár Óvoda	önkormányzat	52	50	3		5
Klotildligeti Tagóvoda	önkormányzat	100	98	2		8
Erdéskerti Tagóvoda	önkormányzat	100	95	5		8
Benedek Elek Óvoda	önkormányzat	52	32	0		3

tagintézménnyel a Napsugár Óvoda keretén belül (Erdéskerti Tagóvoda). A gyermekek óvodába íratott száma továbbra is nő, egyre nagyobb igény mutatkozik a kisebb gyermekek ellátására (mini csoport).

Dr. Göllner Mária Waldorf Óvoda

A Dr. Göllner Mária Waldorf Óvodát a Dr. Göllner Mária Waldorf Egyesület hozta létre 1990-ben. Az intézmény egy csoporttal, szülői kezdeményezésre jött létre. Nincs dajka, takarító, titkárnő, szakács. Minden tevékenységet maguk végeznek. Folyamatosan és egyidejűleg két óvodapedagógus (egy-egy óvónő és segítő óvónő) van jelen a vegyes korosztályú csoportban, amelyben jelenleg 25 gyermeket gondoznak. A gyermekek majd fele más településről jár be. Egyre több szülő érdeklődik a Waldorf-pedagógia iránt. Piliscsában kívül pilisvörösvári, tinnyeai és pilisszentiváni gyerekek is járnak ide, így az óvoda évek óta regionális feladatot is ellát. Az intézmény gazdálkodási formája: önálló gazdálkodású és önálló bér gazdálkodási jogkörrel rendelkező költségvetési szerv. A működéséhez szükséges eszközöket az egyesület saját forrásból biztosítja. A fenntartást Piliscsaba Város Önkormányzata folyamatosan támogatja, valamint az egyesület által igényelt állami normatív támogatást biztosítja. Az Óvoda már különálló épületben, kertes házban működik. Évről-évre az aktuális szülői kör végzi az épületben szükséges javításokat. Törekednek a belső terek esztétikus megformálására, a Waldorf pedagógiának megfelelő, természetes anyagból készült, egyszerű játékok biztosítására. A Waldorf-pedagógia a kisgyermekkor élettani és lelki fejlődésének sajátosságait figyelembe véve alakítja ki az óvodai környezetét, a tevékenységi körét, pedagógiai módszerét. A gyermekek egészséges táplálkozása fontos helyet foglal el az intézmény pedagógiájában, és nem okoz problémát az ételallergiás gyermekek felvétele sem. Az étkezések alapját a változatosan elkészített gabonaneműk adják, zöldségekkel, gyümölcsökkel kiegészítve. A gyermekek gyakran maguk sütik a kenyeret.

Szent László Óvoda:

Az Óvoda gyönyörű környezetben a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe vevő esztétikus, harmonikus óvodai berendezéssel várja a gyermekeket, melyeket folyamatosan fejlesztenek. Gyermekeközpontú, a játékot, mint a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenységét hangsúlyozó saját óvodai programmal rendelkezik. Az Óvónők szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó, derűs légkörben, a családokkal együttműködve nevelik a gyermekeket. Az óvodai nevelés épít a magyarság keresztény értékeire, hagyományaira és átörökíti azokat a gyermek tárgyi, értelmi, szellemi és lelki világába. A gyermekek az óvodáskor végére, egyéni sajátosságaikat figyelembe véve jutnak el az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szintre.

Az Óvoda célja, hogy a gyermekek tovább vigyék az óvodai közösségben átélt mintát, értékrendet. A családok segítséget kapnak a keresztény nevelés értelmezésében, hogy az óvoda és a család együtt tölthesse be szerepét annak érdekében, hogy a gyermek hitben és szeretetben növekedjék.

Általános Iskolai Nevelés

Piliscsabai Általános Iskola

Az állami általános iskolai oktatás az Érdi Tankerületi Központ által fenntartott Piliscsabai Általános Iskolában biztosított.

Fontos változtatás az iskola életében, hogy a korábban Jókai Mór Általános Iskola neve alatt működő iskola nevéből elhagyásra került a Jókai Mór név, mert az iskola a korábbi években erősen stigmatizálódott, az elmúlt 5 tanévben a beiratkozók hiánya miatt első évfolyam nem is tudott indulni.

A 2017-2018 tanévben felső tagozaton egy-egy 5-8. osztályos tanulócsoport működött, a tanulói létszám 22 fő volt.

Az iskola tanulóinak 90 %-a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban, ingyenes étkeztetésben és tankönyv ellátásban részesül. Az alacsony létszámok miatt személyre szóló differenciált oktatásban a magatartászavaros, tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek jól fejleszthetők.

Az iskolában a belső kommunikáció jól működik, a tantestület egymás munkáját figyelembe véve, segítve tevékenykedik, a külső kommunikáció is javul az iskolai honlap létrehozásával, partner kapcsolati háló kiépítésével. Az Iskolában utazó gyógypedagógusi hálózat végzi a gyógypedagógusi szakellátást.

Fontos változás az iskola életében a 2018/2019 évi tanév, mivel 5 év után újra indulhatott első évfolyam az iskolában, amelyet az iskola új nevelési programja tett lehetővé, ami fontos lépés volt a szegregáció megszüntetésében.

Az iskola programjának összeállításához az a felmérés szolgált alapul, amelyet Piliscsaba Város Önkormányzata készített. A kérdőíveket a piliscsabai óvodákban töltötték ki a szülők az általános iskolai beiskolázással kapcsolatban. Az eredmény azt mutatta, hogy Piliscsabán egy olyan általános iskolára van szükség, mely felekezeti és politikai hovatartozástól mentesen tudja fogadni a jelentkezőket, és amely megfelelő fejlesztő foglalkozásokat tud biztosítani a tanulási nehézséggel küzdő tanulóknak.

Az intézmény olyan pedagógiai programot állított össze, ami megfelel a 21. századi elvárásoknak, a kisdíjaknak sok élményt, rengeteg mozgást és személyes odafigyelést ígér, a legmodernebb pedagógiai elveknek megfelelően.

Az első osztály sport fakultációval indul:

- önvédelmi sportoktatással
- labdás sportági alapozóval
- lovas oktatással
- úszásoktatással
- KRESZ és kerékpárokztatással bővül a tanórai paletta.

A gyerekek egész napos rendszerben tanulnak, így a mozgásos és egyéb tanórai foglalkozásokat váltakoztatva, a kisdíákok figyelméhez és hatékonyságához igazodva tudják elosztani. Szülői kezdeményezésre első osztálytól kezdődik az angol nyelv oktatása. Elképzelések szerint a gyerekek a nyelvi előkészítőkön el fogják sajátítani az alapvető parancsszavakat, a dalok, mondókák segítségével játékosan történik a szókincs bővítés, ami jó alapja lesz a harmadik osztálytól történő angol nyelvoktatásnak.

Hauck János Német Nemzetiségi Általános Iskola

Az iskola fenntartója a helyi Német Nemzetiségi Önkormányzat, amely az iskolák államosítása után is meg tudta őrizni pozícióját.

Ebből következően az iskola nem tartozik az állami fenntartó hatáskörébe, jóval nagyobb önállósággal és mozgástérrel rendelkezik a környék iskoláihoz viszonyítva. Ennek egyik alapfeltétele a helyi nemzetiségi önkormányzat jogérvényesítő ereje és az iskola kitűzött céljainak konzekvens megvalósítása.

Az együttélés íratlan szabályainak betartása érdekében iskola mindenki számára nyitott, aki hajlandó elfogadni, hogy a német nyelv- és irodalom tantárgyon kívül, a magyar nép- és honismeret mellett a magyarországi németek kultúrájával is mélyrehatóan meg kell ismerkednie a diákoknak. A mindennapos testnevelés részeként német nemzetiségi táncoktatás is folyik az intézményben, ami minden diák számára kötelező tanórai elfoglaltság.

Nyolc osztályos általános iskola:

Az iskolában elsőől nyolcadik évfolyamig folyik a nevelés és oktatás.

2018/2019-es tanévtől nyelvoktató nemzetiségi oktatás:

A 2018/2019-es tanévtől kezdve az iskola átáll a nyelvoktató nemzetiségi oktatásra, ami azt jelenti, hogy a tantárgyakat nem nemzetiségi nyelven, hanem magyarul fogjuk oktatni. Minden diáknak **heti öt német nyelv és irodalom órája** van, ami megalapozza azt a feltétlenül szükséges nyelvtudást, melynek segítségével képessé válnak a diákok önállóan is kommunikálni, akár idegen nyelvi környezetben is.

Mind a nyolc évfolyamon végigvonul a nemzetiségi nyelven oktatott hon- és népismeret, amely a tantárgyi kereteken túllépve meghatározó az iskola egész szellemiségét tekintve is.

Informatikai rendszer:

Az iskola magas színvonalú informatikai rendszerrel bír, termei interaktív táblákkal vannak felszerelve. Külön helyiségben működik a bárki számára hozzáférhető könyvtár, ahol a magyar nyelvű anyagokon kívül számos német nyelvű könyv és folyóirat is fellelhető.

Diákcsereprogram:

Az egyes diákok és pedagógusok személyes kapcsolatán kívül az iskola baráti viszonyt táplál Piliscsaba testvérvárosával, a németországi Möckmühllel. A diákcsereprogramnak köszönhetően évről-évre diákok és pedagógusok utazhatnak Németországba, illetve fogadhatják a Németországból tapasztalatcserére érkező diákokat.

Páduai Szent Antal Általános iskola és Gimnázium Alapfokú és Művészeti Iskola

Piliscsabán az 1930-as években telepedtek le az Angolkisasszony nővérek, egy elemi, majd polgári iskolát hoztak létre. Az államosítás után alsó tagozatos, majd nyolc osztályos általános iskola működött az épületben. A Rendszerváltás után újra visszatértek a nővérek. Az általános iskolai oktatás mellett egy nyolc évfolyamos gimnáziumi osztályt is indítottak. Így kezdete meg 1995-ben a Ward Mária Általános Iskola és Gimnázium. 2012-ben a nővérek az iskola fenntartását áadták a Székesfehérvári Egyházmegyének, az iskola neve megváltozott: Páduai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola.

2004-ben bővült az oktatási profil, mert a helyi alapfokú művészetoktatás indult meg az iskolában.

Az alsó tagozaton két párhuzamos osztály, felső tagozaton egy, illetve a nyolc évfolyamos gimnáziumi képzésben is egy osztály működik. A túljelentkezés elsőben és a gimnáziumi osztályba is kb. másfélszeres.

Az iskola aktívan részt vesz a Székesfehérvári Egyházmegye, a helyi plébánia és Piliscsaba életében.

Az alsó tagozaton két párhuzamos osztályba járnak a diákok. A tanítás hagyományos rendben történik. Színvonala igen magas. Negyedikben felvételizhetnek tanulók a gimnáziumi osztályba a központi felvételi rendszeren keresztül. Akik felvételt nyertek, akik között mindig vannak másik iskolából érkezők is, azok nyolc évfolyamos gimnáziumi képzésbe kerülnek, míg a többiek az általános iskolai felső tagozatos osztályban folytatják tanulmányukat. A felső tagozatosok közül nyolcadik után néhányan átkerülhetnek a gimnáziumi osztályba, a többi más iskolákban főként gimnáziumban és szakközépiskolában folytatják tanulmányaikat.

Az iskola semmilyen irányban nem specializálódott, mégis elmondható, hogy az iskola erőssége a matematika- és a nyelvoktatás, valamint a művészeti oktatás

Alapfokú művészeti oktatás

Jelenleg az alapfokú művészeti oktatás keretében klasszikus és népi hangszereket, néptáncot és kerámiát lehet tanulni. Gyakoriak a tanszaki és egyéb hangversenyek.

Dr. Szepesi László Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

Dr. Szepesi László Mezőgazdasági Technikumban a tanulóink kb. 30%-a szorul fejlesztésre. A 2021./2022.tanévben 242 fő a tanulói létszám, ebből SNI 15 fő, BTM 42 fő.

Iskolánk 1 főállású fejlesztő pedagógust, és 1 főállású gyógypedagógust alkalmaz, akik órarendbe illeszkedő fejlesztési órákat adnak a gyerekeknek.

Az ő munkájukat is segíti az iskola pszichológusa, valamint egy ifjúságvédelmi szakember is.

A fejlesztés nagyon differenciáltan, egyénre szabottan történik.

A többi órán is igyekszünk a gyerekeket differenciáltan tanítani, ami differenciált csoport munkát, ill. kooperatív tanítás, tanulás formájában mutatkozik meg.

(A kooperatív tanulás általános hatása:

- A kooperatív tanulás együttműködő tanulást jelent, amely nem egyenlő a hagyományosan használt csoportosan végzett munka kifejezéssel.
- A kooperatív tanulás egyenlő esélyt biztosít a hátrányos helyzetű és vagy lassabban haladóknak is a munkában való részvétellel.
- A kooperatív tanulás toleranciára, elfogadásra és egymás segítésére nevel, s mint ilyen háttérbe helyezi a versengést, egymás legyőzését, kiszorítását.

- A kooperatív tanulás négy alapelve: az egyenlő részvétel, az építő egymásrautaltság, a párhuzamos interakciók és az egyéni felelősség minden feladattípusnál be vannak építve rendszerébe.
 - A kooperatív tanulás örömmel és kedvvel végzett munkát, aktív tanulást eredményez.
 - A kooperatív tanulás feltétele a nyitott, elfogadó, toleráns pedagógiai attitűd, amely az alkalmazás során egyre jobban jellemzőjévé válik a pedagógusnak, diáknak egyaránt.)
- Azt látom, hogy pl. a legutóbbi jelentkezéseknél nagyon fontos volt a szülőknek, hogy gyermeküket a normál iskolai menetrend mellett, szakemberek lássák el, az iskolában. Ne kelljen külön órákra cipelni a gyerekeket, de megkapják a nekik járó fejlesztéseket. Ezeket az igényeket iskolánk maximálisan kielégíti.

A 3-6 éves korosztály megoszlása az intézményes nevelés típusa szerint (fő)

nem jár	58
családi napközi	11
óvoda	239
általános iskola	54
összesen	362

Más településen általános iskolába járók aránya:

Az Oktatási Hivatal 2015-ös adatai szerint a három piliscsabai iskola összesen 531 férőhellyel működik (ebből kb. 124 tanuló más településről bejáró), azaz kb. 400 piliscsabai gyerek tanulhat ma a lakóhelyén. Az általános iskolába járó gyermekek száma a városban ennél jelentősen magasabb, kb. 700 fő, azaz az itt élő családok gyermekeinek 35-40%-a más településen jár általános iskolába.

	Tanulók száma	ebből bejáró tanulók	hátrányos helyzetű tanulók
Hauck János Német Nemzetiségi ált.isk.	176	17	0
Páduai Szent Antal ált.isk.	321	101	2
Jókai Mór ált.isk.	34	6	31
összesen	531	124	33

* Más településen általános iskolába járók aránya a család jellemzői szerint (%)

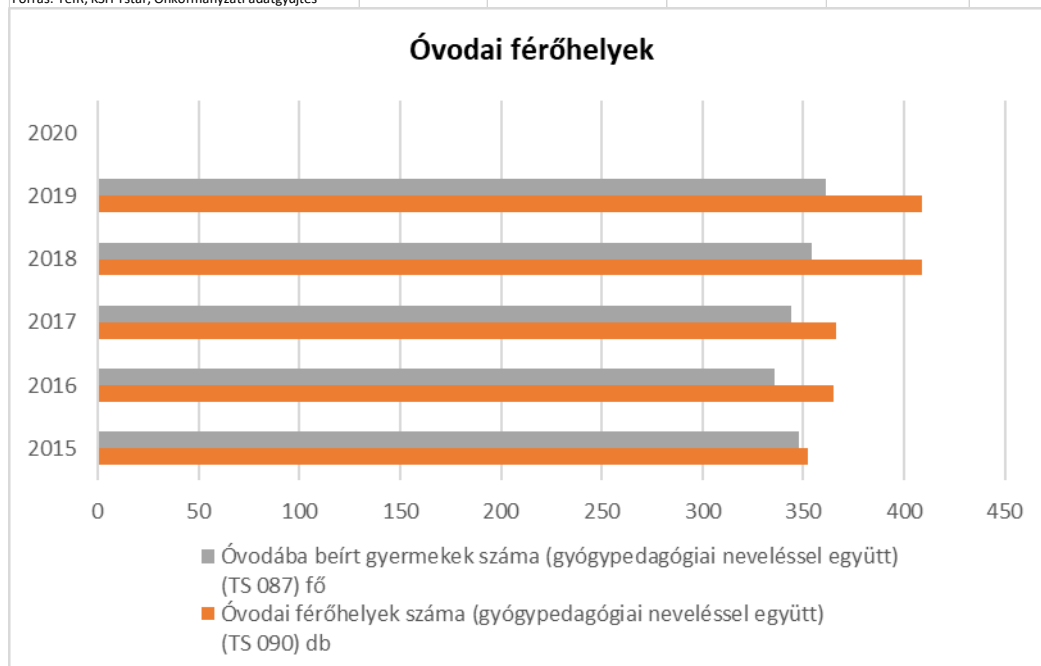
Oktatási Hivatal 2015.

Tábla:
4.4.2.; 4.4.4.;4.4.5.;

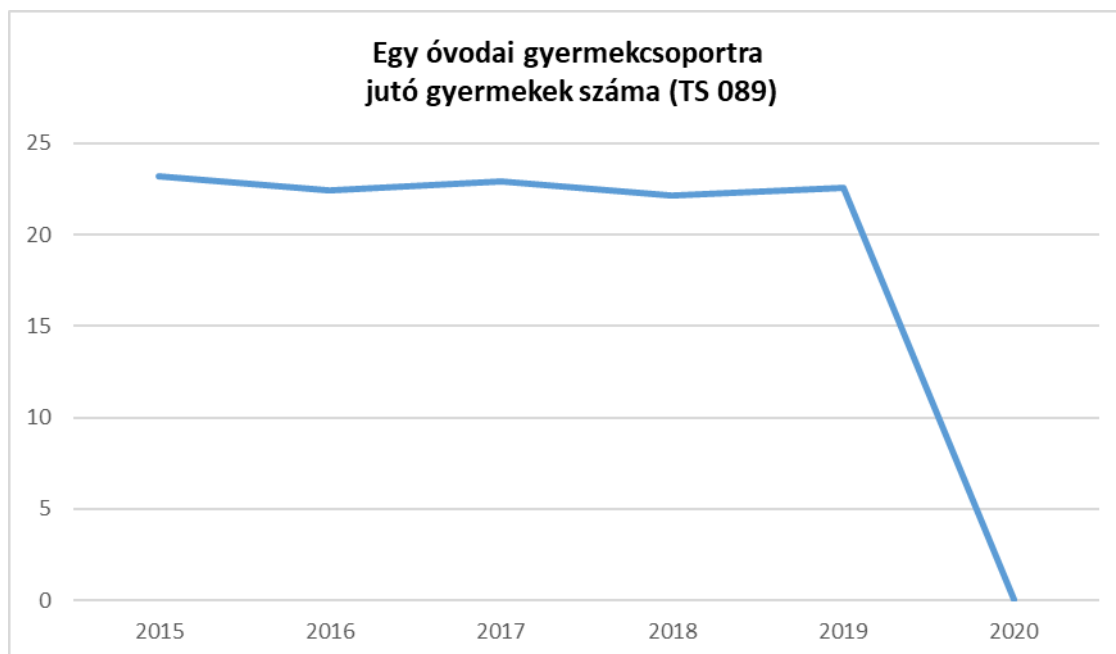

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015		15	352	6	348	n.a.	n.a.	23
2016		15	365	6	336	n.a.	n.a.	22
2017		15	366	6	344	n.a.	n.a.	23
2018		16	409	6	354	n.a.	n.a.	22
2019		16	409	6	361	n.a.	n.a.	23
2020		n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az óvodai férőhelyek száma folyamatosan évről évre nő.

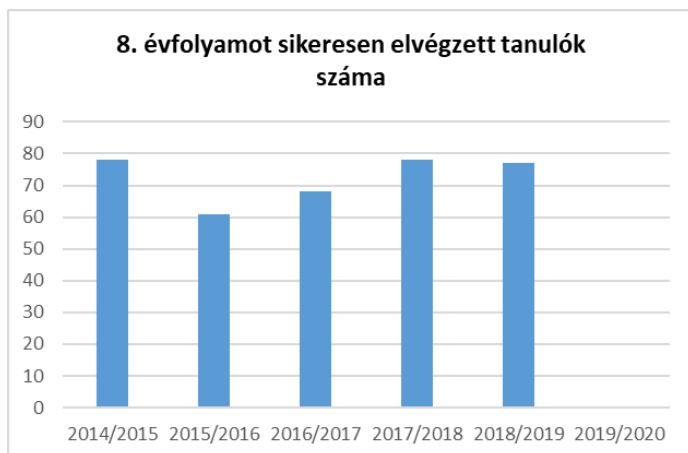
4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	n.a.	26	3	20	18,08%
2015/2016	n.a.	26	3	20	15,85%
2016/2017	n.a.	25	3	21	15,99%
2017/2018	n.a.	24	3	21	16,70%
2018/2019	n.a.	24	3	22	18,95%
2019/2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	78
2015/2016	61
2016/2017	68
2017/2018	78
2018/2019	77
2019/2020	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar	

A 8.évfolyamot befejező általános iskolás gyermek száma nő, így a szakképesítéshez hozzájutás esélye megnőtt.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek:
Tudomásunk szerint ilyen jelenség nincsen a településen.
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések:
Nincsen adatunk az eredményességi mutatókban.
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.
Évről évre csökken a szünidei étkezésben résztvevő hátrányos helyzetű gyermekek száma. (Lásd a 4.4.6,4.4.7. tábla)
Tábla:4.4.6.; 4.4.7.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015				n.a.
2016				52
2017				37
2018				5
2019				5
2020				n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A szünidei időszakban az elmúlt évek során csökkent a szünidei étkezésben igénylő gyermekek és családok száma.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<u>beazonosított problémák</u>	<u>fejlesztési lehetőségek</u>
tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek	speciális, tanítás utáni fejlesztő órák, Tanodai fejlesztés
bölcsőde hiány (3 év alatti gyermekek intézményi keretek között történő elhelyezésének hiánya)	bölcsőde építése, családi napközi kibővítése, támogatása
<i>itt élő családok gyermekeinek magas száma más településen jár általános iskolába</i>	KLIK-kel való kapcsolattartás, a Piliscsabai Általános Iskola fejlesztésnek, vonzóvá tételének előmozdítása érdekében
<i>Megfelelő buszvárók hiánya, buszváró hiányzik</i>	Megfelelő buszvárók kialakítása a teljes város területén

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Piliscsabán élő nők hátrányos megkülönböztetéséről, nemükből adódó hátrányokról nincsen tudomásunk, illetve vélhetően az esélyegyenlőség ezen területén nincsen rejtett jogsérelem, esetleg a munkaadók részéről történő hátrányban részesítés a férfiakkal szemben.

Piliscsabán az aktív korúak (15-64 évesek) foglalkoztatottsági rátája 58%, ami jelentősen elmarad az ugyanerre az időszakra vonatkozó országos átlagtól (67,1%).

Piliscsabán a nem aktív keresők között az országos átlagnál jóval magasabb arányban vannak a tanulók (elsősorban felsőfokú tanulmányaikat végzők), és a kisgyermekes, gyermekgondozási ellátásban részesülő nők.

	Piliscsaba	országos
alkalmazott	47,1	55,9
vállalkozó	10,2	6,6
közmunkás	0,6	3,6
munkanélküli	2,5	3,6
nyugdíjas	11,3	11,1
gyed, gyes, gyet	5,6	3,8
tanuló	18,2	10,3
egyéb okból nem dolgozik	4,2	5,1
össz.	100,0	100,0

* Az aktív korúak (15-64 évesek) gazdasági aktivitása (%)

KSH 2016.

A következő években a kisgyermekes édesanyák és a jelenleg (zömmel felsőfokú) tanulmányaikat befejezők várhatóan nagy számban jelennek meg a munkapiacra, a településen belül mindkét társadalmi csoport foglalkoztatási esélyei problematikusak.

A nők mindazon kihívásokkal szembesülnek a gazdaságban, mint a férfiak, de ezeken felül még sajátosan női problémákkal is meg kell küzdeniük. A nők bizonyos életszakaszaiban a munka és család egyensúlyának megteremtése nagyobb feladatokat jelent számukra. Ezért lehetőséget kell teremteni arra, hogy ezen átmeneti életszakaszokban se szoruljanak ki a foglalkoztatásból, és így a rugalmasabb, családbarát munkavállalási formák, munkaerő-piaci modellek használatával gazdálkodjunk jobban a női erőforrásokkal.

A nők gazdasági szerepvállalása, munkaerő-piaci részvétele egyre hangsúlyosabb **stratégiai kérdés**. A kormányzat célja is a munkaerő-piaci családbarátabbá tételét. Ez a női foglalkoztatás külön és kiemelten történő kezelése nélkül nem megvalósítható. Ha nem tudjuk biztosítani a társadalmunk felét jelentő nők számára a **megfelelő lehetőségeket** a munka világában, akkor egyszerűen elpazaroljuk a nők tudását, kompetenciáikat, kreativitásukat. A nők számára családbarát munkavállalási formát jelentene a részmunkaidős foglalkoztatás elősegítése.

A családtervezésnek nincs közéleti tere, de megfigyelhető, hogy a többgyermekes családból származó párok hajlamosak több gyermek vállalására. Az anya-, és gyermekgondozás a védőnői hálózatra marad, szervezett programok még a környéken sem figyelhetők meg, igényfelmérés híján nem is szervezhetőek.

A családok zártsága, és az esetleges esetek palástolására vonatkozó nagyfokú erőfeszítések eddig megakadályozták a családon belüli erőszak napvilágra kerülését, a bűnügyi statisztikák pedig a nőket ért erőszak arányát tekintve bontási alapnak, elérhetetlenek, helyi adatok nincsenek

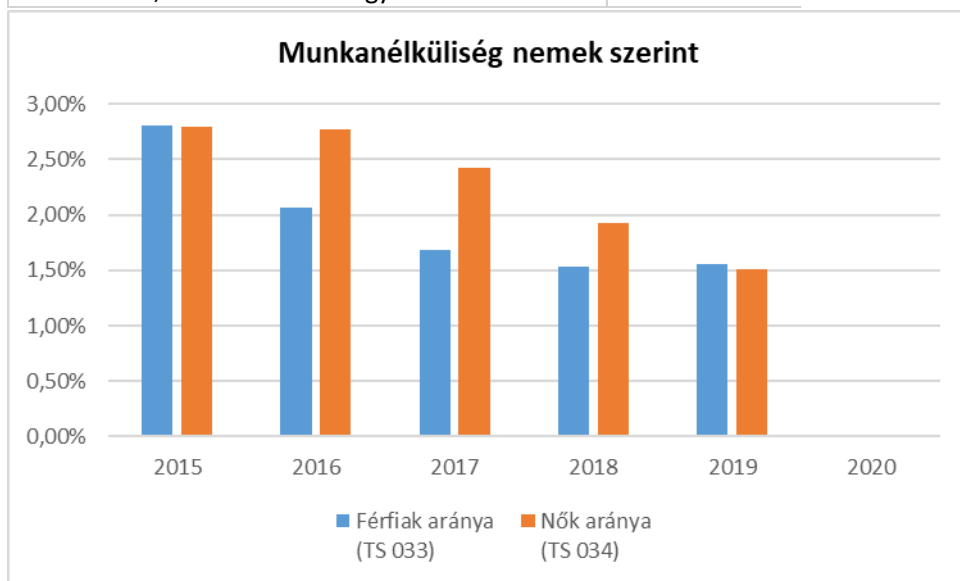
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Tábla: 5.1.1.; 5.1.2.; 5.1.3.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	2,80%	2,79%	2,80%
2016	2,06%	2,77%	2,42%
2017	1,68%	2,42%	2,05%
2018	1,53%	1,93%	1,73%
2019	1,55%	1,51%	1,53%
2020	-	-	0,00%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

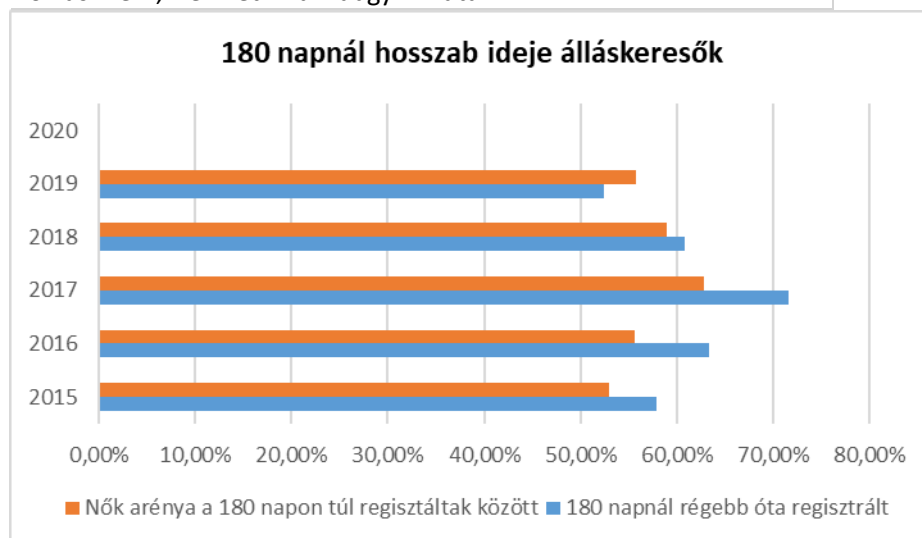

2016-tól folyamatos csökkenés tapasztalható a férfiak-nők munkanélküliségi arányában.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2015	57,82%	52,94%
2016	63,28%	55,56%
2017	71,56%	62,82%
2018	60,87%	58,93%
2019	52,44%	55,81%
2020	-	-

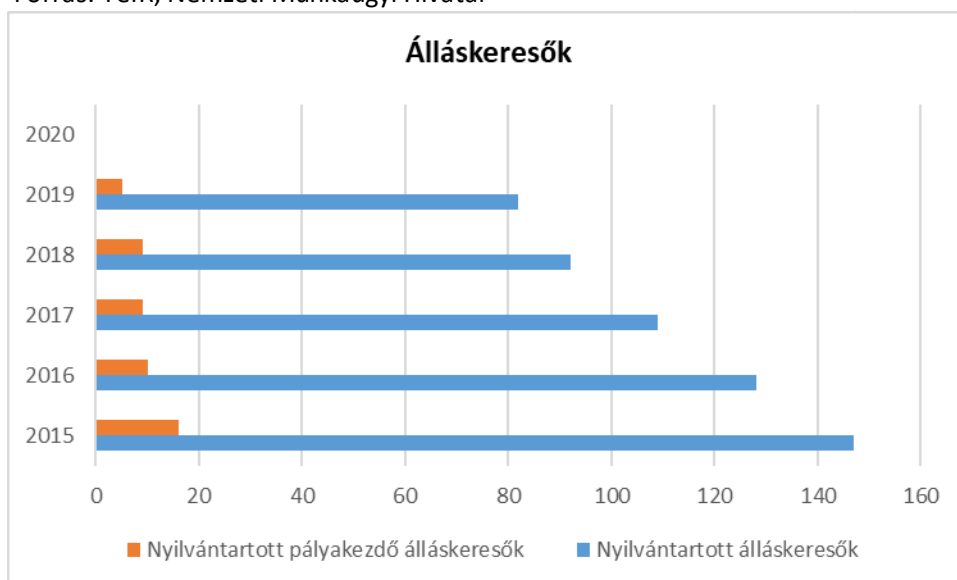
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az elmúlt évekhez képest csökkent a nők 180 napnál hosszabb ideje álláskeresőségében töltött ideje.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	147	16
2016	128	10
2017	109	9
2018	92	9
2019	82	5
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2015.évhez képest csökken a településen élők állás keresők száma, illetve a pályakezdő állás keresők száma drasztikusan csökkenni kezd.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban :
Nincsen ilyen adatunk, aki képzésen szeretne részt venni, az egyénileg intézi.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A helyi vállalkozásoknál, illetve a hivatal városüzemeltetési intézményénél - betanított munka irányában van lehetőség tovább foglalkoztatásra.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség):
Ilyen adat nem áll a rendelkezésünkre.

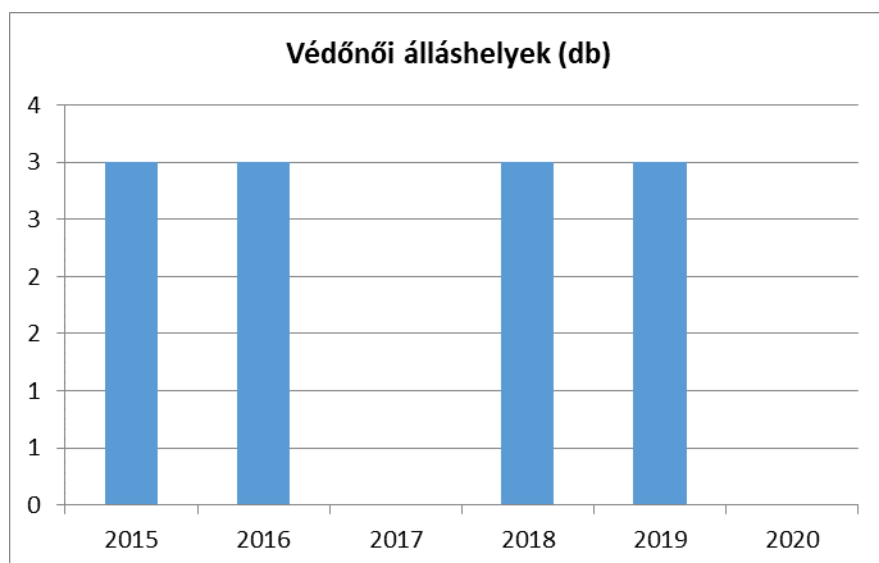
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Tábla: 5.2.1.; 5.2.2.a) és 5.2.2. b);

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	3	0	0
2016	3	0	0
2017	n.a.	0	-
2018	3	0	0
2019	3	0	0
2020	n.a.	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Kevés adattal rendelkezünk.

2017-ben értékelhető adattal nem rendelkezünk.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

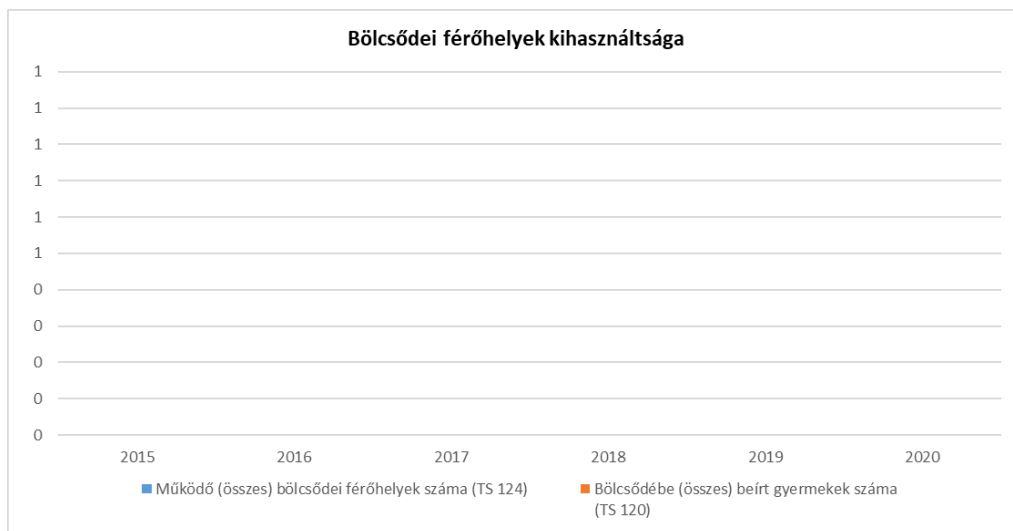
Bölcsődei helyek és beírt gyermekek száma

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	26	24	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	31	34	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	33	35	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

Bölcsőde intézmény hiányában adatokkal nem rendelkezünk.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Az utóbbi években Piliscsabán jelentősen nőtt a nagycsaládosok száma, a családok általában több gyermeket vállalnak.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A Családsegítő szolgálat megfelelő tájékoztatást próbál nyújtani a településen működő jelzőrendszer számára a prevenció területén kapcsolati erőszak témakörében, illetve esetjelzés folyamán segítséget, védelmet biztosítanak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona) (Lásd: Intézkedési terv)

Információnyújtás és szükség esetén hivatalos ügyekben való közreműködés krízis esetén alkalmazható szolgáltatásokban (Anyaoththon, CSAO, GYEO).

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Civil szerveződésekben belül aktív részvétel a nők között (Pl.: Caritas, Német Nemzetiségi Önkormányzat, Kézimunka-szakkör, Idősek klubja)

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések : Kézimunka szakkör működtetése

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<u>beazonosított állapot/probléma</u>	<u>fejlesztési lehetőségek</u>
nők várhatóan nagy számban jelennek meg a munkapiacra munkalehetőségének a hiánya munkába való visszatérés elősegítése	Részmunkaidős munkalehetőségek biztosítása, gyermekek intézményi elhelyezésének biztosítása (bölcsőde létesítése, családi napközi)
Gyermekeiket egyedül nevelő nők nagyobb fokú támogatásra szorulnak	Önkormányzati támogatások,
gyermek melletti foglalkoztatottság nehézségekbe ütközik, kevés a helyben lévő munkahely	ösztönözni a helyben lévő részmunkaidős munkahelyek teremtését

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Demográfiai helyzetük:

Hazánkban a 65 év felettiiek között a legalacsonyabb a szegénységi arány (4,6%) - ez Piliscsabára is igaz, itt az idős emberek 3,3%-a szegény. Az egyedül élő idős emberek között azonban jelentősen magasabb (17%) a szegények aránya. Jelenleg Piliscsabán 1416 65 év feletti idős ember lakik.

Városunkban az aktív, még mozgásukban nem akadályozottak számára Nyugdíjas Klubja működik a közösségi élet előmozdítása érdekében.

A nemzetiségi önkormányzatok által szervezett programok sokat segítenek az idősebb korosztály a közösségi életének fellendítésében.

Időskori krónikus betegségek

Az egészségi állapot vizsgálata során a teljes lakosság 17%-a számolt be arról, hogy valamilyen krónikus betegségben szenved. A betegségben szenvedők aránya az életkorral emelkedik, de a 65 év feletti korosztályban meghaladja a 40%-ot.

Egyszemélyes háztartás:

A 70 év felettiiek 47% házastársával vagy egyedül él: számításunk szerint a városban mintegy 170 idős ember él egyszemélyes háztartásban, további 330 fő él 70 év feletti párjával. Az egyedül élő idősök jövedelme, lakáshelyzete, egészségi állapota rosszabb az itt élők átlagánál, a szociális szolgáltatások (összességében) kevésbé érik el őket. Az egyedül élő idős emberek többsége a régi község területén, az idős párok legnagyobb számban Klotildligeten élnek.

Az idősök száma és helyzete összehangolt, átgondolt szociális szolgáltatásfejlesztést tesz indokolttá a településen. A főváros munkaerő elszívó hatása, a megélhetését csak a fővárosban biztosítani tudó aktív korú lakosság „ingázó” életmódja miatt az idősebb, vagy krónikus betegségekben szenvedő emberek saját otthonukban történő ellátása a családtagok számára fokozott megterhelést, a saját lakhelyükön dolgozó aktív korúaknál lényegesen nehezebben megoldható problémát jelent, így a szociális alapszolgáltatások megszervezése és hatékony működtetése iránti igény ezért is felértékelődik.

Az idősödésből származó legnagyobb problémák egyikét az egy személyes háztartások nagy száma jelenti. Ez a helyzet a családi-rokonsági segítő kapcsolatok folyamatos gyengülése miatt, az idősök elszigetelődéséhez, társadalmi szegregációjához, szociális kapcsolataik beszűküléséhez vezethet. A társadalmi kohézió helyben csak akkor valósulhat meg, ha az idősekre is kiterjednek és hatékonyan működnek a társadalmi befogadás intézményei. Ez a tény érzékletesen felhívja a figyelmet arra az elkeserítő jelenségre is, amely a szociális ellátás potenciális alanyainak életminőség-romlását, önfenntartási és önellátási képességeik és lehetőségeik elégtelen voltának sürgető megoldási igényét prognosztizálja.

Az idősök nappali ellátása, amelyet az Szt. 86.§ (2) bekezdése alapján az az önkormányzat köteles biztosítani, amelyiknek a területén háromezer főnél több lakos él, városunkban biztosított.

Piliscsabai Nyugdíjas Egyesület

Az egyesület több mint 10 éve működik, jelenleg 67 taggal. Az egyesület a civil szervezetekkel, lakossággal kitűnően együttműködik. A járványt megelőzően kirándulásokat, színházlátogatásokat szerveztek, karitatív programokon vettek részt (pl: Idősök ételmeiszer csomagok eljuttatása a Magyar Vöröskereszt helyi szervezetével közösen).

A járvány ideje alatt kerültek a személyes találkozásokat, összejöveteleket.

Jelenleg nem rendelkeznek telephellyel, ami nagyban gátolja őket a működésükben.

A MIKK által megszervezett Idősek világnapja (október 1.) és Idősek karácsonya minden évben jó hangulatú, vidám találkozási lehetőség városunk idősei számára.

A rendezvényre szeretettel hívják meg Piliscsaba 70, 75, 80, 85, 90 éves lakóit, német-, roma- és szlovák önkormányzat szépkorú tagjait, kézimunka-szakkör, nyugdíjas klub és az idősotthonok lakóit.

Mindkét rendezvényen sütemény, tea, forralt bor és egy számukra kedves előadó teszi emlékezetessé a délutánt. Idősek napján mindenki virágot vagy egy üveg bort kap, karácsonykor pedig egy apró ajándék is kerül minden kedves vendég képzeletbeli karácsony fája alá. Ezek alapján, évente 100-120 fő jelenik meg a rendezvényen.

Sajnos, mint sok mást, a vírus ezt is felülírta, tavaly és idén csak képeslappal köszöntötték az időseket.

A házi segítségnyújtás feladatát az IRMÁK Nonprofit Kft. (2081 Piliscsaba Béla Király u. 96.) és SILÓ Evangélikus Szeretetszolgálat (2081 Piliscsaba, József Attila utca 7-9) útján, annak szakmai programjában foglaltak biztosítja Piliscsaba Város Önkormányzata.”

A nappali ellátás lényege, hogy az idős ember nem szakad el teljesen otthonától, módja és lehetősége van a családi kapcsolatok fenntartására, hiszen a nappali órákban van csak az intézményben. Fontos az ellátottak önbecsülésének és önértékelésének megtartása, a tevékeny mindennapok hatékony, változatos és rehabilitációs szemléletű megszervezésével. Fontos az egyéni bánásmód s az emberi méltóság tisztelete.

A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, vagy a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférésüket Piliscsaba földrajzi adottságai – nagy távolságok a településen belül, a kötöttpályás közlekedés kettévágja a várost –gátolja. A kulturális-, és közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket is a korral járó nehézségek akadályozzák, az idősebb célcsoport igényeit célzó programok sincsenek (pl. Kattints nagy! program).

Nagyboldogasszony Ház Szociális Otthon

A nővérek munkájukat a nevelés, oktatás, betegápolás terén fejtik ki. Saját rendi ház otthonukban is több fiatal nővér foglalkozik idősek és betegek ápolásával.

Az Otthon Boldogasszony Mária részlege a fő épületben van. Az öt szintes épületrészben 51 lakót tudnak elhelyezni. Emeletenként minden folyosón található két – két, zuhanyzós közös fürdőszoba.

A Szent Margit részlegén összesen 20 személy befogadására alkalmas szoba található.
Mária Alfonza Anya részleg

A demens részleget 2011-ben alakították ki, melyet az Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek alapítójáról, Eppinger Erzsébet Mária Alfonza Anyáról neveztek el. Ezen a részlegen összesen 34 személy befogadására alkalmas szoba található, melyekben közép ill. súlyos demencia szakvéleménnyel rendelkező lakókat látnak el.

A legrégebbi épületben a mai Szent Erzsébet részlegen összesen 17 önellátásra képes lakó befogadására alkalmas.

Irmák Piliscsabai Idősek Otthona

Az intézmény több évtizedes múltra tekint vissza, így komoly szakmai tapasztalattal rendelkezünk az idősellátás területén. Szolgáltatásunkat a civil szféráról általában elmondható magas szakmai színvonal jellemzi, az ellátásért fizetendő térítési díjak azonban az önkormányzati intézményekre jellemzően megfizethetőek. Alkalmazottaink nagy tudással és gyakorlattal rendelkező emberek, akik szívükön viselik ügyfeleink sorsát.

Az intézménynek otthont adó ingatlan gyönyörű környezetben, hegyek lábánál, erdők szomszédságában helyezkedik el, de nem elzárva a világtól. Mind tömegközlekedési eszközökkel, mind autóval könnyen, gyorsan, kényelmesen megközelíthető. A közelben több közért, cukrászda, étterem működik, melyek az itt lakó idős emberek számára is elérhető távolságban vannak. Parkunk nagysága és szépsége lehetőséget nyújt intézményen belül is a kikapcsolódásra.

Az otthon 80 személy ellátását biztosítja 1 db egy ágyas 28 db 2 ágyas, 5 db 3 ágyas és 2 db 4 ágyas szobában. A szobák berendezésénél teljes mértékben figyelembe vesszük a lakók igényeit, törekszünk az otthonos, barátságos környezet kialakítására. A 11 gondozási csoport lehetővé teszi, hogy az idős emberek korából, egészségi állapotából adódó eltérő igényeket széles körben ki tudjuk elégíteni.

Teljes körű ellátást nyújtunk, mely magában foglalja a 24 órás nővéri felügyeletet, az orvosi, és szakorvosi ellátást, ápolást, mentális gondozást, foglalkoztatást, ruházattal, textíliával és higiéniai

eszközökkel való ellátást, szükséges gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök széles körű biztosítását, étkeztetést, mosást, takarítást.

A hét minden napjára kínálunk programokat, mint például dalkör, nosztalgia délelőtt, teaház, kirándulás, kertészkedés, kézimunka, stb., melyeken a részvétel természetesen önkéntes. Megszervezünk nagyobb kirándulásokat, színházlátogatást, illetve mindent, amire igény és lehetőség van. Az egyéni gondozás keretében mindenkinek személyre szabott ellátást nyújtunk. Az időskorra jellemző mozgás- és mentális problémákra szinten tartó, illetve lehetőség szerint fejlesztő terápiákat alkalmazunk. Széles körben szervezünk szűrő vizsgálatokat, így folyamatosan figyelembe tudjuk venni az egyéni ápolásban, gondozásban az állapotváltozásokat. Célunk egy olyan élettér kialakítása, ami az itt lakó emberek számára nem valaminek a végét, hanem a kezdetét jelenti.

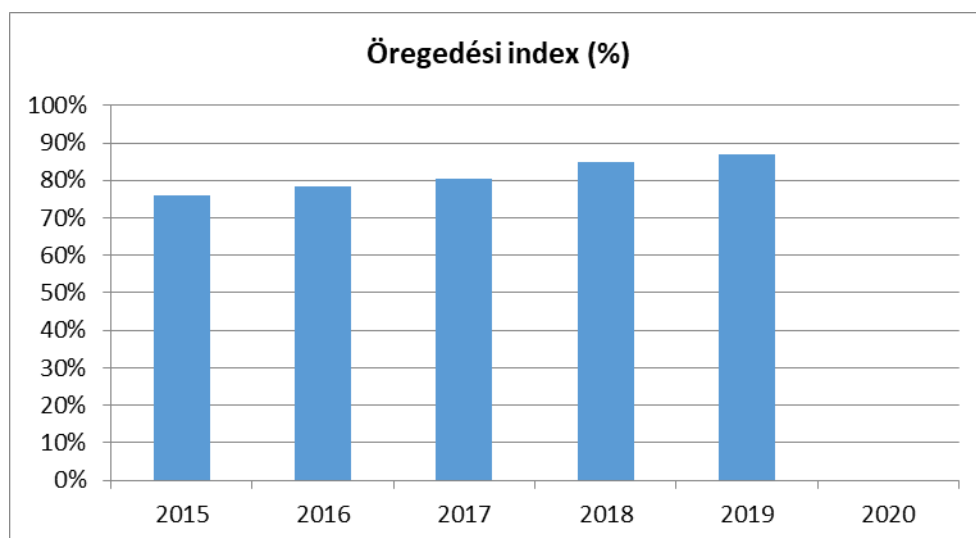
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Tábla:6.1.; 6.1.1.; 6.1.2.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	1 198	1 579	75,87%
2016	1 229	1 570	78,28%
2017	1 249	1 553	80,42%
2018	1 344	1 581	85,01%
2019	1 395	1 606	86,86%
2020	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Egyértelműen megállapítható, hogy az öregedési index évről évre nő, a helyi átlag életkor magas.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	657	1014	1671
2016	670	1004	1674
2017	671	974	1645
2018	679	988	1667
2019	677	1006	1683
2020	n.a.	n.a.	-

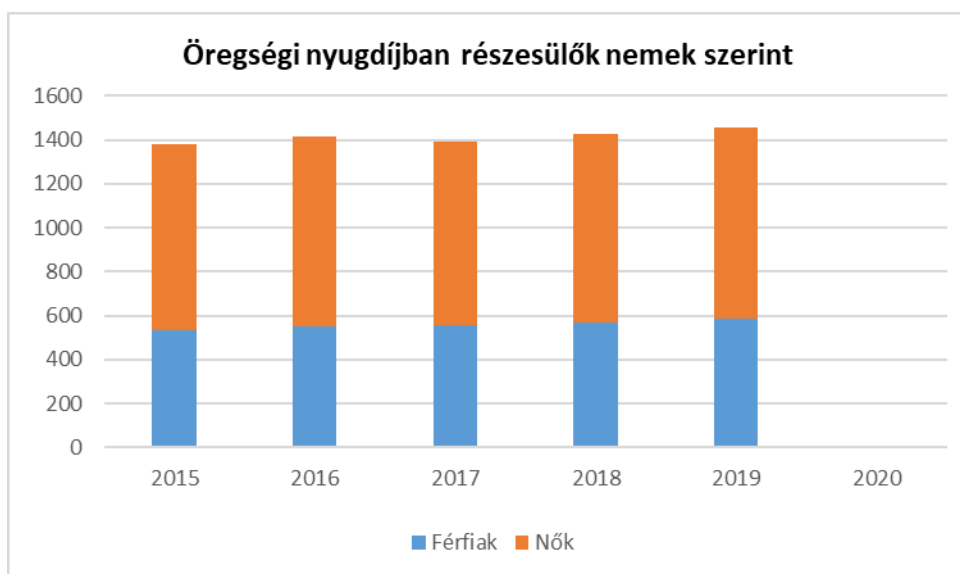
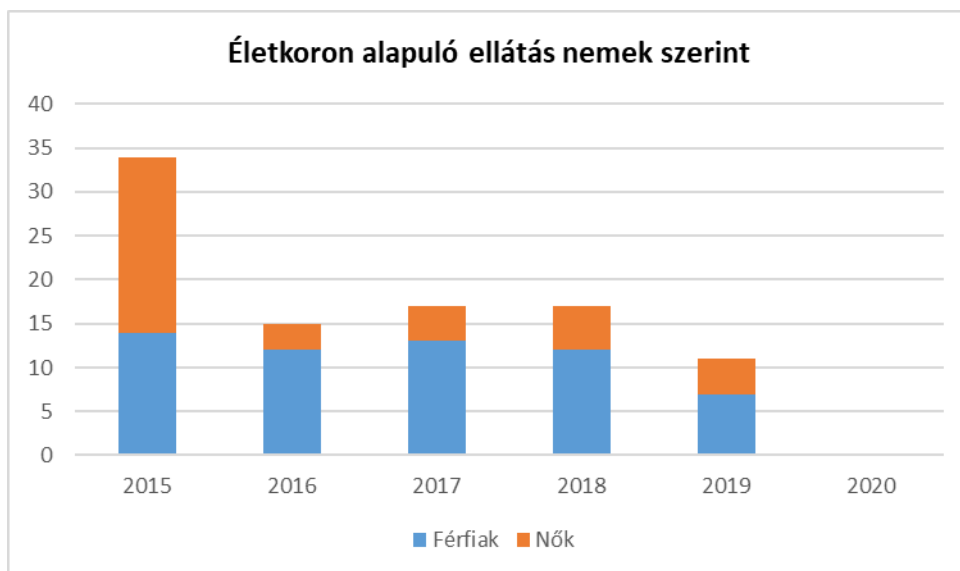
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban lévő idősök száma évről évre nő.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	14	20	531	851	2	32	n.a.
2016	12	3	550	864	4	28	n.a.
2017	13	4	554	840	4	25	4
2018	12	5	571	857	6	22	5
2019	7	4	585	872	4	21	5
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Tábla: 6.2.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	147	128	109	92	82	0
41-45 év (TS 042)	Fő	21	18	11	4	6	n.a.
	%	14,29%	14,06%	10,09%	4,35%	7,32%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	16	15	14	14	14	n.a.
	%	10,88%	11,72%	12,84%	15,22%	17,07%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	15	18	15	15	13	n.a.
	%	10,20%	14,06%	13,76%	16,30%	15,85%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	15	19	15	11	6	n.a.
	%	10,20%	14,84%	13,76%	11,96%	7,32%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	25	17	17	11	13	n.a.
	%	17,01%	13,28%	15,60%	11,96%	15,85%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Piliscsabai Nyugdíjas Egyesület

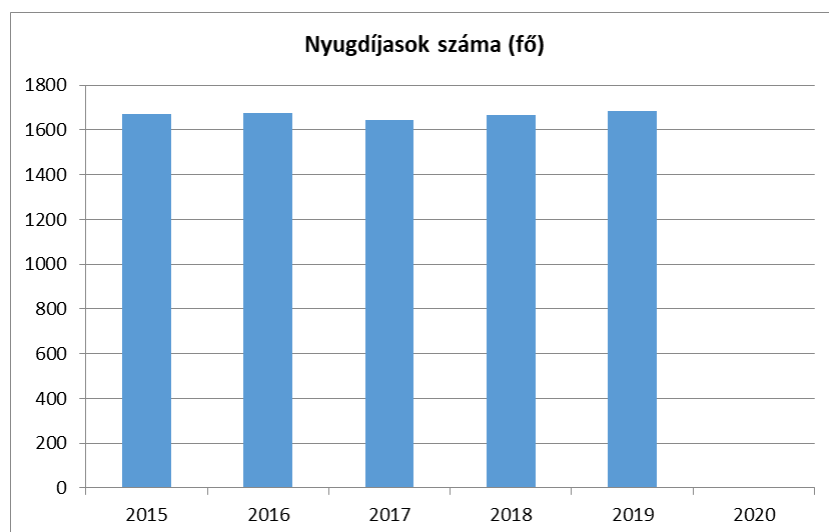
Az egyesület több mint 10 éve működik, jelenleg 67 taggal. Az egyesület a civil szervezetekkel, lakossággal kitűnően együttműködik. A járványt megelőzően kirándulásokat, színházlátogatásokat szerveztek, karitatív programokon vettek részt (pl: Idősek ételmeiszer csomagok eljuttatása a Magyar Vöröskereszt helyi szervezetével közösen).

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén:
Nincsen tudomásunk ilyen esetről Piliscsabán .

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	657	1014	1671
2016	670	1004	1674
2017	671	974	1645
2018	679	988	1667
2019	677	1006	1683
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

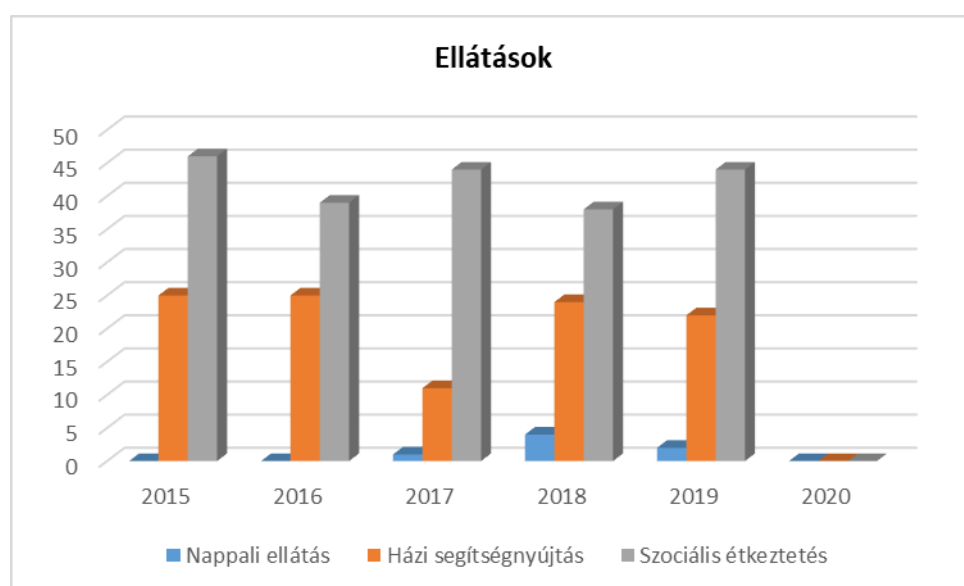

a) az idők egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Tábla:6.3.1.;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	1 198	n.a.	25	46
2016	1 229	n.a.	25	39
2017	1 249	1	11	44
2018	1 344	4	24	38
2019	1 395	2	22	44
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

c) idők informatikai jártassága;

d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A MIKK által megszervezett Idők világnapja (október 1.) és Idők karácsonya minden évben jó hangulatú, vidám találkozási lehetőség városunk idősei számára.

A rendezvényre szeretettel hívják meg Piliscsaba 70, 75, 80, 85, 90 éves lakóit, német-, roma- és szlovák önkormányzat szépkorú tagjait, kézimunka-szakkör, nyugdíjas klub és az idősothonok lakóit.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzet, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<u>beazonosított problémák</u>	<u>fejlesztési lehetőségek</u>
krónikus betegségek számának emelkedése idős korban	szűrővizsgálatok biztosítása, széles körű tájékoztatás, háziiorvosi készülékek fejlesztése, bővítése
az idők beszűkült mozgástér (szűrővizsgálatokra való eljutás nehézsége)	szűrések időszakos biztosítása szűrőállomások, buszok formájában
kevés közösségi tér és program az idők számára	pl.: „Kattints nagy” Közösségi terek és programok fejlesztése az idős korosztály számára

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei sohasem voltak tág határuak, ráadásul a gazdasági helyzet miatt tovább szűkülhettek, de ezekről konkrét adataink nincsenek. Évek óta 31 fő részesül a megváltozott munkaképességű személyek ellátásában, és ma már fél tucatnyian kapnak tartós egészségkárosodásuk miatt szociális ellátást. Nem tapasztalható hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén, mert csak kifejezetten erre specializálódott civil szervezetek foglalkoztatnak fogyatékos személyeket, de őket helyben lakásban, egyéb ellátásban, és szolgáltatásban is részesítik.

Mivel a fogyatékkal élőkről nincs sem önkormányzati, sem számviteli (MÁK), sem egészségügyi nyilvántartásban nem szerepelnek elkülönítetten, ezért az esetleges állapotukhoz köthető pénzbeli, vagy természetes ellátásuk, kedvezményeik nem különíthetők el ezen az alapon.

Fentiek miatt nem ismeretes, hogy lakhatási körülményeik, esetleges munkahelyeik akadálymentesek-e, az önkormányzati tulajdonú középületeknél, élelmiszer-kiskereskedelemnél, bankoknál, egészségügyi ellátásnál, postánál ez a kérdés megoldott, a vasút-rekonstrukció keretében az akadálymentesség is biztosított. Ugyanez azonban a szűk körű sportlétesítményeinknél, új kultúrházunknál megoldott, de sem az autóbusz-közlekedésnél, sem a közterületek, járdák, parkok esetében nincs biztosítva, utóbbiaknál megfelelő pénzeszközök hiányában még közléptávon sem tervezhető a teljes akadálymentesítés.

Fogyatékkal élők Piliscsabán

A tartós egészségi problémával, fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatároltak, tíz helyben lakó érintettből mindössze csak egy dolgozik. A településen több megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató szervezet működik, akiknek jelenléte erősen hozzájárul ahhoz, hogy a fogyatékkal élők a munkájukon keresztül is a társadalom hasznos tagjainak érezhessék magukat. A fogyatékkal élők tekintetében a civil szervezetek támogató szerepe igen jelentős.

Sztehlo Gábor Evangélikus Szeretetszolgálat

1924. október 1-jén alapította meg Piliscsabán a Fényes Evangélikus Diakonissza Egyesületet, melyet 1951-ben feloszlattak, ingatlanjai egy átmeneti időszak után visszakérültek az egyház tulajdonába. A Fényes Evangélikus Diakonissza Egyesület elhatározására társasotthon létrehozására került sor a mozgássérült fiatal felnőtt emberek számára az 1924 óta Siló névre keresztelt ingatlanának felhasználásával. A Fényes Szociális és Rehabilitációs Szolgáltató Betéti Társaság 1993-ban jött létre Piliscsabán, hogy olyan megváltozott munkavégző képességű embereknek biztosítson munkalehetőséget, akik a munkaerő piacon nem, vagy csak nagyon nehezen kapnának állást. Kezdetekben 20 főt foglalkoztattak. 2014. október 1-vel a Fényes Nonprofit Közhasznú Kft-ből megalakult a Fényes Evangélikus Szeretetszolgálat, majd 2018 nyarától az új fővárosi és Pest-megyei intézményeket összefogó Stehlo Gábor Evangélikus Szeretetszolgálat részeként működik tovább.

A Sztehlo Gábor Evangélikus Szeretetszolgálat a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását, a gondozóház és a lakóotthon működését látja el Piliscsabán. A több hektár ősfas parkban fekvő, több épületrészből álló intézmény célja, hogy a gondozási segítség mellett lehetőséget biztosítson az önálló életvitelre.

Akadálymentesítés

Piliscsabán a jelenlegi intézmény jogelődjei is már évtizedek óta a község, majd város mindennapjaiban, köztudatában is jelen voltak. Az itt élő emberek, vállalkozók számára is természetes a mozgásukban akadályozottak jelenléte, a velük való együttélés, a fontosabb üzleteket saját hatáskörben a vállalkozók akadálymentesítése.

A mozgásukban korlátozottak a velük való személyes egyeztetés során azt jelezték vissza, hogy alapvetően elégedettek a faluban az akadálymentesítéssel, az üzletek saját hatáskörükben gondoskodtak az akadálymentesítés megvalósításáról.

Az 10-es út menti Aldi megközelítése nehézkes, mióta elköltözött az egyetem, a 10-es út felőli autós kapu folyamatosan zárva van, így a nagykapu melletti nyitott gyalogos kapun lehet közlekedni. Kerekesszékekkel egy teljesen szabálytalanul épített, életveszélyesen meredek rámpán kell felmenni. A rámpák meredekségére van építészeti előírás. Jó lenne, ha a tervezett építkezések keretében korrigálnák ezt a hibát. Továbbá az Aldi felé vezető lámpás gyalogátkelőhely egyetem felőli járdaszegélye nincs lesüllyesztve, ez is balesetveszélyes. Az MCM bolt előtti járda mellé a vasútállomás felől besorolnak a gépkocsik. Rendszeresen előfordul, hogy a járműsor a járda vasútállomás felőli végéig nyúlik, ahol eltorlaszolja a lesüllyesztett járdavéget és így a kerekesszékes közlekedők nem tudnak se le-, se felhajtani. Célszerű lenne a lehajtó előtti a úttestrészen egy kb. 1 m³-es területet sárga burkolati felfestéssel a parkolásból kizárni.

Summa Vitae Alapítvány

A Summa Vitae Alapítvány értelmi sérültek részére hozta létre az Otthonházat.

A földszinten található az értelmi sérült lakóotthon, ami 14 fő elhelyezését teszi lehetővé. A felső szinten üdülő helyezkedik el, ami 18-20 vendég kényelmes elhelyezését tudja biztosítani. Az üdülőben található egy klubhelyiség, amelyben különböző foglalkozásokat lehet megtartani. Az alsó szinten rekreációs helyiségek találhatóak. A modern gépekkel felszerelt fizioterápiás rendelőben többek között lökéshullám, TENS kezelés és lágylézer közül lehet választani. Az 50 m²-es mozgásterápiás tornatermünkben különböző foglalkozásokon lehet részt venni, mint például jóga, gerinctorna, a fiatalabb korosztálynak művészi tornára is van lehetősége. Valamint szolgáltatások között szerepel a frissítő masszázs is.

Az Alapítvány által létrehozott épületnek és programjának központi eleme a lakóotthon. Itt 14 fő értelmi sérült felnőttnek olyan otthont jelent, amely családi fészek lehet számukra, szellemisége pedig lehetővé teszi nekik a sérült embert is megillető önálló, a lakókörnyezetébe bekapcsolódni tudó életet.

Minden sérült fiatal egy- illetve kétágyas szobában lakik, ez a kis lakrész önállóságának színhelye. Már a tervezésnél is arra törekedtek, hogy elkerüljék az uniformizálást s az intézmény jellegű megoldásokat, feltétlenül gondolva a sérült ember elemi szükségleteire.

Az épület földszintjén 8 lakószoba található, valamint a közösségi helyiségek, amelyek a napi közös tevékenységek, szabadidő eltöltésének, vendégvárásnak és egyéb közösségi együttléteknek a helyszínei. Az emeleten két lakószoba található saját fürdőszobával.

Fontos szempont a sérült lakók számára az általuk is megélhető felnőtt lét biztosítása, melyhez hozzátartozik a képességeikhez mért minél nagyobb önállóság elérése, a választási lehetőségek kihasználása, döntéshozatal az őket érintő kérdésekben.

A társadalomba való beillesztés mindig a közvetlen környezetben kezdődik el. Ezért igyekszik a lakóotthon a városban megismertetni magát, kapcsolatokat teremteni.

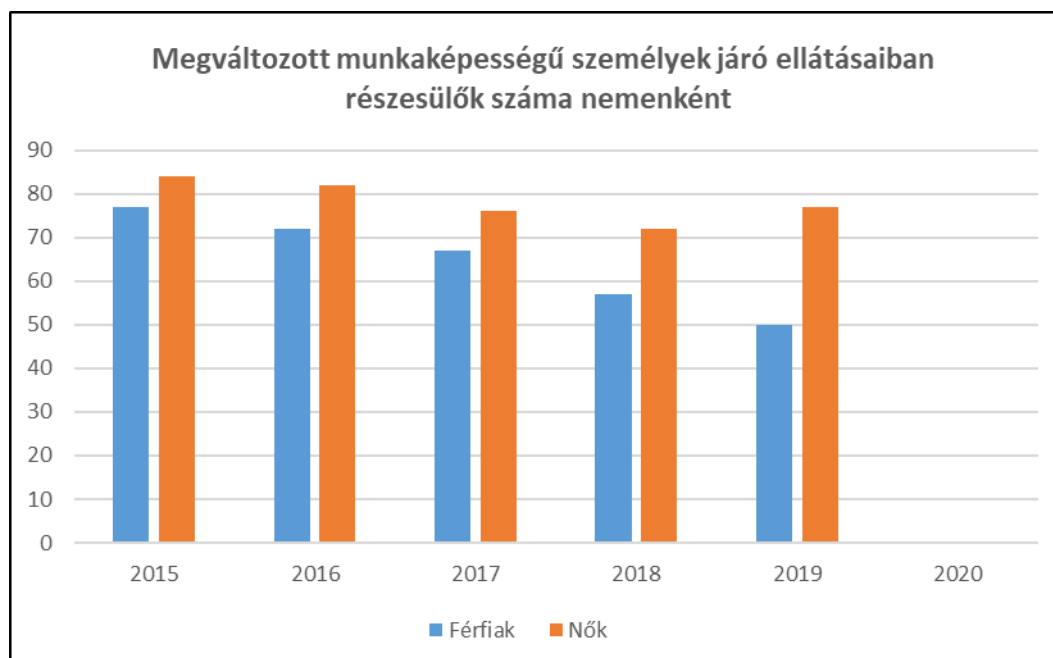
A lakóotthonunk életének megszervezése nem csupán szakmai, szervezési és technikai feladat, hanem a lakókat és értük dolgozó szakembereket, segítőkét folyamatosan és kölcsönösen alakító életprogram.

Célunk tehát: nyugalmas, békés otthont teremteni számukra, hogy élhessenek, mert ők nem csupán lakni, hanem szándékunk szerint élni fognak itt.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

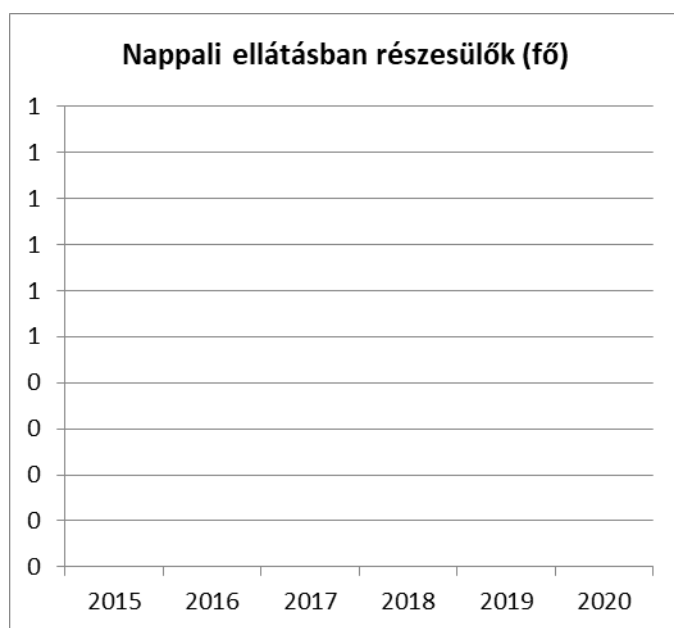
Tábla: 7.1.1.; 7.1.2.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	77	84	161
2016	72	82	154
2017	67	76	143
2018	57	72	129
2019	50	77	127
2020	n.a.	n.a.	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága,. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás; : Pl: Sztehlo Gábor Evangélikus Szeretetszolgálat Fébé-Siló , Summa Vitae.
- munkavállalást segítő lehetőségek; : Nincsen adatunk.
- hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén; Ilyen adattal nem rendelkezünk.
- önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok : Pl: Sztehlo Gábor Evangélikus Szeretetszolgálat Fébé-Siló , Summa Vitae.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Megfelelő adattal nem rendelkezünk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;
- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;
- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;
- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;
- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;
- f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);
- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

7.4. Fogyatékkal élő személyek sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Foglalkoztatási programok: Pl: Sztéhlo Gábor Evangélikus Szeretetszolgálat Fébé-Siló , Summa Vitae.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen több megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató szervezet működik, akiknek jelenléte erősen hozzájárul ahhoz, hogy a fogyatékkal élők a munkájukon keresztül is a társadalom hasznos tagjainak érezhessék magukat. A fogyatékkal élők tekintetében a civil szervezetek támogató szerepe igen jelentős. Pl: Sztéhlo Gábor Evangélikus Szeretetszolgálat Fébé-Siló , Summa Vitae.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<u>beazonosított problémák</u>	<u>fejlesztési lehetőségek</u>
a közösségi intézmények egy része nem megközelíthető kerekesszékekkel	Pályázati források segítségével a megközelíthetőség fejlesztése, az épületek akadálymentesítése
a települési intézmények honlapjainak akadálymentesítése	a honlapok bővítése, átszerkesztése
Az egyetemi épület-együttes környéke nem akadálymentes	Akadálymentes környezet kialakítása az egyetemi épület- együttes környékén

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások		
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek	
0. Település szintű probléma		
Közösségi tér hiánya	A városban nincs olyan zárt helyiség, ami teret adna a közösségi élet megteremtésére	Közösségi élet szorosabbá tétele
Piliscsaba tisztábbá tétele	A 10-es út nagyobb autó forgalma miatt, és a mélyszegénységben élőknek nem fontos a tiszta környezet	Piliscsaba tisztábbá tétele, szemetelés megszüntetése
Orvosi ügyelet biztosítása	Piliscsaba a zsámbéki ügyelethez tartozik. Fontos lenne, hogy egy közelebbi településen legyen az orvosi ellátás.	Mindenkinek gyorsan és könnyen megközelíthető legyen az orvosi ügyelet.
Belterületi utak, hidak felújítása, építése	Piliscsabán sok belterületi úton nincsen burkolat. Egy híd, mely két városrészt kötött össze leomlott. Csatornázási problémák megoldása	Minél több szilárd útburkolat legyen, minél több háztartásban legyen bekötve a csatorna
Megfelelő buszvárók hiánya	A buszvárók hiányoznak, esős időben nagy gondot jelent	Mindenhol legyen fedett buszváró

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);
- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;
A városi rendezvényeket, így Csabanap, Nőnap, falukarácsony közösen szervezik és bonyolítják a nemzetiségi önkormányzatok a városi önkormányzattal.
- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;
- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;
- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A civil szféra szereplői, az egyházak és az Önkormányzat együttműködési formái az elmúlt évek alatt alig változott, a kapcsolatrendszer továbbra is bizalmi viszonyra, a kölcsönös együttműködésre és az érdekek képviselésére épül. A sikeres partneri viszony alapvetően hozzájárul a helyi lakosság életminőségének javításához, a település fejlődéséhez.

Piliscsaba Város Önkormányzata anyagi támogatást nyújt a település közéletében tevékenykedő, a város hírnevét öregbítő közösségek fejlesztéseinek megvalósításához, egyedi programjaik lebonyolításához, folyamatos működési feltételeinek biztosításához. A támogatások nyílt pályázati rendszerben való megítélése az objektivitás kritériumának való megfelelést kívánja szolgálni. Az alap célja az olyan helyi kezdeményezésű projektek támogatása, melyek szervesen kapcsolódnak Piliscsaba város életéhez.

Önkormányzatunk az elmúlt időszakban minden évben elkülönített költségvetésében 1,5 – 2,5 millió forintot a helyi civil szervezetek pályázati úton történő támogatására.

Feladatainak ellátása során Önkormányzatunk az alábbi - Piliscsabán működő — civil szervezetekkel tart fenn partneri kapcsolatot:

- Piliscsabai Polgárőr Egyesület
- Piliscsaba Nagyközségi Önkéntes Tűzoltó Egyesület
- Mosolygós Napsugár Alapítvány: (Napsugár Óvoda és Benedek Elek Óvoda alapítványa)
- Klotildligeti Óvodáért Alapítvány
- Piliscsabai Hétszínvirág Óvoda Alapítvány
- Szent László Óvoda Alapítvány
- Dr. Göllner Mária Waldorf Egyesület: (Waldorf óvoda egyesülete)
- Deutsche Schule Piliscsaba Alapítvány (Hauck János Német Nemzetiségi Általános Iskola alapítványa)
- Hajnalcsillag Alapítvány: (Páduai Szent Antal Iskola alapítványa)
- Piliscsabai Iskolaalapító Egyesület: (Palánta Általános Iskola alapítványa)

- Piliscsabai Evangélikus Közösség Raffay Sándor Alapítványa
- Harangért Alapítvány: piliscsabai református gyülekezet alapítványa)
- Summa Vitae Alapítvány
- Piliscsabai Németek Kulturális Egyesülete
- Piliscsabai Nyugdíjas Egyesület
- Piliscsabai Természetjáró Egyesület
- Piliscsabai Táncház Egyesület
- Csabagyöngye Környezetvédelmi Érdekvédelmi Egyesület
- Piliscsaba-Garancstető Érdekvédelmi Közhasznú Egyesület
- Pilis Taekwondo SE
- Shindo Sportegyesület (karate)
- Piliscsabai Sportegyesület
- Pilis-Budai Kutyamentők Közhasznú Egyesülete
- D.A.D.A Gyermekek- és Ifjúságvédelmi Egyesület

A civil szféra és az önkormányzat együttműködése különösen az esélyegyenlőség területén tartogat kiaknázatlan lehetőségeket. A közszféra és a társadalmi szerveződések közötti párbeszéd fontos részét képezi a kiemelt jelentőségű, így a hátrányos helyzetű célcsoportok felzárkózását célzó feladatok végrehajtásában. Az esélyegyenlőségi program megvalósítása során az erőforrások megosztása az önkormányzat és a civil társadalom szereplői között nagymértékben növelheti a helyi érdekeltek aktivitását is, és egyes társadalmi egyenlőtlenségek csökkentését célzó szolgáltatások bővítésére is lehetőséget teremt.

A civil szervezeteken túl az egyházak is fontos szerepet töltenek be a településen az esélyegyenlőség megteremtésében, egyfajta önkormányzást támogató civil humán erőforrásként működnek. Az egyházaknak és az egyházközösségeknek a közösségteremtésben, az együttműködés erősítésében és a karitatív jellegű tevékenységekben jelentős a szerepük

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a)* a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b)* az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c)* A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összgezése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élő	alacsony iskolázottság növekvő vagy stagnáló munkanélküliség A munkanélküliség felszámolása családon belüli erőszak rossz egészségügyi állapot a mélyszegénységben élők körében megfelelő beltéri közösségi tér biztosításának hiánya lakásfenntartás magas költségei önkormányzati bérlakások hiánya orvosi ügyelet helyszíne	fejlesztő pedagógusok foglalkoztatása, lehetőség szerint roma származású tanítók/tanárok foglalkoztatása, speciális felzárkózási programok indítása, TANODA működése szoros együttműködés a Pest Megyei Kormányhivatal Budakeszi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával a munkaerő fejlesztési pályázatok kapcsán A helyi vállalkozások támogatása, segítése és ösztönzése arra, hogy a helyi lakosokat alkalmazzanak és ne ingázzanak Piliscsaba és a Főváros között. felvilágosító előadások szervezése civil szervezetek bevonásával, családok átmeneti otthonába (CSÁO), Titkos Házba történő irányítása az áldozatoknak rendszeres, ingyenes szűrővizsgálatok szervezése kampány keretében, támogatott védőoltások bevezetése a meglévő közösségi terek fejlesztése, felújítása lakásfenntartás költségeinek fedezéséhez megfelelő segélyezés kialakítása, segélykeret biztosítása több önkormányzati bérlakás orvosi ügyelet más helyszínen, vagy formában való biztosítása
Gyermekek	tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek bölcsőde hiány (3 év alatti gyermekek	speciális, tanítás utáni fejlesztő órák, Tanodai fejlesztés bölcsőde építése, családi napközi

	intézményi keretek között történő elhelyezésének hiánya) itt élő családok gyermekeinek magas száma más településen jár általános iskolába Megfelelő buszvárók hiánya, buszváró hiányzik	kibővítése, támogatása KLIK-kel való kapcsolattartás, a Piliscsabai Általános Iskola fejlesztésnek, vonzóvá tételének előmozdítása érdekében Megfelelő buszvárók kialakítása a teljes város területén
Idősek	krónikus betegségek számának emelkedése idős korban az idősek beszűkült mozgástér (szűrővizsgálatokra való eljutás nehézsége) kevés közösségi tér és program az idősek számára	szűrővizsgálatok biztosítása, széles körű tájékoztatás, háziorvosi készülékek fejlesztése, bővítése szűrések időszakos biztosítása szűrőállomások, buszok formájában pl.: „Kattints nagy!” Közösségi terek és programok fejlesztése az idős korosztály számára
Nők	nők várhatóan nagy számban jelennek meg a munkapiacra munkalehetőségének a hiánya munkába való visszatérés elősegítése Gyermekeiket egyedül nevelő nők nagyobb fokú támogatásra szorulnak gyermek melletti foglalkoztatottság nehézségekbe ütközik, kevés a helyben lévő munkahely	Részmunkaidős munkalehetőségek biztosítása, gyermekek intézményi elhelyezésének biztosítása (bölcsőde létesítése, családi napközi) Önkormányzati támogatások, ösztönözni a helyben lévő részmunkaidős munkahelyek teremtését
Fogyatékkal élők	a közösségi intézmények egy része nem megközelíthető kerekesszékekkel a települési intézmények honlapjainak akadálymentesítése Az egyetemi épület-együttes környéke nem akadálymentes	Pályázati források segítségével a megközelíthetőség fejlesztése, az épületek akadálymentesítése a honlapok bővítése, átszerkesztése Akadálymentes környezet kialakítása az egyetemi épület- együttes környékén
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	A városban nincs olyan zárt helyiség, ami teret adna a közösségi élet megteremtésére A 10-es út nagyobb autó forgalma miatt, és a mélyszegénységben élőknek nem fontos a tiszta környezet Piliscsaba a zsámbéki ügyelethez tartozik. Fontos lenne, hogy egy közelebbi településen legyen az orvosi ellátás. Piliscsabán sok belterületi úton nincsen burkolat. Egy híd, mely két városrészt kötött össze leomlott. Csatornázási problémák megoldása A buszvárók hiányoznak, esős időben nagy gondot jelent	Közösségi élet szorosabbá tétele Piliscsaba tisztábbá tétele, szemetelés megszüntetése Mindenkinek gyorsan és könnyen megközelíthető legyen az orvosi ügyelet. Minél több szilárd útburkolat legyen, minél több háztartásban legyen bekötve a csatorna Mindenhol legyen fedett buszváró

Az intézkedési területek részletes kifejtése *(intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)*

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

A lent felsorolt összegző táblázatban az intézkedések részletes kifejtése megtalálható.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
0. Település szintű probléma										
1	Közösségi tér hiánya	A városban nincs olyan zárt helyiség, ami teret adna a közösségi élet megteremtésére	Közösségi élet szorosabbá tétele		A meglévő közösségi terek felújítása (MIKK belső felújítása); Klarissza-ház felújítása, közösségi tér kialakítása	Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)		"Előadó-művészeti szervezetek 2020. évi tematikus egyedi többlettámogatása" című pályázat" (humán, pénzügyi és technikai)	
2	Piliscsaba tisztábbá tétele	A 10-es út nagyobb autó forgalma miatt, és a mélyszegénységben élőknek nem fontos a tiszta környezet	Piliscsaba tisztábbá tétele, szemetelés megszüntetése			Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)		"Tisztítsuk meg az országot! pályázat" Minden évben van "szedjük szemetet nap"	
3	Orvosi ügyelet biztosítása	Piliscsaba a zsámbéki ügyelethez tartozik. Fontos lenne, hogy egy közelebbi településen legyen az orvosi ellátás.	Mindenkinek gyorsan és könnyen megközelíthető legyen az orvosi ügyelet.			Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)			
4	Belterületi utak, hidak felújítása, építése	Piliscsabán sok belterületi úton nincsen burkolat. Egy híd, mely két városrészt kötött össze leomlott. Csatornázási problémák megoldása	Minél több szilárd útburkolat legyen, minél több háztartásban legyen bekötve a csatorna			Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)		Pályázat, belterületi utak, járdák építésére	
5	Megfelelő buszvárók hiánya	A buszvárók hiányoznak, esős időben nagy gondot jelent	Mindenhol legyen fedett buszváró		buszvárók telepítése/létesítése	Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)		Önkormányzat, felajánlása, Város üzemeltetés	

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Alacsony iskolázottság	A településen nagyobb számmal élnek alacsony iskolai végzettséggel (8 általános, vagy annál kevesebb)	Alapfokú vagy szakképesítés megszerzésének elősegítése Társadalmi beilleszkedés segítése.		fejlesztő pedagógusok foglalkoztatása, lehetőség szerint roma származású tanítók/tanárok foglalkoztatása, speciális felzárkózási programok indítása, TANODA működése, iskolák felújítása, iskolai eszközök beszerzése	Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)			
2	A munkanélküliség felszámolása	A helyi vállalkozások támogatása, segítése és ösztönzése arra, hogy a helyi lakosokat alkalmazzanak és ne ingázzanak Piliscsaba és a Főváros között.	A lakossági igényeknek megfelelő munkahelyek kialakítása, ingázók csökkentése			Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)			
3	Családon belüli erőszak	felvilágosító előadások szervezése civil szervezetek bevonásával, családok átmeneti otthonába (CSÁO), Titkos Házba történő irányítása az áldozatoknak	A családon belüli erőszak csökkentése, prevenció erősítése.			Családsegítő Szolgálat	2027. 12. 31. (péntek)			
4	A mélyszegénységben élőknek a rossz egészségügyi állapota	A mélyszegénységben élők nem járnak rendszeresen szűrésekre, vizsgálatokra. Nem foglalkoznak az egészségükkel.	javítani az egészségügyi helyzetükön		rendszeres, ingyenes szűrővizsgálatok szervezése kampány keretében, támogatott védőoltások bevezetése	Családsegítő Szolgálat, védőnői Szolgálat, háziorvosok, civil szervezetek	2027. 12. 31. (péntek)			
5	A lakás fenntartási költségek magasak	lakásfenntartás költségeinek fedezéséhez megfelelő segélyezés kialakítása, segélykeret biztosítása	A lakás fenntartás segítése		Segélykeret lakás fenntartásra,	Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)			
6	Önkormányzati bérlakások hiánya	A település nincs elég szociális bérlakás	Megfelelő számú Önkormányzati szociális bérlakás biztosítása			Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)		Értékesítésre váró ingatlan értékesítése, és a befolyt összegből	

									lakás(ok) vásárlása	
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Tanulási nehézséggel küzdő gyermekek	A településen több szülőnek is alacsony az iskolai végzettsége, és sajnos a gyermekeik is követik a példájukat	Minél magasabb osztály megszerzése, illetve valamilyen szakképesítés megszerzése Ösztöndíjjak, pályázatok általi ösztönzés TANODA tanulást segítő és közösség építő ereje			Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)			
2	Bölcsőde hiány (3 év alatti gyermekek intézményi keretek között történő elhelyezésének hiánya)	Piliscsabán jelenleg nincs bölcsődei ellátás	A gyermekek szocializálódásának segítése, az édesanyák munkába történő vissza integrálása			Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)		Bölcsődei férőhelyek kialakítása, bölcsőde létesítése (pályázás folyamatban van)	
3	Az itt élő családok gyermekei magas számban járnak a környező települések iskoláiba	A viselkedési, beilleszkedési nehézséggel küzdő gyerekek integrálása az intézményekbe nehézkes			A KLIKK-kel való kapcsolattartás, új fakultációk indítása, nyílt napok szervezése, "hívogató"	Iskola intézmények vezetői, Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)			
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nők várhatóan nagyszámban jelennek meg a munkaerőpiacon	A nők munkába való visszatérésének elősegítése			Bölcsőde létesítése, családi napközi bővítése, részmunkaidős állások biztosítása helyben	Polgármester és képviselőtestület	2027. 12. 31. (péntek)			
2	Gyermekeiket egyedül nevelő nők nagyobb fokú támogatásra szorulnak	Az egyedül álló nőknek nehéz össze egyeztetni a munkát és a gyermeknevelést	A nők munkabaállásának segítése család mellett		Részmunkaidős állások biztosítása,	Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)			
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Krónikus betegség számának emelkedése idős korban	Időskorban nagyobb az esélye a súlyos betegségek kialakulásának. Főleg	A (súlyos)betegségek csökkentése, megelőzése, kezelése.		rendszeres szűrővizsgálatok szervezése, népszerűsítése, prevenció	Családsegítő Szolgálat, védőnői Szolgálat, háziorvosok, civil	2027. 12. 31. (péntek)			

		azoknál, akik nem jártak rendszeresen vizsgálatokra			előadások szervezése	szervezetek				
2	Nehezen mozgó idősök szűrővizsgálatokra való eljutásának nehézsége	Időskorban - főleg autó nélkül - nehéz eljutni szűrővizsgálatokra.	szűrővizsgálatok biztosítása, tájékoztatás			Családsegítő Szolgálat és házi orvosok	2027. 12. 31. (péntek)			
3	Kevés közösségi tér és program az idősök számára	Elmagányosodás, egymást segítő folyamatok és nyugdíjas klub hiánya	Idősök "találjanak" egymásra, segítsék egymást. Községi terek és programok fejlesztése			Művelődésház és családsegítő	2027. 12. 31. (péntek)			
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	A közösségi intézmények egyrésze nem megközelíthető kerekesszékekkel	Néhány intézmény még nincs akadálymentesítve	Az összes intézmény akadálymentes legyen			Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)		Pályázatok útján minél hamarabb akadálymentesíteni a közintézményeket	
2	A települési intézmények honlapjainak akadálymentesítése	A helyi intézmények internetes elérhetőségének a modernizálása	Mindenki számára egységesen elérhető legyen az internetes hozzáférés		Folyamatos weblap fejlesztése	Intézmények vezetői és informatikusai	2027. 12. 31. (péntek)			
3	Az egyetem épület együttes környéke nem akadálymentesített	A kerekesszékesek számára veszélyes a rámpa, így sokan nem vállalkoznak kerekesszékekkel a bolt megközelítését.	Mindenki számára megközelíthető legyen a bolt			Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)			

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

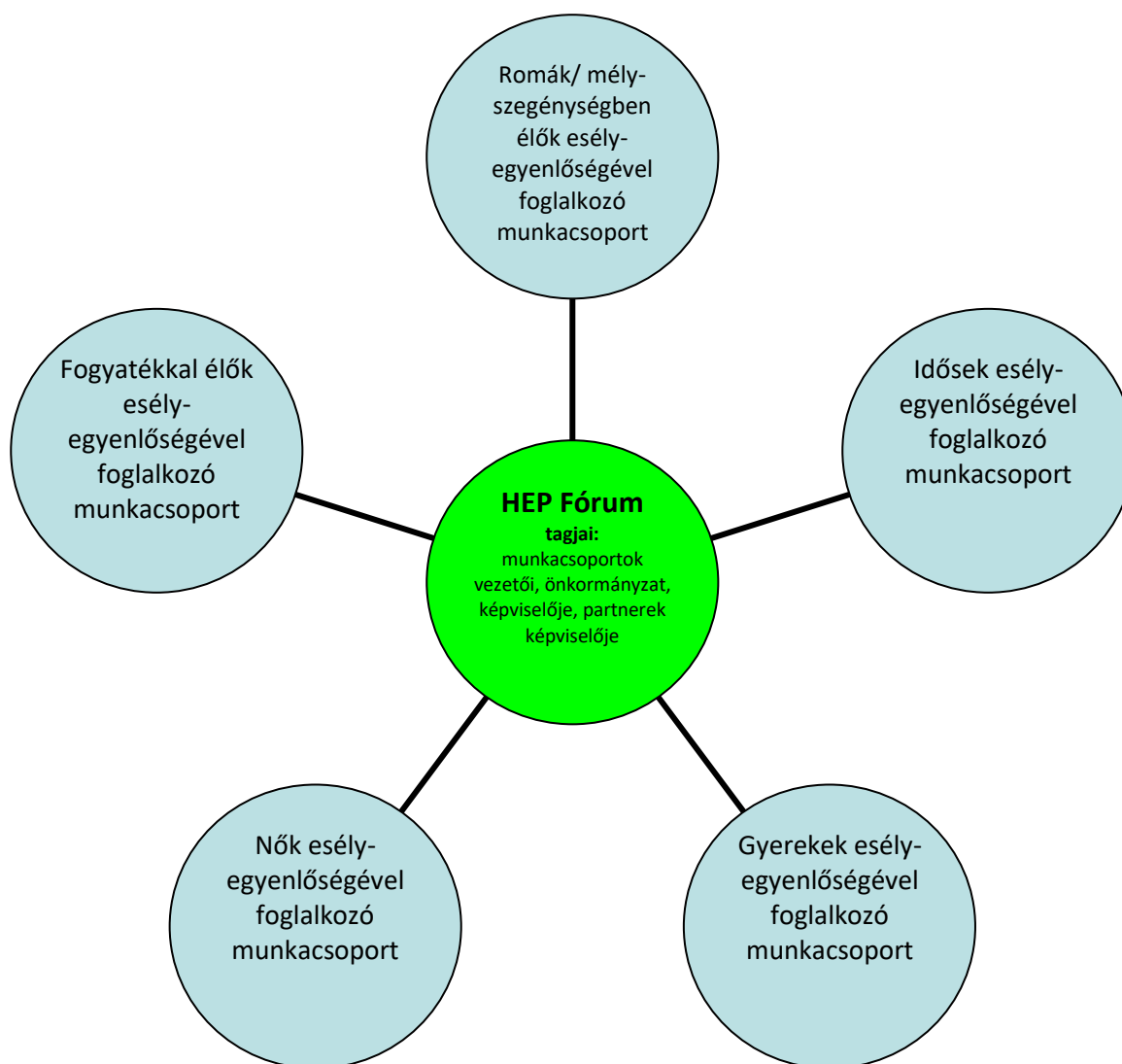
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Piliscsaba város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Piliscsaba város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 155/2022 (VII. 18.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Piliscsaba, 2022. július 19.

Farkas András
polgármester

KIVONAT

Készült: 2022. július 18-án Piliscsaba Város Önkormányzata Képviselő-testületének rendes, nyílt ülésén

**Piliscsaba Város Önkormányzat Képviselő-testületének
155/2022. (VII. 12.) számú határozata
a Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) elfogadásáról**

Piliscsaba Város Önkormányzata Képviselő-testülete elfogadja a 2022-2027 évi Helyi Esélyegyenlőségi Programot a melléklet szerinti tartalommal.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Nagy Zsolt
jegyző

Farkas András
polgármester